

LOGAŠKE NOVICE

WWW.LOGATEC.SI - GLASILO OBČINE LOGATEC - LETNIK XLVI - FEBRUAR 2015 - ŠT. 1-2

DRUŽBA

STRAN 10-15

MERJENJE NUHALNE SVETLINE ODSLEJ TUDI V LOGATCU

V ZD LOGATEC NOVI ULTRAZVOK

V ZD Logatec se lahko pohvalimo, da smo v sedanjih finančno negotovih časih kupili nov zmogljivejši ultrazvok za delo v dispanzerju za žene in v samoplačniški ultrazvočni ambulanti.

Ultrazvočni aparat se trenutno uvršča med najzmogljivejše aparate v Sloveniji. Omogoča nam merjenje nuhalne svetline, 3D, 4D in 5D pregled ploda. Poleg tega, da smo z modernim aparatom izboljšali diagnostiko in kakovost opravljenih storitev, pa je aparat tudi prijazen do pacientov. Preko velikega ekrana na stropu ambulate lahko nosečnice in bodoči očetje opazujejo otročička v trebuhu.

Nosečnicam smo tako v naši ambulanti omogočili dva dodatna pregleda v nosečnosti. To sta ultrazvočno merjenje nuhalne svetline pri plodu in DHT (dvojni hormonski test), ki sta presejalni metodi za odkrivanje genetskih napak pri plodu. Prav tako izvajamo testiranje nosečnic na prisotnost SSB (streptokok skupine B) in odvzem brisa materničnega vratu. Bris materničnega vratu je sestavni del rednega preventivnega ginekološkega pregleda in se izvaja v Sloveniji že vrsto let. Z njim odkrivamo patološke (predrakave, rakave) spremembe na materničnem vratu. Raziskave kažejo, da se spremembe materničnega vratu razvijajo postopno več let. Zato pri ženski, ki nima ginekoloških težav, zadošča opraviti bris vsako tretjo leto, ko sta izvada dveh testov, opravljenih v obdobju enega leta, negativna. Kot vemo, pa obstajajo izjeme in te izjeme so tudi v ginekologiji. Spremembe se lahko razvijajo hitreje kot kažejo raziskave. Med drugim imajo nekatere ženske družinsko obremenjenost rakavih bolezni. Zato ženskam v naši ambulanti omogočamo, da lahko bris materničnega vratu opravijo vsako leto, če to želijo. Ker imamo od avgusta 2013 ambulanto vsak dan, smo v tem času pregledali vse kartoteke pacientk in pacientke, ki niso bile na pregledu več kot tri leta, povabili na ginekološki pregled oziroma odvzem PAP brisa. Vsem ženskam, ki še nimate opredeljenega ginekologa ali si želite imeti ginekologa bližje, v svojem mestu, sporočamo, da še vedno sprejemamo pacientke. Lahko nas pokličete po telefonu (01 7508 246) ali pa se zglasite v dispanzerju, kjer si boste ambulanto lahko ogledale, se spoznale z našima prijaznima sestrama in ginekologinjo ter se dogovorile za datum pregleda. Našo am-

Foto: arhiv ZD Logatec

Starši si lahko otročička ogledajo s pomočjo ekrana na stropu ordinacije.

bulanto odlikuje kratka čakalna doba – 14 dni. Čas pregleda želimo čim bolj prilagoditi željam žensk. Vabljeni vse ženske: mladostnice, ženske v rodnem obdobju in tudi tiste malo starejše.

ZD Logatec

VPIS OTROK V MIKLAVŽEV VRTEC IN DAN ODPRTIH VRAT

S poštovani starši, dragi otroci! Vabimo vas k vpisu otrok v Miklavžev vrtec za vrtčevsko leto 2015/16. Vpis otrok bo potekal do 15. aprila 2015 oz. do zapolnitve mest. Vlogo za vpis lahko pošljete po pošti ali pa se osebno zglasite pri vodji vrta.

Hkrati pa vas vabimo na dan odprtih vrat, ki bo v torek, 3. marca, in četrtek, 12. marca 2015, od 9. do 11. ure v prostorih Miklavževega vrta (Šolska pot 1, Logatec). Za lažjo organizacijo, vas prosimo, da svojo udeležbo na dnevu odprtih vrat spo-

ročite na telefonsko številko: 01 7509-440, 030-299-618 ali e-naslov miklavz1994@gmail.com. V pričakovanju, da se vidimo, vas lepo pozdravljamo.

Vodja vrta Ljiljana Gomerčič, prof. in vzgojiteljica Miklavževega vrta

GREGORJEVO 2015 V LOGATCU

Leto je naokoli, kmalu bo tu pomlad, tik pred tem, v soboto, ki je najbližje dnevu, ko se ptički ženijo, pa v Logatcu tradicionalno izvedemo prireditve Gregorjev semenj. V številki, ki je pred vami, objavljamo program prireditve, ki bodo izvedene v sklopu letošnje osrednje prireditve. Ker je letošnja izbrana tema les, gozd, tudi program prireditve nudi predavanja in delavnice, ki se v veliki meri navezujejo na omenjeno izbrano temo. Vsem sodelujočim, ki so se v letošnjem letu odzvali našemu vabilu, se lepo zahvaljujemo. Verjamemo, da boste občanke in občani v programu našli temo, ki vas

zanima, zato prijazno vabljeni, da si popestrite predpomladne dneve z obiskom načrtovanih prireditev v izvedbi KGZS – izpostava Logatec, Kulturnega društva Novi oder, Društva za zdravilne rastline Ognjič, Zavoda za gozdove Slovenije ter Lovske družine Logatec. Gregorjev semenj bo v soboto, 14. marca, od 8. ure dalje, na osrednjih logaških cestah in na trgu pred cerkvijo sv. Nikolaja, kjer bo potekal tudi pester kulturno-športni program s pričetkom ob 10. uri.

Komunalno podjetje Logatec in Občina Logatec

PRAKTIKUM 2-9

DRUŽBA 10-15

POLITIKA 16

KMETIJSTVO 17-19

KULTURA 20-24

NAPOVEDNIK 25

GENERACIJE 26-34

PISMA BRALCEV 35-36

ZAHVALE 37-38

**Spoštovane občanke,
spoštovani občani,**

ponovno se izteka obdobje, ko tudi narava zaključuje svoj vsakoletni cikel, to je od pomladnega prebujenja, poletnega zorenja, jesenskega pobiranja plodov ter zimskega počitka in priprave na ponovno prebujanje.

Iztekajoče se leto pa je za našo državo pomembno tudi zaradi več volitev, katerih smo se državljanke in državljani udeležili zaradi pričanja, da bodo »izvoljeni predstavniki ljudstva« na vseh ravneh končno pričeli z aktivnostmi, ki bi lahko našo »obubožano in ukradenno« državo popeljali iz globoke gospodarske krize. Lepih in praznih obljub je bilo resnično že več kot preveč.

Tudi narava nam je v letošnjem letu že večkrat pokazala svojo moč, ki pa se ji očitno brez sodelovanja in medsebojne pomoči ne bomo mogli več zoperstavljati. Vse bolj prihaja do izraza človeška šibkost in nemoč na eni strani ter nujna potreba, da resnično stopimo skupaj ter skušamo narediti vsakodnevno življenje znosnejše za vse, predvsem pa, da ustvarimo pogoje za boljšo prihodnost mladih doma, to je v državi, ki je pomenila stoletni sen naših prednikov.

Pred nami so tudi božično-novoletni prazniki, to je čas, ki hkrati simbolizira konec in nov začetek. To so prazniki srečevanj, obdarovanj ter prazniki pričakovanja.

Izkoristimo ta čas kot priložnost in naredimo kaj dobrega za ljudi, ki so v stiski, ki so osamljeni, ki mogoče trpijo, pa si tega trpljenja ne znajo odvzeti. Obdarimo jih s tistim, kar najbolj potrebujejo, pa naj gre le za topel stisk roke ali pa za prijazen nasmeh.

In tak odnos negujmo tudi v letu, ki prihaja, do vsakogar, s katerim bomo prihajali v stik v vsakdanjem življenju. Sobivanje in življenje nasploh bo na ta način postalo prijetnejše in bogatejše, pa naj gre za lokalno ali širše okolje.

Tako kot si bo narava v zimskem obdobju nabrala moči za novo pomladno prebujanje, se tudi mi, občanke in občani, v teh predprazničnih in prazničnih dneh vsaj malce zaustavimo, drug drugemu podarimo delček svojega časa ter se v medsebojnem druženju napolnimo z novo energijo.

Želim vam prijetno praznovanje praznikov ter vse dobro v letu, ki prihaja.

*Berto Menard
župan*

VARNOSTNI SOSVET SE PREDSTAVI

KAKO ČLANI SOSVETA PRISPEVAJO K VEČJI VARNOSTI V OBČINI

V decembrski številki smo predstavili delo občinske inšpekcije in redarstva občinske uprave občine Logatec, Osnovne šole Tabor Logatec, Glasbene šole Logatec ter Osnovne šole 8 talcev Logatec.

Predstavitev z osnovnimi podatki

Policijska postaja Logatec, Nova vas 15, 1370 Logatec, Komandir: Franc Žaren, mag.

Vodja policijskega okoliša (mesto Logatec): Blaž Alič

Opis dejavnosti

Skrb za splošno varnost ljudi, varovanje ljudi in premoženja.

Javna pooblastila

Zagotavljanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin

Pristojnosti

Ugotavljanje prekrškov in sankcioniranje kršiteljev

Obnavljanje kaznivih dejanj in podajanje kazenskih ovadb zoper osumljence

Izrekanje prepovedi približevanja

Odvzem prostosti

Uporaba prisilnih sredstev

Preventivno delovanje

Ukrepi

Policijska postaja Logatec med drugim skrbi za javni red in mir, varnost v prometu, preprečuje nasilje v družini, preprečuje kazniva dejanja in skrbi za premoženje ljudi, sodeluje na multidisciplinarnih timih na Centrih za socialno delo, na področju preventivne dejavnosti sodeluje s šolami in vrtci na območju celotne občine s temami o varnosti v prometu, splošni varnosti ljudi in premoženja, preprečevanju nasilja med vrstniki, preprečevanju nasilja prek interneta in preprečevanju zlorab drog, sodeluje z društvom upokojencev in nudi starejšim pomoč in nasvete. In nenazadnje je generalno delo policije usmerjeno v varovanje človekovih pravic in svoboščin s katerim se dosega dolgoročno stanje zaupanja in varnosti ljudi.

Predstavitev z osnovnimi podatki

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, Tržaška cesta 50 A, 1370 Logatec.

Opis dejavnosti in ukrepi

SPV skrbi za načrtovanje in usklajevanje nalog preventive in vzgoje v cestnem prometu na lokalni ravni, zlasti razvija in uveljavlja ukrepe za večjo varnost, vzpodbuja razvoj humanih in solidarnih odnosov med vozniki in drugimi udeleženci v cestnem prometu ter prometne kulture udeležencev v cestnem prometu.

SPV je posvetovalno telo župana in šteje 9 članov, ki so:

- predstavnik policijske uprave, pristojne za območje občine Logatec,
- predstavnik Združenja šoferjev in avtomehnikov Logatec,
- predstavnik avtošol na območju občine Logatec,
- predstavnik občinskega redarstva,
- predstavnik upravljavca cest (javni uslužbenec podjetja Komunalno podjetje Logatec, d.o.o.) in
- mentorji za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v osnovnih šolah na območju občine Logatec.

SPV opravlja predvsem naslednje naloge:

- ocenjuje stanje varnosti v cestnem prometu v občini Logatec,
- predlaga Občinskemu svetu Občine Logatec v sprejem programe za varnost cestnega prometa in ustrezne ukrepe za njihovo izvajanje,
- koordinira izvajanje nalog na podlagi programov iz prejšnje alineje,
- skrbi za izvajanje prometne vzgoje, dodatnega izobraževanja in obveščanja udeležencev cestnega prometa o ukrepih za doseganje prometne varnosti,
- koordinira izdajanje in razširjanje prometno vzgojnih publikacij in drugih gradiv, pomembnih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na lokalni ravni in
- opravlja druge naloge s področja preventive in izobraževanja v cestnem prometu, v skladu z veljavnimi predpisi.

SPV pri svojem delu sodeluje predvsem z ministrstvom, pristojnim za promet, ter javno agencijo, ki deluje na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu.

Predstavitev z osnovnimi podatki

Občinski svet občine Logatec je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine. Občinski svet šteje 21 članov. Člani občinskega sveta se volijo za štiri leta. Mandat članov občinskega sveta se začne s potekom mandata prejšnjih članov občinskega sveta ter traja do prve seje na naslednjih rednih volitvah

LOGAŠKE TABLE

V decembrski številki Logaških novic je bil objavljen članek z naslovom »Nove »dobrodošle« logaške občinske table« s podnaslovom »Se pobratenja sramujemo«. Avtor med drugim v članku navaja, da se spodobi, da so na občinskih tablah navedene tudi pobratene občine.

Občinska uprava pojasnjuje, da je Občina Logatec pri zamenjavi pozdravnih tabel ob državnih cestah, ki so v upravljanju DRSC, predvidela, da bosta na tablah navedeni tudi obe pobrateni občini Repentabor in Gacko. V postopku izdaje soglasja oz. delovnega naloga za postavitev nove obvestilne signalizacije pa je DRSC oz. DRI pozdravne table z navedenima pobratenima občinama zavnil kot nedovoljene. Občina Logatec je bila tako primorana vsebino predvidenih pozdravnih tabel (slika 1) spremeniti v tako, kot je bila realizirana v naravi. Iz navedenega ja-

sno izhaja, da se Občina Logatec pobratenj nikakor ne sramuje in je, kot se spodobi, imela namen postaviti novo obvestilno signalizacijo z navedenima obema pobratenima občinama.

Občinska uprava

Občina Logatec se pobratenja z občinama Repentabor in Gacko nikakor ne sramuje.

Foto: arhiv Občine Logatec

izvoljenega občinskega sveta, če ni z zakonom drugače določeno. Občinski svet se konstituira na prvi seji, na kateri je potrjenih več kot polovica mandatov članov občinskega sveta. Prvo sejo občinskega sveta skliče prejšnji župan najkasneje v 20 dneh po izvolitvi članov občinskega sveta, če je za izvolitev župana potreben drug krog volitev, pa najkasneje v 10 dneh po drugem krogu volitev. Volitve članov občinskega sveta so neposredne in se opravijo na podlagi splošne in enake volilne pravice s tajnim glasovanjem v skladu z zakonom.

Občinski svet se voli po proporcionalnem sistemu.

Pristojnosti in ukrepi

O oblikovanju volilnih enot za volitve občinskega sveta odloči občinski svet z odlokom.

Občinski svet sprejema statut občine, poslovnik občinskega sveta, odloke in druge predpise občine ter sprejema mnenja o vsebini zakonov in drugih predpisov, ki se tičejo koristi občine.

V okviru svojih pristojnosti občinski svet predvsem:

- sprejema prostorske plane in druge plane razvoja občine,
- sprejema občinski proračun in zaključni račun,
- sprejme odlok o notranji organizaciji in delovnem področju občinske uprave na predlog župana,
- v sodelovanju z občinskimi sveti drugih občin ustanavlja skupne organe občinske uprave ter skupne organe za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v javnih zavodih in javnih podjetjih,
- daje soglasje k prenosu nalog iz državne pristojnosti na občino in odloča o na občino prenesenih zadevah iz državne pristojnosti, če po zakonu o teh zadevah ne odloča drug občinski organ,
- nadzoruje delo župana, podžupana in občinske uprave glede izvajanja odločitev občinskega sveta,
- potrjuje mandate članov občinskega sveta ter ugotavlja predčasno prenehanje mandata občinskega funkcionarja,
- imenuje člane nadzornega odbora in na predlog nadzornega odbora opravi predčasno razrešitev člana nadzornega odbora,
- imenuje in razrešuje člane komisij in odborov občinskega sveta,
- določi, kateri izmed članov občinskega sveta bo začasno opravljal funkcijo župana, če temu predčasno preneha mandat, pa ne določi podžupana, ki bo začasno opravljal njegovo funkcijo, ali če je razrešen,
- odloča o pridobitvi in odtujitvi občinskega premoženja, kolikor z zakonom, s statutom občine ali z odlokom ni določeno drugače,
- odloča o najemu posojila in dajanju poroštva pravnim osebam javnega prava, katerih ustanovitelj je občina,
- odloča o dolgoročnem zadolževanju občine za investicije,
- razpisuje referendum,
- s svojim aktom, v skladu z zakonom, določa višino sejnine članov občinskega sveta in plačila za opravljanje nalog članov drugih občinskih organov in delovnih teles, ki jih imenuje, merila za določitev plače direktorjev javnih podjetij in predstavnikov ustanovitelja v njihovih organih ter v soglasju z ministri, pristojnimi za posamezna področja, določa plačne razrede za določitev plač ravnateljev ali direktorjev javnih zavodov, agencij in javnih skladov,
- določa vrste lokalnih javnih služb in način izvajanja lokalnih javnih služb,
- ustanavlja javne zavode in javna podjetja ter druge pravne osebe javnega prava v skladu z zakonom,
- imenuje in razrešuje člane sveta za preventivo in vzgojo v cestnem pro-

- metu in člane drugih organov občine, ustanovljenih na podlagi zakona,
- določi organizacijo in način izvajanja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za obdobje petih let, katerega sestavni del je tudi program varstva pred požari,
- sprejme program in letni načrt varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, sestavni del je tudi letni načrt varstva pred požari,
- določi organizacijo občinskega sveta ter način njegovega delovanja v vojni,
- sprejme odlok o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in določi varstvo pred požari, ki se opravlja kot javna služba,
- lahko sprejme akt, v katerem glede na potrebe gostov in značilnosti ter potrebe kraja določi podrobnejša merila za določitev obratovalnega časa,
- v okviru kadrovskega načrta določa število in vrste delovnih mest za določen čas v kabinetu župana,
- odloča o drugih zadevah, ki jih določa zakon in ta statut.

Člani občinskega sveta opravljajo svojo funkcijo nepoklicno.

Funkcija člana občinskega sveta ni združljiva s funkcijo župana, člana nadzornega odbora, kot tudi ne z delom v občinski upravi ter z drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon.

Član občinskega sveta, ki je imenovan za podžupana, opravlja funkcijo člana občinskega sveta in funkcijo podžupana hkrati. Podžupan, ki v primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravlja funkcijo župana, v tem času ne opravlja funkcije člana občinskega sveta.

Varnostni sosvet občine Logatec

NLB Bankomati

Plaćilo položnice

Avtomatski polog

Bankomati niso samo za dvig denarja

Opravite lahko tudi:

- **plaćilo položnice (UPN)** - potrdilo o plačilu prejmete takoj,
- **polog gotovine** - polog je takoj pripisan na vaš račun,
- **izpis prometa** - izpiše se vam zadnjih 7 prilivov in odlivov.

NLB

www.nlb.si/bankomati 01 477 20 00

KAKO ZNIŽATI OKOLJSKO DAJATEV ZA ODVAJANJE ODPADNIH VODA

NASVETI PRED IZBIRO MALE ČISTILNE NAPRAVE

Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav (Uradni list RS, št. 98/07, 30/10; v nadaljevanju Uredba) določa, da se v naseljih, kjer še ni zgrajena javna kanalizacija, in na območjih z redko poselitvijo, kjer izgradnja javnega kanalizacijskega sistema ni predvidena, komunalna odpadna voda zbira in odteka v male komunalne čistilne naprave (MKČN) ali izjemoma v nepretočne greznice. Uporaba obstoječih pretočnih greznic, je dovoljena do leta 2015 za objekte na občutljivih in vodovarstvenih območjih ter do leta 2017 za vse ostale objekte.

Spodnja risba prikazuje občino Logatec, na kateri obarvan del prikazuje občutljivo območje, kjer je potrebno vgraditi MKČN do konca leta 2015, to je celoten del občine južno od Rovt.

Ponudba MKČN na trgu je raznovrstna, vendar vse ne ustrezajo zahtevam predpisov. Pri odločanju za nakup je potrebno poleg določitve ustrezne velikosti, upoštevati tudi njeno pričakovano življenjsko dobo, obratovalne stroške, način nadzora nad delovanjem naprave, servis in strokovno pomoč, ter se prepričati, da je MKČN kot tipski izdelek skladna z zahtevami predpisov. Velikost oziroma zmogljivost MKČN se določi glede na količino komunalne odpadne vode, ki nastane v objektu oziroma glede na število oseb, ki v objektu bivajo (1 PE je onesnaženje, ki ga dnevno povzroči ena oseba).

Pomembna je tudi vgradnja same MKČN po navodilih proizvajalca, pod nadzorom prodajalca oziroma gradbenega izvajalca s strani prodajalca. Urejen mora biti dostop za črpanje odvečnega blata, servis, upoštevati je potrebno pogoje terena (plazovitost, talne vode, poplavno območje).

MKČN je naprava za čiščenje komunalne odpadne vode z zmogljivostjo čiščenja, manjšo od 2000 populacijskih ekvivalentov (PE), v kateri se komunalna odpadna voda zaradi njenega čiščenja obdeluje z biološko razgradnjo, na naslednji način:

- s prezračevanjem v naravnih ali prezračevalnih lagunah v skladu s standardom SIST EN 12255-5,
- v bioloških reaktorjih s postopkom z aktivnim blatom v skladu s standardom SIST EN 12255-6,
- v bioloških reaktorjih s pritrjeno biomaso v skladu s standardom SIST EN 12255-7,
- z naravnim prezračevanjem s pomočjo rastlin v rastlinski čistilni napravi z vertikalnim tokom.

V skladu z Uredbo je ustrezna MKČN z biološko razgradnjo, ki ima kot gradbeni proizvod izjavo o skladnosti. Izjava o skladnosti je dokument, ki ga izda pristojna institucija in potrjuje skladnost MKČN z zahtevami enega od standardov SIST EN 12566-1 do SIST EN 12566-5. Skladnost obratovanja MKČN z zahtevami predpisov se ugotavlja preko rezultatov prvih meritev in obratovalnega monitoringa ali z oceno obratovanja, ki jo izdelava izvajalec javne službe. Obvezne priloge za izdelavo ocene obratovanja so:

- ES izjava o skladnosti (SIST EN 12566) v slovenskem jeziku,
- tehnična dokumentacija (navodila za obratovanje in vzdrževanje v slovenskem jeziku),
- poročilo o testiranju učinkovitosti čiščenja po SIST EN 12566-3:2005,
- poročilo o prvih meritvah (neobvezno).

Za MKČN, ki nimajo vseh zgoraj navedenih prilog, mora uporabnik naročiti pri pooblašteni instituciji izvedbo prvih meritev in obratovalni monitoring na iztoku iz naprave. Oceno obratovanja in obratovalni monitoring se izvaja vsake tri leta. Če je ocena obratovanja skladna, kar pomeni, da je MKČN vzdrževana, pravilno obratuje in so parametri iztoka v okviru predpisanih vrednosti (mejna vrednost za KPK znaša 150 mg/l, za BPK5 pa 30 mg/l), se uporabniku v prvem naslednjem mesecu od dneva izdelave ocene obratovanja obračuna znižana okoljska dajatev za odvajanje odpadnih voda. Okoljska dajatev se zniža za 90 %.

Komunalno podjetje Logatec d.d.

NOVO POŠKODOVANJE SPOMINSKE KAPELE PADLIM V 1. SVETOVNI VOJNI

Konec leta 2013 je bila dokončana obnova Spominske kapele padlim v 1. sv. vojni. Skladno z najdenimi načrti sta bila vgrajena še lesteneč in pitnik. V desetih dneh po postavitvi pitnika je bil s strani neznancev zgornji del pitnika že tako močno poškodovan, da ga je bilo treba odstraniti. Nov bo izdelan ter nameščen, ko bodo to dopuščala proračunska sredstva in bo dodatno zagotovljeno varovanje oz. nadzor območja kapelice. Vzrok poškodb pa je možno iskati tako v nameri neznancev, da ukradejo bakreno pipo pitnika, kakor v neprimernem vedenju mladine, ki se obeša po kovinskih povezovalnih nosilcih med stebri ter se med gujanjem z nogami odriva od pitnika. Spominska kapela ni namenjena tovrstni rekreaciji, ampak se pričakuje pieteten odnos do vseh tistih, ki jim je kapela posvečena.

Prav z napačnim načinom poskusa pietetnega obnašanja pa je prišlo do drugega poškodovanja, in sicer zidu na notranji strani železnih vrat. Nekdo za vrata porine plastične lončke s peskom, kamor so zapičene tanke visoke svečke. Da bi sveče stale pokonci, jih nasloni ob steno. Ogenj in dim teh sveč na stenah puščata sajaste madeže, ki se jih ne da odstraniti drugače kot z brušenjem in ponovnim pleskanjem. Zato vas prosimo, da ne prinašate takih sveč in jih ne postavljate ob katerekoli stene kapelice. Ker je skrbnik kapelice Občina Logatec, bomo v Občinski upravi zelo veseli, če boste prinesli sveče kar do nas na Upravni center, mi pa jih bomo v najkrajšem možnem času, če se bo dalo že takoj, odnesli na mesto za sveče v kapelico. Priporočamo uporabo ekoloških sveč.

Občinska uprava

**20. FEBRUARJA 2015 OB 15. URI
ODPIRAMO V LOGATECU**

ENERGETSKO SVETOVALNO PISARNO

V pisarni boste dobili odgovore na temo učinkovite rabe energije (URE), uporabe obnovljivih virov energije (OVE) iz naslednjih področij:

- energetske sanacije stavb ali učinkovito energetsko zasnovano novogradnje,
- ustrezno zasnovano zunanje toplotnega ovoja stavbe,
- ustrezno izbiro stavbnega pohištva in zasteklitev,
- pomoč pri izbiri ustreznega ogrevalnega sistema in za vas primerne energente,
- izbira primerne sistema za prezračevanje in hlajenje,
- uporaba obnovljivih virov energije pri ogrevanju stavbe in pripravi sanitarne vode,
- možnost pridobitve nepovratnih sredstev in kreditov za URE in OVE,
- vsa ostala vprašanja glede rabe energije v vašem gospodinjstvu

SPE Logatec bo delovala na naslovu Notranjska 4, Logatec, v prostorih turistične pisarne vsak torek od 1600 do 1900, ob predhodni najavi na tel. 01/ 7590 600 vsak delovni dan, v času uradnih ur Občine Logatec.

Z BREZPLAČNIMI NASVETI vam bomo pomagali zmanjšati stroške za energijo in tako zmanjšati izdatke v vašem družinskem proračunu.

EN SVET
ENERGETSKO SVETOVANJE

IN MEMORIAM FILIP GANTAR (1957 - 2014)

V mesecu, ko narava »leže k zasluženemu počitku«, v samem predbožičnem času, je po kratki, vendar zahrbtni in nepremagljivi bolezni svoj boj dobojeval prijatelj in sodelavec Filip.

Na Občini Logatec je služboval zadnjih dobrih 5 let. Bil je vesten in požrtvovalen sodelavec. Vedno je bil pripravljen vsakomur priskočiti na pomoč, četudi je šlo na prvi pogled za rešitev še tako nenavadnih in nerešljivih težav.

V življenju je ves čas sledil svojim temeljnim vrednotam, to je delu, družini in domu. In vse to je v svojem relativno kratkem življenju ustvaril ter s svojo prerano smrtjo prepustil svojim naslednikom.

Kljub praznini in tišini, ki jo je pustil za seboj naš sodelavec Filip, pa po prostorih Upravnega centra Logatec še vedno odmeva spomin na njegove besede in glasen smeh ter na njegov odločen jutranji korak.

Zato misli iz verzov, ki sledijo, še kako veljajo:

*Mrtvi niso v zemlji zakopani,
so v drevesu, ki drhti,
so v gozdu, ki ječi,
so v vodi, ki buči,
so v letu čebel
in ko se med medi.
(Neznani avtor)*

Dragi Filip,
kljub temu, da te ni več med nami,
spomin na tebe ostaja za vedno živ.

Občina Logatec

KOLOFON

Logaške novice, glasilo Občine

Logatec

ISSN 03509281

Logaške novice brezplačno prejmejo
vsa gospodinjstva v občini

Izdajatelj: Občina Logatec, Tržaška
50 A, 1370 Logatec

Odgovorna urednica: mag. Neža
Sautet, e-pošta: neza.perko@logatec.si,
logaske@logatec.si

Uredniški odbor: Janez Gostiša,
Tanja Slabe, Metka Bogataj, Jure
Vodnik, Luka Škrlič

Grafično oblikovanje in tisk:

TISKARNA SKUŠEK d.o.o.,
storitve, proizvodnja in trgovina,
Vodnikova cesta 272, 1000 Ljubljana

Grafični koncept: Nicolas Sautet

Datum natisa: 13. 2. 2015

Naklada: 4.500 izvodov

Naslovnica: Tudi klopi imajo zimski
počitek pod snegom.

Foto: Nicolas Sautet

Logaške novice izhajajo enkrat mesečno. Roki izida in oddaje prispevkov so objavljeni na spletni strani občine Logatec. Prispevki naj ne bodo daljši od ene tipkane strani, pisava Times New Roman, pt 11. Pisma bralcev so lahko dolga največ eno tipkano stran, pisava Times New Roman, velikost pisave 11 pt. Prispevke s fotografijami pošljite na poštini ali elektronski naslov. Prispevki naj bodo kratki in jedrnat, pripišite ime in priimek avtorja prispevka in fotografije ter kdo oziroma kaj je na fotografiji. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavili, uredništvo si pridržuje tudi pravico do krajšanja in neobjave prispevkov.

RAZPISI IN POZIVI ODPRTI OD 20. 2. DO 20. 3. 2015

PRED NAMI JE NOVO RAZPISNO OBDOBJE, KI PRINAŠA TUDI NEKAJ VSEBINSKIH IN TEHNIČNIH SPREMENB.

Največ sprememb je na področju športa, kjer v celoti uvažamo elektronsko prijavljanje na razpis. Tudi poročanje o realizaciji bo potekalo na isti način. Vlagateljem ne bo več potrebno sofinancerju dostavljati vlog v fizični obliki, ampak boste vse podatke in priloge poslali preko elektronske aplikacije, ki jo boste našli na spletnem mestu. To bo objavljeno v sklepu o uvedbi razpisa. Zaradi te novosti bosta za področje športa organizirani kar dve delavnici za pomoč pri izpolnjevanju vlog, pri čemer vse potencialne prijavitelje prosimo, da se udeležijo obeh. Vsebinsko na področju športa ni večjih odstopanj od preteklih let. Tudi proračunska sredstva ostajajo v isti višini.

Spremembe so tudi na področju kulture, kjer pri javnih kulturnih programih ni več uravnilovke, s katero so upravičenci, ki delujejo na več področjih, posledično upravičeni do manjšega odstotka sofinanciranja pri kulturnih programih. Vsem se bo za izračun točk upoštevala samo povprečna skupna višina odhodkov iz zadnjih dveh let. Druga pozitivna sprememba pa je povečana višina sredstev za javne kulturne programe iz 48.000 eur na 56.000 eur.

Na ostalih področjih večjih sprememb ni, razen pri določitvi višine točk pri posameznih merilih oz. pri ukinitvi kakšnega merila, pri pozivu za zbiranje sofinanciranja projektov, ki so v interesu Občine, pa bo za izvedbo posamezne prireditve upoštevan vrstni red prijave, kar določa tudi materialni zakon.

Sredstva na razpolago

Občina Logatec je v proračunu za leto 2015 rezervirala 347.872 EUR za sofinanciranje 8 različnih področij sofinanciranja:

- mladinski projekti: 23.000 eur
- projekti varovanja kulturne dediščine: 16.000 eur
- kulturni programi in projekti: 66.000 eur (programi 56.000 eur, projekti 8.000 eur in založništvo 2.000 eur)
- projekti, ki so v interesu Občine Logatec: 25.500 eur
- turistični projekti v občini Logatec: 16.000 eur
- športne dejavnosti: 172.372 eur
- programi za starejše: 9.000 eur
- dejavnosti humanitarnih organizacij: 20.000 eur.

Rok za prijavo

Rok za prijavo se prične 20. februarja 2015, ko bodo na www.logatec.si objavljene tudi vse razpisne dokumentacije, in zaključni rok 20. marca 2015, ko lahko fizične vloge do 12. ure oddate v sprejemni pisarni Občine Logatec ali pa jih pošljete priporočeno s pošto pošiljko vključno z datumom 20. 3. 2015.

Pomoč pri prijavih

Občinska uprava pripravlja tudi delavnice, na katerih bodo prijaviteljem nudene informacije o letošnjih razpisih in razpisnih dokumentacijah. Večino letošnjih delavnic bomo izvedli v sredo, 11. marca 2015, v sejni sobi Upravnega centra Logatec:

- ob 16h: delavnica za prijavo kulturnih programov in projektov (vabljeni tudi prijavitelji projektov varovanja kulturne dediščine),
- ob 17h: delavnica za prijavo mladinskih projektov,
- ob 18h: delavnica za prijavo turističnih projektov.

Delavnica za prijavo športnih programov in projektov bo potekala v dveh terminih, in sicer 4. marca ter 16. marca 2015 od 17. do 20. ure, prav tako v sejni sobi Upravnega centra Logatec, kjer je možnost brezplačne uporabe wi-fi. Vsem udeležencem športnih delavnic svetujemo, da s seboj prinesejo svoje prenosne računalnike, da bodo tako lažje sodelovali na delavnici.

Za pomoč pa smo vam na voljo tudi uslužbenci Občinske uprave Občine Logatec:

-za področje **humanitarnih organizacij in programov za starejše**: mag. Nevenka Malavašič, tel: 01/759 06 10, nevenka.malavasic@logatec.si,

- za področje **kulture, kulturne dediščine in turizma**: Renata Gutnik, tel: 01/759 06 33 oz. 051 353 916 renata.gutnik@logatec.si,

- za področje **mladinskih projektov in športnih dejavnosti**: Damjan Barut, tel: 01/759 06 26, damjan.barut@logatec.si.

Vse ostale podatke o pogojih prijave ter kako si zagotovite optimalni uspeh na razpisu pa vsebujejo sklepi o uvedbi razpisov in pozivov ter objave na www.logatec.si.

Kako si zagotoviti optimalni uspeh na razpisu

Pravilniki, Sklepi o uvedbi razpisa/poziva, razpisna dokumentacija, odločba in pogodba so dokumenti, ki jih je potrebno prebrati in izvajati. Vsi dokumenti so napisani na enostaven način, v razumljivem jeziku. V kolikor jih ne preberete, ne morete poznati pravil izvajanja postopkov in zaradi tega prihaja do napak, ki imajo posledice v neizplačilu odobrenih sredstev, to pa botruje vaši slabi volji.

1. Pravočasno poravnajte vse obveznosti do sofinancerja

V izjavi, ki jo podpiše odgovorna oseba prijavitelja, se slednja zaveže k resničnosti podanih podatkov. V podpisanih trditvah je tudi ta, da nimate neizpoljenih pogodbenih obveznosti do Občine Logatec.

2. Ne prepisujte podatkov iz vaših vlog iz preteklih let

Vsako leto se razpisni obrazci spreminjajo in z njimi tudi vsebina, ki jo morate podati. Večkrat se je že zgodilo, da se je kakšen prijavitelj odločil okarati uslužbenca Občinske uprave, ki vodi razpisne postopke in je skrbnik pogodbe, češ, da je na listinah kot so odločbe in predvsem pogodbe, navedel napačne podatke. Ko smo skupaj pregledali vlogo, je bilo ugotovljeno, da je napačne podatke podal na vlogi že prijavitelj sam.

3. Podajajte kratke a temeljite odgovore, ki morajo bit resnični in realni. Ne »napihujte« stroškovnih vrednosti prijavljenih vsebin

4. Priložite zelene priloge

V kolikor ne boste priložili obveznih prilog, boste pozvani na dopolnitev. Pri neobveznih prilogah pa vas Občinska uprava ne bo pozvala na dopolnitev, ampak vam komisija točk na tem segmentu ne bo štela. Vsaka točka pride prav.

5. Razpisne dokumentacije ne pričnite izpolnjevati zadnji dan, ampak pravočasno

Pri večini dokumentacij morate priložiti priloge, ki jih morate predhodno pridobiti od ustreznih institucij. Slednje imajo rok za pripravo teh dokumentov.

6. Na sofinanciranje ne prijavljajte projektov ali programov, ki jih niste potrdili na občnih zborih oziroma jih niso potrdili drugi za to pristojni organi vaše pravne osebe

7. V kolikor se boste znašli v dilemi kaj storiti

V takem primeru najprej poskusite odgovor poiskati v sklepu o uvedbi razpisa in navodilih razpisne dokumentacije, če so podani. V kolikor odgovorov ne najdete, preverite pravilnike o sofinanciranju tega področja. V kolikor odgovora še vedno ne boste imeli, stopite v kontakt s pristojnim uslužbencem, ki vam bo z veseljem pomagal.

8. Prijave na razpise niso bavnjav

Ne bojte se razpisne dokumentacije. Pozorno preberite vprašanja in podajte tisti odgovor, po čemer vas razpisna dokumentacija sprašuje.

Kako poteka delo komisij?

Komisije se v najkrajšem času po zaključku razpisnega obdobja sestanejo na sejah, kjer najprej preverijo ali so vložene prijave prispelle pravočasno ali so jih vložile upravičene osebe in ali so vloge popolne. V kolikor so prijave prispelle nepravočasno ali jih niso vložile upravičene osebe, mora Občinska uprava tem prijaviteljem

izdati sklepe o zavržbi. V kolikor so vloge nepopolne, pa se prijavitelje pozove na dopolnitev vlog v 5. dneh. V kolikor prijavitelj ne dopolni vloge v tem roku, Občinska uprava izda sklep o zavržbi take vloge.

Strokovne komisije vse popolne vloge pregledajo in točkujejo na podlagi podanih kriterijev, meril in točk. Komisije točkujejo vloge na podlagi odgovorov, ki ste jih prijavitelji podali na tonamenskih obrazcih in na podlagi dokazil, ki ste jih priložili. V kolikor prijavi ni priloženo kakšno dokazilo ali pri določenem segmentu ni odgovora, komisija v tem segmentu prijavo oceni z 0 točkami. V kolikor pa iz vsebine napisanega komisija ne more razločiti podlage za točkovanje, prijavitelja pozove na izjasnitev v petih dneh. V kolikor prijavitelj ne poda izjasnitve v tem času, komisija temu segmentu prijave ne more določiti drugega kot 0 točk.

Komisija mora biti pri točkovanju prijav objektivna, kar pomeni, da lahko upošteva samo pisne dokaze in odgovore iz vlog in nikakor ne svojih pozitivnih ali negativnih občutij, ki so jih njeni člani dobili ob morebitnem obisku katere izmed prireditev predlagateljev. Zaradi zahteve po objektivnosti, člani komisij tudi zaradi namena dela komisije ne obiskujejo prireditev in projektov prijaviteljev, kar nekateri člani društev v medijih poudarjajo kot bistvo dela članov komisij. Delo komisije mora biti strokovno in za vsako točko mora obstajati pisna podlaga oziroma dokazilo. Komisije, katerih delo je tudi sestava meril, kriterijev in točkovnikov pa mora pri sestavljanju slednjih paziti, da so merila objektivna, življenjska in merljiva.

Občinska uprava

3. ABONMAJSKA PREDSTAVA - NAMESTO PUNC: KO KO KOMEDIJA

Gledališče Špasteater, ki izvaja predstavo Ko Ko Komedija, nam je pred časom sporočilo, da so predstavo Punce preimenovali v Ko Ko Komedijo. Komedijo Punce so namreč abonenti izbrali za eno izmed štirih predstav, ki si jih želijo ogledati v sezoni 2014/2015. Datum in ura predstave pa ostajata ista: 20. februar

2015, ob 20. uri, Narodni dom Logatec. Obeta se sprememba tudi pri zadnji abonmajski predstavi – Goveja župca za dušo. Več o tem pa v kratkem na www.logatec.si. Org. in info.: Občina Logatec, renata.gutnik@logatec.si

Občinska uprava

OBVESTILO O IZVEDBI PONOVIH VOLITEV V KS ROVTE

Na rednih lokalnih volitvah, ki so potekale, dne 5. 10. 2014, smo volili župana, občinske svetnice in svetnike ter članice in člane svetov krajevnih skupnosti. Za Krajevno skupnost Rovte je na zadnjih volitvah bilo predlaganih le 5 kandidatov, čeprav svet Krajevne skupnosti Rovte šteje 7 članov, zato je skladno z obvestilom Službe za lokalno samoupravo potrebno izvesti postopek ponovnih volitev, vendar le za manjkajoča dva člana. Občinska volilna komisija Občine Logatec se je iz tega razloga sestala dne 19. 1. 2015 ter sprejela sklep o razpisu ponovnih volitev za manjkajoča dva člana sveta Krajevne skupnosti Rovte in določila rokovnik volilnih opravil. Vsa obvestila, ki so vezana na kandidacijski postopek in izvedbo ponovnih volitev, so objavljena na občinski spletni strani www.logatec.si (zavihek volitve 2015) ter na oglasni deski Občine Logatec. Krajevna skupnost Rovte bo vse pomembne informacije objavila tudi na krajev-

no običajen način. Občinska volilna komisija Občine Logatec je določila, da se bodo ponovne volitve izvedle dne 29. 3. 2015, predčasno glasovanje pa bo potekalo dne 25. 3. 2015, in sicer od 7. do 19. ure. Za predčasno glasovanje in splošno glasovanje je določeno volišče Dom krajanov Rovte. Navedeno volišče geografsko pokriva območje Krajevne skupnosti Rovte. Z 2. 2. 2015 so pričeli teči roki za volilna opravila. Kandidate za manjkajoča 2 člana sveta Krajevne skupnosti Rovte lahko predlagajo politične stranke ali skupine volivcev. Zadnji dan za vložitev kandidature je skladno z rokovnikom določena sreda, 4. 3. 2015, in sicer do 19. ure. Morebitna vprašanja lahko naslovite na Občino Logatec, kjer so dosegljivi na e-naslov: obcina.logatec@logatec.si ali na tel. 01/7590600 oz. se lahko zglasite osebno v času uradnih ur.

Občinska volilna komisija Občine Logatec

110 LET: SLIKAR NOTRANJSKE IN KRASA

ANTON RUPNIK STORŽEV

Storžev Tone se je 28. 1. 1905 rodil logaškemu občinskemu slugi Francu in šivilji Ivani v družini šestih otrok. Prvi trije otroci so bili rojeni v Gornjem Logatcu v skromni hiški tik pod peskokopom na Klancu. Drugi trije, med njimi Tone, pa že v novi hiši, ki sta jo blizu Lokve pod Sekirico zakonca postavila po očetovi vrnitvi iz Amerike. Mati Ivana je prve tri otroke preživljala sama, s šivanjem, možev poslani denar pa shranjevala. Sosedje so vedeli povedati: »Ko je zagledala poštarja, si je že zavezala ruto in vsak dolar takoj odnesla v hranilnico v Dolnji Logatec«. Ko se je Franc vrnil, se ni mogel načuditi: ves poslani denar je bil na kupu in bilo ga je dovolj za novogradnjo.

Strah pred šolo

Prvi razred je ponavljal. Učiteljice Kokaljeve se je bal. Otroke je tepla z ravnilom po iztegnjeni dlani, kar je zelo bolelo. Ko ga je poklicala pred tablo, se je od strahu celo polulal. V četrtem razredu pa se mu je »kar odprlo«, kot je z veseljem pripovedoval. Takrat je poučevanje prevzel nadučitelj Punčuh. Ta je znal prepoznati, da ima pred seboj bistrega in vedoželjnega fantiča. Ta otrok je kmalu prebral vse, kar mu je prišlo pod roko. Pogosto je bral tudi pozno v noč, kar nad hlevom v senu, kjer je spal. Bral je pri petrolejki ali ob sveči. Včasih ga je v tistih poznih urah obiskala mati. Po lesenih stopnicah je stopala počasi, s svečo v rokah, zaskrbljena nad tem, da bi si otrok z nočnim branjem »pokvaril oči«. Še bolj zgrožena pa je bila nad njegovimi pomisleki o nebesih, ko je bral o odkrivanju vesolja in ji to tudi zaupal. »Ne smeš tega razmišljat! To je greh! Te bo Bog štrafou!«

Med prvo svetovno vojno je rad opazoval letala, ki so pristajala in vzletala na letališču pod Sekirico. Ne le opazoval, tudi risal jih je rad in sošolci so se za kakšnega tako ogreli, da so zanj ponujali krajcer. Na dvorišču za hišo pa je obrodila kakšen sad tudi njegova raziskovalna žilica. Tako je v kratko svinčeno cev nekoč natlačil smodnik. Take stvari so otroci med vojno pač lahko staknili! Odločil se je na eni strani smodnik zažgati. Kratka svinčena cev se je takrat začela odločati po svoje ter postala projektil po lastni zamisli. Iztrgala se je fantku iz rok, v žvižgajočem poletu nekajkrat podivjano zarezala v zrak in z vso silo treščila le v hlevska vrata.

Nadučitelj Punčuh je očetu Francu prigovarjal, naj da »fanta v šole«. A denarja ni bilo. Poleg tega je bil fant spreten in priden za delo. Sestri Micki je za balo pri svojih petnajstih letih izdelal kuhinjsko mizo. Ko je bila končana, jo je prišel pogledat tudi oče Franc. Košati sivi brki niso mogli povsem zakriti nasmeha zadovoljstva in ponosa. Raskava roka je nežno gladila površino in pristala na stranici: »Lej, tukaj bi lahko izrezal, pa bi naredil še lajdlc«.

In mizi je fant dodal še predal.

Volja, iti v šole in videti svet, je tlela v njem močnejše od pripravljenosti za izpolnitev očetovih sanj o mizarstvu. Časopisni oglas, da vlada Kraljevine Jugoslavije plača šolanje svojih vojaških kadrov, je prišel v prave roke. Te fantovske roke so ponaredile očetov podpis. Franc Rupnik presenečenja in razočaranja ob pošti, ki je potrjevala sprejetje njegovega sina v vojaške šole, ni mogel skriti. Mož redkih besed je ob tem spoznanju izrekel eno samo misel: »Boš videl, kako je, ko te bodo tuja vrata po petah tolkla!«

Vojaška služba, vojna, internacija

V Karlovcu se je kot podoficir v starosti 30 let poročil. Žena Štefica, stara ob poroki le dobrih 16 let, je rodila dva sinova – Ton-

Foto: arhiv Jasne Čuk Rupnik

Ob razstavi slik v prostorih tovarne Brest v Cerknici je znani slovenski slikar Lojze Perko avtorja skiciral kar na kartonasti servirni krožnik.

ka in Zvonka. A druga svetovna vojna je v družino zarezala zelo boleče. Ko je Tone želel mlado družinico zaščititi s tem, da so se preselili v Logatec, so ga takoj ob prihodu internirali v Gonars. Vojna je med zakoncema povzročila napetosti, ki jih nista zmogla rešiti, in tako je prišlo do ločitve. Ko je kmalu po vojni v Ljubljani obiskoval večerno šolo in si pridobil izobrazbo »statistika«, nato pa se usposobil še za »logarja«, je spoznal bodočo drugo ženo. Marija Muller je takrat ob delu obiskovala večerno šolo za otroške negovalke. Po poroki se jima je rodila prva hči Vesna, v času službovanja v Sevnici, ko so živeli v ljubki leseni logarski hiši v Sopotu, pa še hči Jasna.

Znova v Logatcu

Tone je tudi v gozdovih Jatne sanjal o Logatcu. Zato je v »bivšo Sodnijo« v Gornjem Logatcu leta 1954 pripeljal svojo družino in nemško ovčarko Togo. Službo sta zakonca znova dobila v Ljubljani: Marija spet v Dečjih jaslih blizu sedanje Gimnazije Ledina, Tone pa na Republiškem zavodu za statistiko. Za vstajanje pred peto zjutraj, za pot s kolesom, tudi v dežju in mrazu, do železniške postaje v Dolenjem Logatcu, popoldan pa ista pot nazaj s povratkom ob petih popoldne ... za vse to je bil napor prevelik, časa za družino pa premalo. Zato sta našla službi v Logatcu: Tone v KLI Logatec in kasneje v Komunalnem podjetju, Marija pa v prvem logaškem vrtcu, ki ga je leta 1959 ustanovila prav v prostorih današnje Glasbene šole. Tone je šel v pokoj precej pred svojo ženo, saj je bila med njima starostna razlika desetih let. Otroke je imel

tudi on zelo rad. Svoji ženi, takrat direktorici vrtca, je zato pogosto pomagal kot vzgojitelj, ekonom, svetovalec pa tudi kot navdušen soustanovitelj in ustvarjalni sodelavec Društva prijateljev mladine. Otroci so bili zelo veseli njegovega smisla za recitiranje, glasbo in zabavo. Ene najlepših dogodivščin so bile njegove predstave Dedka mraza, ko je v vrtcu zabaval starše in otroke in jih obdaroval. V Gornjem Logatcu je bil eden od pobudnikov in organizatorjev izgradnje kopaljšča Mereke. Več let zapored pa je po odločbi Občine zelo odgovorno in predano pripravljala tudi govore za namene slovesa ob grobu.

Risbe, olja, fotografije

Risanje je Toneta spremljalo povsod. Po naselitvi v Logatcu pa ga je zajelo tudi navdušenje nad fotografijo. Fotoaparati je bil njegov zvesti spremljevalec, ko je s kolesom in nahrbtnikom prihajal v domala vse kote Notranjske in Krasa. Občudoval in ljubil je to »mirno lepoto«, kot jo je rad imenoval. Kmalu jo je začel upodabljati tudi v barvah. Stojalo s platnom je bilo praviloma postavljeno kar v kuhinji, saj je imela v primerjavi z drugimi sobami največ svetlobe. Pa še pozimi je bilo tam najbolj toplo. Nekaterim ljubiteljem v Logatcu pa je narisal motive iz narave tudi na pročelja njihovih hiš.

Tone je svoja olja razstavil večkrat v Logatcu in v Cerknici, po ženinem odhodu v pokoj in njuni nastanitvi v Štanjelu pa tudi v Sežanski knjižnici. V Štanjelu, v »kamniti poeziji«, kot je to staro vojaško naselje sam imenoval, si je v Marijini rojstni hiši »pri Stanarjevih« uredil atelje in razstavni prostor. Še naprej je fotografiral in risal. Z velikim navdušenjem je sprejemal turiste in goste, ki so bili voljni prisluhniti njegovim besedam in občudovati njegovo Notranjsko in Kras. V Stanarjevi galeriji v Štanjelu so še vedno razstavljeni nekatera njegova dela. Po ženini smrti ni zmozel dolgo sam. Odločil se je oditi v Dom upokoencev v Sežani. Tam je

njegovo ustvarjanje v olju znova oživel. Vključil se je v pevski zbor in sodeloval pri izvedbi kulturnih večerov tudi z deklamacijami. Pisal je pesmi in še naprej veliko bral. Tam je spoznal gospo svojih let – »gospo Pepco«: čudovito majhno okroglo gospo, posebljeno pozornost in predanost. Šest let sta živela v čudovitem razumevanju in vzajemnem spoštovanju, drug drugemu v oporo in ljubezen.

Slovo

Po nekajmesečni bolezni se je od tuzemstva mirno poslovil v družbi obeh hčera v svojem zadnjem domu v Sežani dne 6. 2. 1992.

Kmalu za tem sem prejela pismo znanega prevajalca in publicista prof. Janka Modra. Svoje besede sožalja je gospod Moder zaključil z mislijo: »Vsem se nam odšteva.« Dalje pa je še zapisal: »Ampak ne morem se podpisati pod to misel, dokler ne obudim z nekaj stavki tega, kako sem bil vesel pogovorov z Antonom Rupnikom, tem bistrim, iskrivim, vedrim človekom, polnim smisla za umetnost, za kulturo, za človečnost; še zdaj ga živo vidim in slišim, kako mu govor prehaja v pesem, kako se mu bleščijo oči, ko pripoveduje o svojih izkušnjah in načrtih, pa tudi o pesmih in slikah. Rad bi vam vsem položil na srce, da poskusite kar najbolj ohraniti živ njegov spomin tudi v njegovih delih.« in še: »Slovenska kultura ni samo nekaj vrhunskih ljudi, ki se tako rekoč poklicno ukvarjajo z njo, temveč je gosta mreža povsem navadnih ljudi s popolnoma drugačnimi poklici in življenjskimi potmi, pa vendar prežetih s tem, kar nas potem v končni rezultanti lahko dela vse močne. Spoštljivo se priklanjam spominu prijatelja Antona Rupnika in vas vse lepo pozdravljam.«

Gradivo je povzeto po knjižici, ki je bila oblikovana ob počastitvi 100 letnice slikarjevega rojstva in razstavi njegovih del v logaški Knjižnici, ki jubilejni izvod ponuja v morebitno branje.

Jasna Čuk Rupnik

Pogled na Hrušico iz poti na Kalce – olje na platnu

ZAVOD ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE LOGATEC (ZVIL)

STENČAS 2015

Foto: arhiv Knjižnice Logatec

Koledar s svojo drugačnostjo pritegne pozornost.

Konec leta nas razne organizacije in društva zasipajo s svojimi koledarji. Nakup takega koledarja ali prostovoljni prispevek zanj pomeni dobrodelno gesto. Pred dnevi mi je v roke prišel koledar, ki je s svojo drugačnostjo pritegnil mojo pozornost. Poleg fotografij zavodskega življenja mladostnikov koledar vsebuje tudi trpke izpovedi mladostnikov, ki so preživljali težko otroštvo in jih je le-to privedlo na stranpota.

Že vrsto let fantje iz Zavoda za vzgojo in izobraževanje Logatec (ZVIL) s pomočjo mentorjev in vzgojiteljev ob koncu leta izdajo ko-

ledar, na katerem predstavijo svoje življenje v zavodu. Nedavno je izšel njihov Stenčas 2015. Iz uvodnika Mojce Bajc, profesorice in knjižničarke: »Čas teče, generacije mladostnikov v zavodu se leto za letom menjajo. Novi obrazi – nove zgodbe. Na pragu v leto 2015 izdajamo stenčas, koledar s fotografijami in pisnimi prispevki mladostnikov, ki določeno obdobje svoje mladosti preživljajo v Zavodu za vzgojo in izobraževanje Logatec. Fotografije največkrat ne odražajo vsebine spisov. Vsem mladostni-

kom, ki so dovolili objavo svojih izpovedi, se iskreno zahvaljujem, saj v njih odkrito govorijo o svojih izkušnjah in problemih, ki so jih pripeljali v zavod, ter o številnih zavodskih doživetjih, lepih in manj lepih.« Logatčan Igor Resnik, arhitekt in oblikovalec, je oblikoval koledar, ki ga je moč dobiti (kupiti?) v Zavodu za vzgojo in izobraževanje Logatec na Tržaški c. 63 ali pa prelistati v Knjižnici Logatec v čitalnici (ni za izposojno na dom).

Gvido Komar

Nekaj zanimivosti o logaškem „Zavodu“ (starinsko „Poboljševalnica“) in gojencih (Logatčani so jih nekoč imenovali „gradarji“, ker je „Zavod“ bil nastanjen v graščini v Gornjem Logatcu):

Vzgojni zavod nekoč

Vzgojni zavod je v Logatcu od leta 1953, ko so v starem Windischgraetzovem gradu v Gornjem Logatcu uredili deško vzgajališče. Ustanova je obstajala že pred tem. V Logatec se je preselila iz Bele krajine, njeni začetki pa segajo v leto 1873. Zavod je bil vseskozi namenjen vzgoji in izobraževanju mladostnikov.

V zgodovini je zavod doživljal vzpone in padce. Eden izstopajočih mejnikov ne samo v zavodski zgodovini, pač pa tudi v zgodovini vzgoje v Sloveniji nasploh, je obdobje t. i. Logaškega eksperimenta od leta 1967 do 1971. Eksperiment je predstavljal korak od avtoritarnega k permisivnemu načinu vzgoje, spoznanja, izhajajoča iz tega eksperimenta, pa so se razširila tudi po drugih vzgojno-izobraževalnih institucijah.

Iz predstavitve ZVI Logatec:

»Vstop skoraj vsakega fanta v naš zavod je takšna ali drugačna prisila, ki povzroča težave mladostnikom in njihovim staršem. Je preizkus in možnost, da mladostnik odpre nov list v svoji knjigi odrasčanja. Je pa tudi priložnost, da starši s svojim otrokom spet vzpostavite stik, ki ste ga iz takšnega ali drugačnega razloga zgubili.« Več pa na spletni strani ZVIL: <http://www.zvi-logatec.si/>

ŠTEFANOVO IN BLAGOSLOV KONJ V HOTEDRŠICI

Dan po Božiču (26. 12.) je praznik sv. Štefana. Sv. Štefan je bil diakon v Jeruzalemu in ga Cerkev slavi kot prvega mučenca. Skrbel je za siromake in pri tem tako uspešno oznanjal Kristusov nauk, da so ga Judje obsodili na smrt in kamenjali.

V naših krajih pa ljudsko izročilo pozna Štefana kot konjskega patrona. V času pokristjanjevanja je Cerkev pri svojem misijonskem delu sv. Štefanu dodelila posebno vlogo in nalogo - moral je izriniti in zamenjati neko pogansko božanstvo, ki je indoevropskim ljudstvom varovalo konje in živino - boga Velesa ali Volosa. Na Velesov praznik je bilo nekoč glavno obredno opravilo žrtvovanje konj, štefanji dan pa je prevzel in pokristjanil del tega starega obreda. Nekaj šeg in navad se je ohranilo do danes. Navade se sicer razlikujejo od kraja do kraja. Med njimi so vožnja z vozovi in ježa

na konjih v vaško okolico, v gozd ali na polje, vožnja in ježa na okrašenih konjih k cerkvi, ježa okoli cerkve in blagoslov konj, puščanje krvi konjem, »ofer« ali darovanje lesenih in voščenenih živali v cerkvi, trosenje blagoslovljene soli po polju, obhodi kolednikov ipd.

V Hotedršici so tokrat že četrtri pripravili blagoslov konj na Štefanovo, letos prvič s pomočjo Kulturno turističnega društva Hotedršica. Blagoslova se je udeležilo trinajst konj iz Hotedršice, Žibrš, Rovtarskih Žibrš, Logatca, Ravnika, Godoviča in Medvedjega Brda. Po sveti maši so se konjeniki z konji ter ostali verniki zbrali na trgu pred vaško cerkvijo, kjer so prejeli blagoslov domačega župnika mag. Simona Onušiča. Kot veleva običaj, so konje nahranili s kosom kruha in soljo, lastniki konj pa so dobili lesene podobice. Nato so odjezdili mimo cerkve do domačije pr'Erjavc (katere

lastnik je glavni pobudnik blagoslavljanja konj v Hotedršici), ter si po običaju privoščili kosilo - tokrat obaro in ajdove žgance.

Tanja Slabe

Foto: Tanja Slabe

V Hotedršici so tokrat že četrtri pripravili blagoslov konj na Štefanovo, letos prvič s pomočjo Kulturno turističnega društva Hotedršica.

IN MEMORIAM

RUDI VOGRIČ, 1923 – 2015

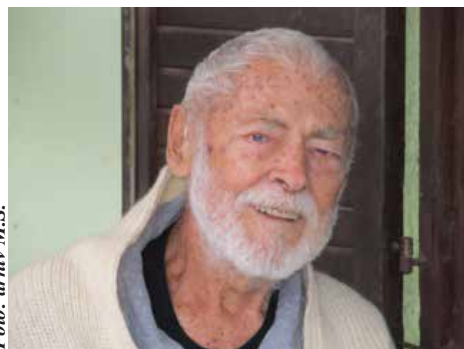

Foto: arhiv M.Š.

Rudi Vogrič, nekdanji urednik Logaških novic; 1923-2015

Pomlad iz leta 1975 naju je seznanila, tako, povsem po naključju. Ime Rudija Vogriča sem sicer opažal na straneh slovanskih časnikov, a to je bilo tudi vse. Vse, dokler me ni povabil kot odgovorni urednik v uredništvo Logaških novic, ki so se prav tiste pomladi pretvorile iz tovarniškega glasila (KLI) v časopis občine Logatec. Na mah sem začutil v Rudiju mehko dušo, prav kmalu tudi preudarnega, razsodnega, razgledanega in kritičnega urednika, človeka široko razprtega duha, ki mu utesnjevanje nazorov ni bilo blizu. In tu sva se našla, se spoštovala, se radostila drug drugega in si ostala blizu vse do njegove smrti.

Rudi, poklicni (tedaj že upokojeni) novinar, je z dobršno mero profesionalne naravnosti uredil povsem novo podobo Logaških novic. Delo v uredništvu z Rudijem so bile prave učne ure časnikarstva in urednikovanja. »Pisati moramo o vsem, na videz še tako neznatnem, kar se zgodi v občini, in o ljudeh, njihovih ravnanjih in dosežkih. Pa fotografije, te naj bodo nujen spremljevalni dokument zapisanega. Tudi izmenjava mnenj – polemika – mora imeti svoje mesto v lokalnem časopisu. Zapisi, ki jih mora biti vedno dovolj, pa naj ne presejajo dosti čez tipkano stran,« se je slišalo iz Rudijevih ust kot bistroumen memorandum za dopisniško delo.

In tako smo ravnali, tako smo si prizadevali delati med Rudijevim urednikovanjem (do junija 1978) in še vse dolgo potlej. Saj, Rudi je ves kasnejši čas z zadovoljstvom spremljal Logaške novice tudi s ponosom, da so se na novo porodile iz njegovih plemenitih časnikarskih in človeških naziranj. Nepričakovano pa mi je Delo 8. januarja letos z družinsko(!) osmrtnico sporočilo, da »je zaspal in odšel v veselje RUDI

VOGRIČ, partizan, planinec in upokojeni novinar«. Zabolelo me je v duši; iz nje je izvilo: Requiescat in pace!

Iz njegovih partizanskih zapiskov in iz pripovedi hčere Jasne sem dojel, da je Rudi, rojen v Ljubljani 22. aprila 1923 v družini petih otrok ob mami iz Furlanije in očetu Kraševcu iz Koprive, sicer policijskem inšpektorju (Rudijeva teta je preživljala usodo aleksandrink), posvetil zgodnjo mladost izobraževanju v meščanski in zobotehniški šoli. Od deških let je telovadil pri šišenskem Sokolu, kjer se je – samoplačniško(!) – še posebej preizkušal na krogih, nastopal pa na akademijah in raznoterih proslavah. Njegova zavzetost za pravičnost ga je v mladeništvu gnala k misli, da bi šel med španske borce, a je bil za kaj takega premlad, tudi namera, da bi šel na »rusko fronto«, ko so Nemci 1939. zasedli Sudete, se mu zaradi najstniških let ni izšla. Svobodoljub in domoljub, kakršen je bil, se je po nemškem napadu na Jugoslavijo aprila 1941 prijavil med prostovoljce za boj proti zavojevalcem. Pa ga je vojaško poveljstvo v Novem mestu zaprlo. Po pobegu se je prebil do Ljubljane, kjer je za las ušel bombardiranju. Tačas so Italijani že zasedli Ljubljano – brez boja.

Od konca julija 1941. je za OF (Osvobodilno fronto) opravljal sabotažne naloge; bil je tudi med varovalci ilegalnega radia Kričič. Italijani so 22. aprila 1942 Rudija zaprli in zaradi očitanih subverzij je bil obsojen na 9 let zapora. Prve tri mesece je obsedel v Castelfrancu pri Bologni, kjer ga je Janez Smole (brat Jožeta Smoleta-Božička) seznanjal s komunistično miselnostjo, ki da lahko zagotovi pravično urejeno družbo; misel ga je spremljala skoz vsa vojna leta in čez. Kasneje je do pomladi 1943 prestajal zaporništvu v Firencah. Ob julijskem razsulu Italije se je z znanjem italijanskega jezika izvlekel iz zapora ter se ilegalno prebijal prek trsta do Ljubljane, kjer je nadaljeval delo za OF. Tačas se je spoprijateljil z Nado Tarman, s katero se je po treh letih poročil.

Ker je bila njegova varnost v Ljubljani vse bolj ogrožena, je 2. marca 1944 odšel k partizanom v drugo enoto Istrskega odreda. Ker je kmalu posumil na neutemeljenost pobojev, ki jih je zagrešil tamkajšnji komisar Očka s poveljnikom Savom, bi bil lahko deležen najhujšega, da ni višje partizansko poveljstvo pravočasno zvedelo za zla deja-

nja in obračunalo z zlikovci. Sredi bojev po Dolenjskem je postal sekretar Skoja. V Beli krajini je februarja 1945 obiskoval podoficirsko šolo. Aprila pa se je med boji z domobranci kot sekretar 9. Levstikove brigade prebijal proti Ljubljani, kamor so partizani zmagoslavno vkorakali 9. maja.

Čeprav se je nameraval čim prej rešiti vojaške suknje, so ga vojaške oblasti poslale s 15. divizijo zavarovat koroško mejo. V Beogradu so mu 1946. dodelili podporočniški čin, nad čimer ni bil najbolj navdušen, in ga poslali v Šibenik k mornarici za komisarja torpednega čolna. Končno mu je uspelo po krajši bolezni 1947. zapustiti vojaščino. Po demobilizaciji je opravljal v Ljubljani različne politične funkcije na mestnem komiteju, v predsedstvu vlade. Po končani dvoletni višji politični šoli je postal partijski sekretar Ljubljane.

Leta 1952 se je zaposlil kot časnikar pri Ljudski pravici, kasneje pri Slovenskem poročevalcu. V letih 1955-1956 je bil glavni urednik Primorskih novic v Novi Gorici. Nato se je vrnil k Poročevalcu, in ko se je ta z Ljudsko pravico združil v Delo, je pri novem časopisu novinarsko poročal zlasti o delu v skupščini in o gospodarstvu. Obenem je pisal tudi za Pavliho in Tovariša. Med mnogimi vojaškimi in državnimi odlikovanji velja še posebej omeniti nagrado, ki jo je prejel za najboljšo novinarsko delo v letu 1955. Na FSPN se je vpisal leta 1959 in tam po dveh letih tudi diplomiral. Sploh je rad veliko pisal. Leta 1973 je izdal obsežno bogato dokumentarčno delo Boj Belokranjcev, ob svoji 90. letnici pa knjigo za otroke Tonček in Tinček na Luni. Še posebno rad pa je imel naravo; zaljubljen v gore, je postal planinski vodnik pri Planinskem društvu Ljubljana Matica. Po upokojitvi leta 1969 se je iz Ljubljane umaknil na logaški del Zaplane, kjer si je med tamkajšnjimi ogradami kupil preprosto, vendar zanj – kot je sam dejal – najljubše bivališče.

Bogato Rudijevo življenje se je steklo po krajši bolezni v njegovem častitljivem 93. letu v prvem tednu novega; na pogrebni slovesnosti na ljubljanskih Žalah se je v imenu logaške Krajevne organizacije ZB NOB od pokojnega Rudija poslovil Viktor Šen.

Čeprav mrtev, pa ostajata Rudi in njegov ustvarjalni nemir živa tudi v spominu Logaških novic.

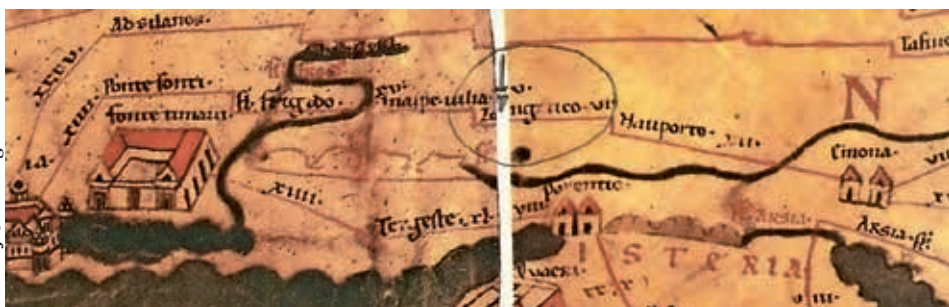
Marcel Štefančič

O KRAJEVNEM IMENU LOGATEC, 1. DEL

OD KOD PRIHAJA BESEDA LOGATEC

Vir: Knjižnica Logatec

Longaticum v 3. stoletju

Nomen est omen. Ime pove vse. Tako je tudi z Logatcem. Vsekakor nas krajevno ime Logatec spominja na slovensko besedo log. Slovar slovenskega knjižnega jezika pravi za besedo log:

1. (močviren) travnik ob vodi, navadno deloma porasel z drevesi

To bi za Logatec kar držalo. Logaško polje z Logaščico bi kar ustrezalo tej definiciji. Sploh pa pred melioracijo, ko je Logaščica večkrat poplavljalna. V času prvih poselitvev tega območja je to še bolj držalo. Kljub temu pa je do nedavna prevladovalo mnenje, da je ime Logatec nastalo iz latinskega poimenovanja Longaticum za območje celotne Logaške kotline oz. območje ob cesti med Gornjim in Dolnjim Logatcem. Že humanistični zgodovinarji in kronisti v 16. in 17. stol. so opozorili na sorodnosti med antično in slovensko inačico krajevnega imena. Skleпали so, da takratne variante imena za sam kraj, kot so Ligatiz, Logatis, Logatus, izhajajo iz antične oblike Longaticum. Wolfgang (Laz) Lazius je povezal Longaticum z obliko imena: »igitur Longatici in Logitzio rudera querenda sunt.« L. 1674 je Janez Ludvik Schonleben v svoji študiji o Emoni (Aemona vindicata) omenjal tudi Longaticum in slovensko izpeljanko tega imena Logatiz. L. 1681 isti avtor uporabi še nemško obliko Lohitsch poleg slovenske Logatez. Janez Vajkard Valvasor

v svoji znameniti knjigi »Slava vojvodine Kranjske« razvija tezo, da so Rimljani imenovali Longaticum zato, ker se je popotniku na tem območju zdela pot skozi neobljudeno divjino še enkrat daljša kot v resnici. »Iz kraja z antičnim imenom Longaticum, ki ga omenjajo rimski itinerarji, je nastal slovenski Logatec.« pravi zgodovinar Milko Kos v tekstu O prevzemu antičnih krajevnih imen na slovenskem ozemlju v knjigi Srednjeveška zgodovina Slovencev. Kaj pa, če so dali tako ime zato, ker so iz divjega pragozda v pogorju Hrušice prišli na logaško planoto na dolgo ravnino (latinsko longus v prostorskem pomenu dolg, raven), na zamočvirjen log? Pri tej besedi pa se porajajo nove, čisto logične teze. Log v slovenščini pomeni ravninski, nizek gozd, travnik, pašnik, ponavadi na poplavljenem zamočvirjenem terenu. Zanimivo, da indoevropska beseda loquos pomeni: svetloba, jasa, gozdna goljava). Latinski izraz lucus, ki izhaja iz prej omenjene, pa pomeni:

1. Kakemu božanstvu posvečen gaj, log ali gozd
 2. pesniško: gozd
 3. les
- Lucus = Log, ime več mest v Galiji, Hispaniji in drugod
Pomanjševalnica luculus je po naše gajič, logič. Nadaljevanje prihodnjic.

Gvido Komar

Ob tem naj omenim, da so na nekdanji Dan zmage, 9. maja l. 1989 pri izkopu jarkov za polaganje električnih kablov za razsvetljava košarkarskega igrišča pod Narodnim domom delavci naleteli na zidove rimskih stavb ter črepinje keramičnih in steklenih posod. S pomočjo logaškega arheologa Marka Freliha (ki je že pred tem lociral mansio Longatico v Dolnji Logatec) je bila razkrita skrivnost lokacije rimske cestne postaje mansio Longatico. Poleti je pod njegovim mentorstvom v Logatcu potekal arheološki del Mladinskega raziskovalnega tabora Logatec 1989. Raziskovali so odkrito rimsko cestno postajo. Arheolog Marko Frelih je takrat dejal: »Z odkritjem rimske cestne postaje mansio Longatico smo dobili v Logatcu najpomembnejše arheološko najdišče, ki po svoji osnovni funkciji nima primerjave na ozemlju Slovenije. Tako dobra ohranjenost objektov je velika redkost tudi med znanimi dokumentiranimi postajami drugod po svetu. Zato bo potrebno v bodoče razmišljati o nadaljnjih raziskavah, ki bodo po eni strani veliko pripomogle k osvetlitvi rimskodobnega življenja na naših tleh, po drugi strani pa si lahko obetamo nova spoznanja o organizacijskem sistemu rimskega cestnega omrežja. Lokacija cestne postaje v samem centru Logatca pa navezadnje nudi imenitno priložnost, da dobi kraj svoj arheološki spomenik, ki bi ga lahko s primerno prezentacijo plasirali v širšo javnost in bi verjetno s tem zelo obogatili danes že skoraj ubožno turistično ponudbo Logatca in okolice.« »Žal tudi danes ni nič drugače.« bi dodal k zadnjemu stavku. Nobena turistična tabla ne opozarja mimoidoče na unikatno arheološko najdišče. Kaj šele kaj več.

KRVODAJALSKA AKCIJA V LOGATCU

18. decembra je v dvorani Doma Marije in Marte potekala krvodajalska akcija. Po besedah sekretarke logaškega Rdečega križa Dragice Kutnar so tokrat posebej povabili Rh negativne krvodajalce, seveda pa niso nikogar zavrnili. Odziv je bil zelo dober, saj se je vabilu odzvalo 115 krvodajalcev. Kutnarjeva je poudarila, da so z odzivom zelo zadovoljni, predvsem v luči dejstva, da se je malce spremenil termin krvodajalske akcije, na kar pa območno združenje Rdečega križa nima vpliva, saj datume krvodajalskih akcij

določa Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino. »Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem krvodajalcem in želim hkrati spodbuditi vse, ki še niso krvodajalci, pa bi to želeli in jim zdravstveno stanje dopušča, da se ob naslednji priliki opogumijo,« je povedala Kutnarjeva. Krvodajalci so prejeli skromno praktično darilo in topel obrok v bližnji kuhinji. Po zakonu pa krvodajalcem pripada tudi en dan plačanega dopusta. Naslednja krvodajalska akcija v Logatcu bo 15. maja.

Jure Vodnik

Foto: Jure Vodnik

Krvodajalka Nina se je akcije udeležila drugič. Vesela je, da lahko na ta način pomaga, zato se bo krvodajalskih akcij udeležila tudi v prihodnje.

KO JE TVOJE ŽIVLJENJE ODVISNO OD ŽIVLJENJA DRUGEGA

RAJKO DOŠEN – SRČNA ZGODBA

Foto: Vinko Aleksander

Rajko Došen je po srčni operaciji začel živeti novo življenje.

Ko postane življenje odvisno samo od drugega življenja, takrat spoznaš, da samo nesreča drugega prinese srečo zate. Tako je razmišljal tudi Rajko Došen tistega leta 2001 in upal, da bo dočakal. Spoznal sem ga eno leto po srčni operaciji, stanoval je v istem bloku na Pavšičevi v Logatecu. Bil je nasmejan, govoril je bolj tiho verjetno zaradi slabega počutja. »Jaz sem Rajko,« mi je ponudil roko in se predstavil. Kot mlad fant je v času naše takratne skupne države Jugoslavije prišel iskati delo in pozneje še stalno bivanje ter si tu ustvaril družino. Slovenija, takrat še v dvajsetem stoletju, je bila za delavce iz juga države obljubljena dežela, bili smo na samem vrhu med vsemi republikami. Dela je bilo veliko, starejši de-

lavci KLIJA se spomnijo, ko so z avtobusom odšli v Bosno iskat delavce, obljubljali so jim stanovanja, stalne redne zaposlitve in dobre plače. Tudi Rajko je bil eden tistih, ki jih je dober glas o Sloveniji in dobri plači pripeljal v VALKARTON. Kmalu se je odločil, da bo tu njegovo stalno bivališče in dom. Zaposlil se je leta 1979 in opravljal različna dela, v kolektivu je bil zelo dobro sprejet med sodelavci, bil je vedno nasmejan in človek dobre volje, kot da se njega slaba volja ne tiče, naučil se je slovenskega jezika in danes ne opaziš pri njegovem govoru več južnjaškega naglasa. To so zgodbe mladih fantov, ki so jih družine čakala v Bosni, Srbiji, na Hrvaškem, v Makedoniji ... Da so doma lahko preživeli, so bili veliki meri odvisni od zaslužka svojih sinov ali mož, ki so jim domov pošiljali denar. Odgovornost in povezanost do družine je bila in še vedno ostaja najtesnejša krvna vez, vse, kar imam, delim z družino, tako tudi ljubezen in kruh. **Rajko Došen** si je tu našel svojo življenjsko sopotnico in v zakonu se je jima je rodil sin. Leta 2001 je zbolel za hudo pljučnico in bil prepeljan na Golnik za pljučne bolezni. Kmalu je bil premeščen v Klinični center v Ljubljani, kjer so ugotovili, da mu je pljučnica močno oslabila srce in bila je potrebna nujna tran-

splantacija srca. Začel se je boj za preživetje; vsakodnevno pešanje srčne mišice, upanje in strah ali bodo našli darovalca pravega srca, odvisen je bil le od aparatov, ki so vzdrževale njegovo opešano srce. Od 10. julija do 25. novembra 2001, ko so iz Bruslja z zračnim transportom poslali pravo srce in še isti večer je bil operiran. Operiral ga je kirurg dr. Tone Gabrijelčič. Po srčni operaciji ni imel posebnih problemov, tako kot jih nima še danes. Začel je novo življenje, drugačno od tistega, ki ga je živel pred usodno boleznijo. Vsak dan hodi na sprehode, aktivno deluje tudi v društvu invalidov Logatec, udeležuje se pohodov, obiskuje ustvarjalne delavnice in enkrat tedensko hodi na telovadbo pod strokovnim vodstvom zdravnice ter tako ohranja svojo psihofizično kondicijo. Invalidsko se je upokojil leta 2002 in je član tudi Športnega društva Baron, redno se udeležuje na vseh treningih in meddruštvenih tekmovanjih v pikadu. Vse zgodbe nimajo srečnega konca kot ta, zato mu želimo vsi člani društev D.I. L in Š.D. Baron Logatec, krajanji in prijatelji, da ga sreča in zdravje spremljata še mnoga leta, da nasmech in dobra volja nikoli ne ugasneta na njegovem licu in da bomo vsi z njim še veliko dobrih ter lepih trenutkov.

Vinko Aleksander

ČE ŽE NI V VASI CERKVE, NAJ BO VSAJ KAPELICA

Tako nekako si je že pred leti rekel Franci Gantar iz Žibrš, Mihevcov po domače, in zastavil z delom. Sprva je zavetje za Marijin kip izdolbel v mogočno lipovo deblo, ki pa so ga vremenske razmere dokaj hitro spravile k tlom. Zato se je v preteklem letu odločil postaviti pravo zidano kapelico. Pri načrtu in tudi kasneje pri vseh zidarskih in pleskarskih delih mu je pomagal znanec Frenk iz Šenčurja pri Kranju, v čigar družini se že več generacij ukvarjajo z obnovo in gradnjo nabožnih znamenj. Seveda so pri delih pomagali tudi vsi domači in skupno sklenili, da kapelico posvetijo Mariji v zahvalo za srečo pri delu in v življenju nasploh. Na to je še posebno spomnila mama Zofija, ki je z možem Francetom v tistih dneh praznovala 50-letnico skupnega življenja. V dolgih letih so se jima primerili tudi dogodki, ki bi se brez sreče in milosti lahko kaj tragično končali.

Pa se je vse nekako izšlo in pri blagoslovu kapelice, ki ga je na prvo adventno nedeljo opravil gorenjelogaški župnik Janez Selan, se je zbralo več kot dvajset njenih sorodnikov. Medtem ko so nekateri še nebogljeni zrlji iz otroških vozičkov, so drugim misli gotovo nehote zašle v pozno poletni dan minulega leta, ko sta v vodi Kolpe mlademu gospodarju Franciju zastala dih in srce. V

življenje je bil po dolgih osmih minutah vrnjen le po spletu srečnih okoliščin in znanju prisebnega reševalca. Prav gotovo je takrat dograditev kapelice dobila še globlji pomen.

Kapelica stoji pred obširnimi dvoriščem domačije Pr Mihevc v Žibršah, je masivno zidana, kvadrataste oblike s tlorisom dolžine 3,10 metra in širine 2,25 metra. Pokriva jo dvokapna streha, oplesk pa je umirjeno svetlo rjave barve z dekoriranimi šivanimi robovi. Tla v notranjosti so iz pranega betona, majhen oltar krasi Marijin kip. Okno je zaščiteno z železno kovano mrežo, vhod pa s kovanimi vrati. Predvidena je tudi osvetlitev notranjosti s pomočjo sončnih celic.

Pridobitev za faro, kraj in verujoče je tako izročena ljudem in času, ki doslej tovrstnim pridobitvam ni bil prav naklonjen. Župnik Janez Selan je pred blagoslovom poudaril, da je bilo po vojni v fari iz takih in drugačnih razlogov podrtih več kapelic, prva zgrajena pa je v letu 2014 prav pričujoča Mihevcova kapelica.

Branko Rupnik

JAVNA TRIBUNA Z JANEZOM JANŠO, PREDSEDNIKOM SDS

JANEZ JANŠA POLNI DVORANI V LOGATCU PREDSTAVIL SVOJE KNJIGE.

V petek, 23. januarja, je v Domu Marije in Marte v Logatcu potekala javna tribuna s predsednikom SDS Janezom Janšo, za katero se je med ljudmi v Logatcu in širši okolici pokazalo veliko zanimanje. V Jožefovi dvorani, ki je bila napolnjena do zadnjega kotička, se je zbralo več sto ljudi.

Na javni tribuni, ki jo je moderiral dr. Božo Predalič, generalni sekretar Združenja za vrednote slovenske osamosvojitve, je Janez Janša predstavil svoje knjige in zbornike, ki se nanašajo na obdobje slovenskega osamosvajanja. Skozi predstavitev knjig je podrobno opisal ključne dogodke iz konca osemdesetih in devetdesetih let, ki so pripeljali do tisočletnega sena Slovenskega naroda po samostojni državi. Ob predstavitvi zadnje izdane knjige, zgodovinskega romana

Foto: arhiv občinskega odbora SDS

Jožefova dvorana je bila na javni tribuni z Janezom Janšo do zadnjega kotička polna.

Noriško kraljestvo, se je Janša spraševal o dejanskem izvoru slovenskega naroda, ki naj bi »podedoval« veliko lastnosti od ljudstva Noriškega kraljestva, ki se je dvesto let pred Kristusom razprostiralo do Istre pa vse od današnje Skandina-

vije. Prav na temo dejanskega izvora slovenskega naroda pa je bilo ob koncu javne tribune tudi največ vprašanj obiskovalcev.

*dr. Samo Venko
za Občinski odbor SDS Logatec*

PRORAČUN 2015: KLJUČNA IZVEDBA ZAČETIH EVROPSKIH PROJEKTOV

S 3. IN 4. SEJE OBČINSKEGA SVETA

Občinski svetniki so v drugem branju potrdili proračun, ki letos izkazuje 1.610.000 evrov primanjkljaja, med najpomembnejšimi projekti pa so čistilna naprava in kanalizacija, dokončanje vrtca v Rovtah in nekaterih pomembnih cest ter izgradnja pločnika na Martinj hribu.

Želja in potreb več kot sredstev

Logaški svetniki so na tretji seji potrdili predlog proračuna v prvem branju. Potrdili so tudi Investicijski program za kanalizacijo Laze in pooblastili župana, da potrjuje morebitne spremembe in dopolnitve tega programa. Mesečna vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2015 znaša 0,00020 evra v enaki višini za vse zavezanke, so sklenili svetniki. Logaški proračun za leto 2015 je v prvi predlagani različici predvideval 18.500.492 evrov prihodkov in 19.610.492 evrov odhodkov. Občina Logatec bi potemtakem ustvarila proračunski primanjkljaj v višini 1.110.000 evrov. »Dejstvo je, da je želja in potreb več, kot jih je mogoče uresničiti, sredstev pa vedno manj,« je opomnil župan. Zainteresirani so lahko pisne predloge in pripombe do 5. januarja 2015 posredovali županu.

Po mnenju Ladislave Furlan, SDS, bi bil proračun razvojno naravnani, ko bi predvidel večje investicije, ki bi zagnale tudi gospodarstvo, razmisliti pa bi morali o programih, s katerimi bi pridobili nova sredstva. Janez Nagode, SLS je predlog ocenil kot skrbno pripravljen dokument, a na nekaterih mestih preobsežen in slabo

razumljiv. Po njegovem mnenju mnogi odhodki niso varčevalno naravnani, skoraj štiri milijone prihodkov pa je vprašljivih. Več pojasnil k posameznim postavkam je pogrešala tudi Anja Sedej, SMC, ki je bila kritična tudi do povečevanja sredstev za delovanje občinske uprave.

Prebivalci Laz pa bodo, kot kaže, končno dobili kanalizacijo. Kot je povedal projektant Miran Komac, gre za fekalno kanalizacijo, tako imenovani gravitacijsko-tlačni vod, predvidenih je pet črpalnišč odpadne vode. Cena investicije naj bi bila 1,5 milijona evrov z ddv, pri čemer bodo morali nekaj sredstev prispevati tudi krajanji sami. Sicer gre za občinsko investicijo, saj je projekt premajhen, da bi bil sofinanciran iz kohezije. Janez Ovsec, NSi, je ob tem opozoril, da bi bilo treba pripraviti grobo oceno stroškov za občane, da ne bo prišlo do take situacije kot v Gorenjem Logatcu. Po seji so se svetnice in svetniki z županom zadržali na prednovoletnem sprejemu.

Proračun v drugem branju »pod streho«

Logaški svetniki so v drugem branju sprejeli občinski proračun za leto 2015. V času od 19. decembra do 5. januarja, ko je bil dokument v javni obravnavi, je bilo vloženih osem predlogov, medtem ko amandmajev ni bilo. Višina prihodkov se glede na predlagani proračun zmanjšuje, in sicer za dobrih 241.000, predvsem na račun dohodnine. V letu 2015 bo potrebno, že zaradi uskladitve višini dohodnine, pripraviti rebalans proračuna. Povečujejo se prihodki iz naslova sofinanciranja izgradnje vrtca v Rovtah.

Ministrstvo za šolstvo bo namreč v letu 2015 v celoti sofinanciralo svoj delež sredstev, in sicer v višini 722 tisoč evrov, energetska sanacija Vrtca Kurirček in Osnovne šole 8 talcev Logatec je v I. fazi zaključena, vrednost izvedene investicije pa je manjša od načrtovane.

Odhodki se v predlaganem proračunu povečujejo za 259 tisoč evrov. Spremembe, ki se upoštevajo, izhajajo iz predloga župana, občinske uprave in prispelih predlogov ter na podlagi realizacije v letu 2014, ob predpostavki, da sredstev za uresničitev vseh predlogov ni dovolj, saj imajo prednost investicije, ki so že bile pričete v preteklem letu. Tako se, denimo, zmanjšujejo sredstva za financiranje svetniških list, občinski svet, materialni stroški občinske uprave, manj pa bosta imela tudi župan in podžupan. Tako predlagani proračun za leto 2015 izkazuje prihodke v višini 18.259.426 evrov, odhodke v višini 19.869.426 evrov, kar predstavlja proračunski primanjkljaj v višini 1.610.000 evrov.

Čeprav se zlasti opozicijski svetniki niso strinjali, je proračun po županovem mnenju uravnotežen, razvojno naravnani in optimističen. Med najpomembnejših projekti bo po županovih besedah nadaljevanje že zastavljenih, ki so financirani iz evropskih kohezijskih sredstev, to so čistilna naprava in kanalizacija, dokončanje vrtca v Rovtah in nekaterih pomembnih cest in, upa, tudi izgradnja pločnika na Martinj hribu. »Vse ostalo pa bo odvisno od sredstev iz naslova prodaje zemljišč,« je še dejal Menard.

Blanka Markovič Kocen

OBČNI ZBOR ČEBELARSKEGA DRUŠTVA LOGATEC

LANSKA LETINA JE »ZA POZABIT«

Prvega februarja je potekal redni občni zbor Čebelarškega društva Logatec. Uvodoma je predsednik društva Tone Žakelj tako kot prejšnja leta povzel značilnosti lanske čebelarke sezone in dogodke iz društvenega življenja, ki so jo spremljali.

Po sprejemu dnevnega reda so najprej podelili Ivi Lukančič za dolgoletno opravljanje blagajniških poslov odlikovanje Antona Janše III. stopnje. Enako odlikovanje je prejel še Drago Govekar. Za posebne zasluge za dvig slovenskega čebelarstva so odlikovanja Antona Janše II. stopnje prejeli Peter Fortuna, Pavel Rupnik, Anton Tršar in Marjan Papež. Lansko leto je vreme spet izdatno krojilo čebelarstvo, s tem pa tudi letino. Sicer topel začetek leta se je konec januarja nadaljeval v pravo zimo z žledom, ki je povzročil v gozdovih veliko škode – tudi na drevesnih vrstah, ki so pomembne za gozdno pašo: divja češnja, javor, lipa, smreka in hoja (jelka). Nato so sledile poplave, ki so hudo prizadele zlasti dom in čebeljak čebelarja iz Laz. Ko se je vreme nekoliko umirilo, je na več krajih odpiral panje medved, tatovi pa so jih kar odpeljali. Čeprav so čebelje družine lansko zimo sorazmerno dobro preživele, niso imele kaj prinesiti v panj: od žledu nepoškodovano rastlinje je medilo v slabem vremenu, le krajevno zelo različno je nekaj časa koristno medila hoja. Tako lahko lansko čebelarstvo letino kot zelo slabo.

Med lanskimi društvenimi aktivnostmi je bilo tradicionalno sodelovanje na Gregorjevem sejmu in pa pri akciji tradicionalni slovenski zajtrk, oziroma medeni zajtrk. Poskrbeli smo, da so otroci v vrtcih tudi lani za zajtrk jedli med iz logaških čebeljakov.

Kot že desetletja smo tudi v letu 2014 organizirano nabavili sladkor za krmljenje čebel. V borbi proti čebeljemu zajedavcu varoji pa smo po nekaj letih ostali brez resnejše pomoči države.

Aktivnosti, ki presegajo lokalno okolje, pa so udeležba na letnem čebelarskem državnem posvetu in mednarodnem sej-

Foto: Marjan Papež

Občni zbor je tudi priložnost za podelitev čebelarških odlikovanj. Predsednik društva Tone Žakelj je dolgoletni blagajničarki Ivi Lukančič izročil odlikovanje Antona Janše III. stopnje.

mu ApiSlovenija v Celju in na 12. čebelarskem prazniku v Polhovem Gradcu.

Vsa srečanja članov ČD Logatec in tudi tokratni občni zbor so bili v Prešernovi dvorani Narodnega doma. Občinska uprava nam jo je vedno dala na voljo brezplačno, za kar se ji logaški čebelarji prisrčno zahvaljujemo.

Predsednik redno in dosledno vsako leto predstavi statistiko članstva logaških čebelarjev v Čebelarskem društvu Logatec (ČD) in Čebelarški zvezi Slovenije (ČZS).

Leto:	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Št. članov ČD in ČZS	66	73	70	63	66	72	67
Zgolj člani ČD	17	15	17	25	25	19	21
Skupaj	83	88	87	88	91	91	88

Skupno število članov društva se že leta giblje okrog 90, od tega jih je bilo lani 67 tudi članov ČZS, 21 pa zgolj članov ČD Logatec. Na novo so se v društvo vključili **Samo Flisek, Robert Peštaj in Mojca Rupnik**. Žal pa smo v lanskem letu tudi dva člana izgubili. Preminula sta **Filip Gantar** in **Štefan Trpin**.

Marjan Papež

Foto: Marjan Papež

USTVARIMO NARAVNO OKOLJE

NASVETI ZA NARAVI PRIJAZNO VRTNARJENJE

Vsak ljubitelj rastlin in pridelovalec si želi pridelati domačo zdravo hrano na svojem vrtu in vzgajati rastline v domačem okolju brez uporabe agrokemikalij. Trend in naša naloga je prav gotovo razstrupljanje okolja, v katerem živimo, in ustvarjanje naravnega okolja. Pesticidi - ubijalci življenja, ki vplivajo na večino negativnih sprememb na ljudeh in okolju so večinoma neopravičena izbira. Zato vsi skupaj poskrbimo za zdrav pridelek brez uporabe agrokemikalij, zdravo notranje bivalno okolje in izkoristimo naravne in inovativne metode za uspeh pri oskrbi rastlin.

Rastline v vrtu, sadovnjaku, koritih in lončkih potrebujejo za svojo rast in razvoj kakovostno zemljo, hranila in sredstva za krepitev in odpornost pred boleznimi in škodljivci. Vse to lahko dobijo v obliki umetnih gnojil in agrokemikalij, ki pa po večini škodujejo rodovitnosti zemlje, koristnim mikroorganizmom v tleh, vnašajo v rastline nevarne snovi in rušijo naravno ravnovesje. Rastline zrastejo na hitro, ko bi jedli v restavracijah s hitro prehrano in pridelek je prazen in prepojen z kemičnimi snovmi. Na srečo je ozaveščenost ljubiteljev rastlin vse večja po svetu in na razpolago imamo kakovostne in veliko boljše naravne, organske in trajnostne rešitve za vzgojo rastlin brez agrokemikalij in umetnih gnojil.

Organsko naravno trajnostno vrtnarjenje temelji na uporabi hranil v naravni organ-

skih obliki, kakovostnih zemelj brez šote in krepitve rastlin, ki deluje ciljno na določeno vrsto ali skupino rastlin. Takšen sistem lekarne in organskega izbora za rastline je celosten in deluje na naraven in varen način.

Takšen način vrtnarjenja je okolju prijazen in ljudem neškodljiv način urejanja vrtov in pridobivanja zdravega domačega pridelka brez uporabe agrokemikalij. Metode in izdelki, ki jih uporabljamo, so naravne in primerne za vsakogar. Z njimi je mogoče ustvariti naraven organski vrt na kakršnem koli zemljišču, v koritih, lončkih, tako v mestih središčih kot na idiličnem podeželju. Naravni organski pristop vrtnarjenja upošteva čudovito in neizmerno zapletenost živega sveta, v katerem živimo in v katerem so vsi živi organizmi medsebojno povezani. Naravno organsko trajnostno vrtnarjenje se vključuje v občutljivo naravno okolje in deluje skladno z naravo.

Ko se naravna spomladi prebujajo, najprej poskrbimo za pripravo zemljišč – v vrtovih kot tudi pripravimo zemljo v lončkih in koritih, ki bo primerna za sadike kot tudi sejance. V ta namen se priporoča uporaba organske zemlje, ki bistveno bolje zadržuje vodo in hranila, njena ključna sestavina pa so kokosova vlakna. Organsko zemljo dobimo kar skupaj s sadilno vrečo in gnojilom za bujno začetno rast ali pa za organsko zemljo za vrtove, kjer organske bloke lahko enostavno tudi razpostavite po vrtu pred dežjem, ki jih bo omočil, in

nastala bo kakovostna organska zemlja. 1 blok zadošča za začetno izboljšanje zemlje za 5-10 m². Organsko zemljo lahko tudi dodajate ob sajenju k sadikam ali ob setvi za prekrivanje vrhnje plasti zemljišča, saj zelo dobro zadržuje vlago. Bistvena prednost je, da ne nosite težke običajne zemlje domov, ampak si jo sami pripravite. Pri zemljah večji del predstavlja voda, ki pa ni vedno čista in neoporečna, zato je ključno, da veste, kaj ste dodali, če želite organsko vrtnarjenje. Za pripravo zemljišča v vrtu je pomembno, da izbiramo organske zemlje, ki ne vsebujejo umetnih – mineralnih gnojil, temveč ob pripravi sami dodajamo organska naravna gnojila.

Naslednji zelo pomemben korak pa je temeljno gnojenje. Uporabljamo izključno organska gnojila – da ustvarimo domači organski vrt. Ključne sestavine, ki jo uporabljamo, je kakovostna organska masa, med katerimi je najbolj poznan humus. V naših vrtovih je organske mase premalo, zaradi pretirane uporabe umetnih gnojil. Kakovostna organska gnojila vsebuje osnovno organsko maso, ki deluje postopoma, organske stimulatorje rasti, ki delujejo takoj in na dolgi rok, in izboljševalce rasti, ki pomagajo rastlinam ob suši in takrat, ko zmanjka dostopne hrane za rastline. Najbolj poznan vir za povečanje organske mase v zemlji je prav gotovo hlevski gnoj, katerega pa po večini ni za dobiti dovolj zrelega in brez primesi semen

Foto: arhiv avtorja

Foto: arhiv avtorja

Zasaditve z organsko zemljo v sadilnih vrečah. Primerne za skoraj vse rastline. Uporabljajte organsko in pridelajte zdravo.

pleveli. Njegovo delovanje povečujemo z naravni humifikatorji kot je leonardit, ki je zelo bogata in najčistejša naravna sestavina huminskih snovi, nastala v tleh v procesu humifikacije – tvorbe humusa. Leonardit daje številne prednosti in učinke pred vsemi drugimi naravnimi stimulatorji, kot so hitrejša rast, kakovost pridelka, večja dostopnost hrane za rastline, hitrejša kompostiranje in drugo. Ko izbiramo organska gnojila, ni več treba prenašati velikih vreč klasičnih organskih gnojil, ampak uporabite novejša in boljše organska gnojila z večjo učinkovitostjo, kjer zadošča že 4 kg gnojila na ar namesto prej 20 kg.

Nove tehnologije organskih gnojil omogočajo uporabniku večjo varnost, boljše učinkovitost, manjšo porabo in boljše sprejemanje hranil v rastlino skozi koreninski splet (manjše pelete ali mikro granule).

V vsakem organskem vrtu seveda ne sme manjkati tudi kompost, ki lahko, če je kakovostno pripravljen, nadomesti uporabo hlevskega gnoja. Kompostu je potrebno med pripravo dodajati organska gnojila, ki vsebujejo veliko koristnih mikroorganizmov, leonardita ali mikorize. Mikoriza je naravni proces simbiotskega sožitja med rastlino in glivo. Mikoriza in rastline ustvarijo povezanost, ki pripelje do bistveno hitrejši rasti korenin, lažje prenašanje

suše, boljše dostopnost hranil v zemlji, odpornost rastlin na zunanje strese in še marsikaj.

Organska hranila in krepitev rastlin

V rastni dobi rastline tudi potrebujejo dodatna hranila, zato jih organsko dognojujemo. Splošna dognojevanja opravljamo lahko s tekočimi organskimi gnojili ali hitro topnimi organskimi gnojili v obliki mikro granul. S takšnim načinom prehrane rastlin si lahko pridelamo domače organske jagode, paradižnik, plodovke, borovnice ali mediteranske rastline. V času pomanjkanja vode – suše, pa lahko dodajmo gnojila skozi list – organsko listno dognojevanje. Takšna gnojila imajo hranila v oblikah, ki lahko vstopijo v liste, in rastlina dobi potrebno količino hrane takoj. Ker so vremenske spremembe vedno bolj spremenljive, vplivi okolja pa vedno večji, je potrebno tudi rastline poleg tega, da jim pripravimo dobro zemljišče z organskimi zemljami in hrano z organskimi gnojili, tudi krepiti. Idealna rešitev brez vnosa agrokemikalij je uporaba t. i. lekarne za rastline, kjer uporabljamo naravne učinkovine. Prva skupina lekarne za rastline temelji na homeopatskih pripravkih na potenciranih izvlečkih iz rastlin in naravnih mineralov, ki v pravilnem dodajanju rastlinam vplivajo na njihovo splošno odpornost in posredno na spod-

bujanje rasti in razvoja. Smiselne skupine rastlin so lahko plodovke, vse rastline, ki jih gojimo zaradi plodov, kot so kumare, čebula, sadno drevje – jabolane, zelenjadnice kjer uživamo zelene dele – tam delujemo na povečanje listne mase, še posebej se lahko izpostavi odpornost paradižnika, potem cvetoče okrasnice, kjer želimo bujno cvetenje in tako dalje. V drugi skupini so pripravki, ki krepijo rastline in s tem povečujejo odpornost rastlin pred boleznimi in škodljivci. Če rastline zalijemo s homeopatskimi pripravki ob pričetku rasti in tudi kasneje po potrebi, te rastline razvijejo posebno imunost na določene rastlinske bolezni, kot so plesni, pegavosti, rje ipd. Zalite ali škropljene rastline tudi odvrčajo oz. postanejo manj zanimive za napade različnih škodljivcev. Pripravke uporabljamo preventivno, dobro pa tudi delujejo, če so rastline že napadene ali okužene.

Marko Hočvar, univ.dipl.inž.agr.

LETO 2015 – MEDNARODNO LETO TAL

Organizacija združenih narodov (OZN) je konec decembra 2013 na svojem 68. zasedanju razglasila leto 2015 za mednarodno leto tal.

Osnovni namen aktivnosti v okviru Mednarodnega leta tal je osveščanje, ki naj bi pripeljalo k boljšemu ravnanju s tlemi. Aktivnosti pod okriljem Organizacije za prehrano in kmetijstvo (FAO) pri OZN izvaja prostovoljno združenje vladnih, nevladnih in strokovnih organizacij, ki si prizadeva za ohranjanje zdravih in produktivnih tal.

Srečujemo se z naraščanjem svetovnega prebivalstva, s tem pa rastejo tudi potrebe po naravnih virih. Po drugi strani so posledice klimatskih sprememb hude. Številni negativni procesi, kot so erozija, suše, pozidave in mnogi drugi procesi ter njihove posledice zmanjšujejo ali uničujejo tla, s tem pa tudi možnosti za življenje na kopnem. Tla so v središču vseh okoljskih procesov.

Tla omogočajo rast rastlinam in s tem pridelavo hrane ali prirast lesa. Vendar poleg tega razgrajujejo organske snovi, skladiščijo in sproščajo ogljik, da je znova na voljo za fotosintezo, omogočajo kroženje hranil, zadržujejo, razgrajujejo in nevtralizirajo škodljive snovi, filtrirajo padavine, napajajo vire pitne vode ...

Tla ali »koža zemlje« se pojavljajo v številnih oblikah, z različnimi lastnostmi. Nekatere kemijske in fizikalne lastnosti se odražajo v rodovitnosti – ključni lastnosti za pridelavo potrebnih količin hrane ter za prirast lesa ali druge biomase.

Tla so bila v preteklosti zapostavljena. Spoznanja o njihovem pomenu se širše uveljavljajo šele v zadnjih letih. Pomembno je, da spoznanja o pomenu tal spremenijo naša ravnanja in jih usmerijo v boljše varovanje in trajnostno gospodarjenje s tem naravnim virom.

Marjan Papež

2015
Mednarodno
Leto Tal

IZBOR KNJIŽNIH NOVOSTI V KNJIŽNICI LOGATEC

NOVEMBER-DECEMBER 2014

LEPOSLOVJE

Slovensko

AMALIETTI, Marijan: Strip album I. (stripi)
 BERNI, Romana: Ko se zaljubiš
 BIBIČ, Bratko: Harmonika za butalce: ulomki iz življenja nekega glasbila
 BIZJAK, Bojan: Dotik neba (kratka proza)
 CESTNIK, Mare: Hruška v medu: popotna pripoved
 DEKLEVA, Milan: Benetke, zadnjič
 DRAŽUMERIČ, Samo: Enakonočje v Montevideu
 FILIPČIČ, Emil: Butnskala (stripi)
 *GLAVAN, Polona: Kakorkoli
 IZPIŠIMO bolečino (spomini, dnevniki)
 KESAR, Kamenko: Mene ne bo noben jebo (spomini, dnevniki)
 KRATKE žirovske: žirovske dogodivščine in anekdote: kratke, resnične, morda vsaj malo duhovite ali včasih prav dramatične zgodbe, ki so se nekaterim Žirovcem in Žirovkam primerile na Žirovskem ali po svetu v 20. Stoletju (kratka proza)
 KRISTANČIČ, Azra: V vrtincu življenja: zbirka kolumn KRMELJ, Jan: Relikvije dihanja (poezija)
 KUFERŠIN, Emil Milan: Bil sem kuhar maršala Tita (spomini, dnevniki)
 *LAINŠČEK, Feri: Strah za metulje v nevihti: roman o ljubezni
 MAJ, Selenna: Nedotakljiva
 MESERKO, Tadej: Prišepetovalec Svantevid
 *PARTLJIČ, Tone: Sebastjan in most: mala nočna kronika (zgodovinski r.)
 PETEK Levokov, Milan: Ujetniki monsuna
 PREDIN, Andrej: Prihodnost d. o. o.
 REBULA, Alojz: Devinski sholar
 REK, Nejc: Prepovedano: gej razkrinkal slovensko sceno (spomini, dnevniki)
 RIJAVEC, Petja: Piarovka
 SEDEJ, Janko: Južno od pekla
 ŽLED: kratke zgodbe o izkustvih skozi srhljivo ledeno ujmo in čarobnost žleda v Sloveniji 2014

Tuje

ALEXSANDER, Victoria: Ljubezenske lekcije
 *BACKMAN, Fredrik: Mož z imenom Ove
 BALLARD, James Graham: Suša (zf. r.)
 BALOGH, Mary: Ženitna ponudba
 BOWEN, James: Bobovo darilo: kako me je maček naučil pomena božiča
 BURTON, Jessie: Miniaturistka
 CARDOSO, Dulce Maria: Vrnitev
 COSTELLO, Jane: Najboljše počitnice
 DARE, Tessa: Vojvodinja po naključju
 *DIMKOVSKA, Lidija: Rezervno življenje
 DOUGHTY, Louise: Slepa ulica (kriminalni r.)
 FABRIO, Nedjelko.: Urjenje v življenju
 *FELSCHERINOW, Christiane: Jaz, Chrisitane F.: kljub vsemu življenje: avtobiografija (spomini, dnevniki)
 FIELDING, Joy: Senčni potok (kriminalni r.)
 FORNA, Aminatta: Najemnik
 FRANZEN, Jonathan: Kako biti sam (eseji)
 GAILLY, Christian: Večer v klubu
 GORDON, Noah: Zdravnik (2. zv.) (zgodovinski r.)
 HARRIS, Charlene: Klub ljubiteljev skrivnosti (kriminalni r.)
 HARRIS, Charlene: Naporavnani računi (kriminalni r.)
 HAWKINS, Karen: Na Škotsko z ljubeznijo
 HOFFMAN, Eva: Lost in translation: življenje v drugem jeziku (biografski r.)
 HUXLEY, Aldous: Prazni slovesi
 *JERGOVIČ, Miljenko: Oče (avtobiografski r.)
 *JONASSON, Jonas: Analfabetka, ki je obvladala ra-

čunstvo

KERANGAL, Maylis de: Bežiščnica na vzhod
 *LEM, Stanislaw: Kiberiada (zf)
 ME, Tara Sue: Prepuščena
 MYŚLIWSKI, WIESŁAW
 NODIER, Charles: Janez Žbogar (zgod. r.)
 OSTOJIC, Milan: Romska država
 *OTSUKA, Julie: Buda na podstrešju (zgod. r.)
 PHILLIPS, Carly: Popolna romanca
 QUINN, Julia: Zapeljivčev poljub: [sedmi roman o Bridgertonovih]/7
 *RANKOV, Pavol: Matere
 REDMERSKI, J. A.: Pesem kresnic
 ROTH, Joseph: Job: roman o preprostem možu
 SCARROW, Simon: Orli v puščavi/7 (zgodovinski r.)
 THORARINSSON, Arni: Čas čarovnic (kriminalni r.)
 *VERTLIB, Vladimir: Nenavadni spomin Roze Mazur
 WARREN, Tracy Anne: Byronova dinastija. Vojvodi po godu

STROKOVNA LITERATURA NOVOSTI

Splošno (0)

*BOTTON, Alain de: Novice: navodila za uporabo

Filozofija (1)

VOGRINC, Jože: Transverzala: fragmenti historičnega materializma

Duhovna rast (130)

BYRNE, Rhonda: Junak

Psihologija (159.9)

OSHO: Knjiga o moškem: kriza moškosti kot priložnost za samospoznanje

OSHO: Knjiga o ženski: vzpostavite stik z žensko močjo UVODIČ-Vranič, Ljubica: Pustolovščina osebnih preobrazbe

Krščanstvo (27)

ŠIROK, Mojca: Od Benedikta do Frančiška: revolucija v Rimskokatoliški cerkvi

Svetovna vestva (21/29)

SVETA knjiga Čezvesoljske zombi cerkve blaženega zvonjenja

Sociologija (31)

LENHART, Franc: Moč zatiranih žensk Irana

Politika (32)

*APPLEBAUM, Anne: Gulag: zgodovina sovjetskih taborišč

Gospodarstvo (33)

GEORGE, Susan: Kako zmagati v razredni vojni: finančna kriza, razkroj državne blaginje in globalna prevlada neoliberalnega elitističnega modela

VELJKOVIČ, Božidar: Turizem: uvod v osnove in teorijo turizma

Pravo (34)

CANFORA, Luciano: Izvoz svobode: spodleteli mit

Pedagogika (37)

BAISCH, Volker: Knjiga za očete

JUHANT, Marko: Pogrešani napotki

MEDNARODNA konferenca o specifičnih učnih težavah: Otroci in mladostniki s specifičnimi učnimi težavami - podpora pri uresničevanju njihovih potencialov: zbornik prispevkov

Etnologija (39)

*HIENG, Primož: Pod masko skrit in norčavo odkrit: slovenske maske in maškare

MASTNAK, Matjaž: Barvita predstava: jesensko-zimski in praznični čas

WOLFE, Brian: Poslikave obraza: 50 očarljivih in grozljivih idej korak za korakom

Fizika (53)

EINSTEIN, Albert: O posebni in splošni teoriji relativnosti: (splošnorazumljiv prikaz)

Kemija (54)

PARSONS, Paul: Periodni sistem: terenski vodnik po elementih

Medicina (61)

ČEBAŠEK, Vita: Bolečina v spodnjem delu hrbta: struktura, funkcija, ergonomija in gibalna terapija

NOVAK, Janez Ivan: Kako temno je pred svitom: izbira je moja: zgodba nekega alkoholika, ki je z Božjo pomočjo in pomočjo Anonimnih alkoholikov okreval od alkoholizma

ZGODBE upanja: primeri celostnega zdravljenja odvisnosti

Zdrava prehrana (613)

BOONE, Lauri: Hranljiva rastlinska super hrana: najboljše prehrana za optimalno zdravje, energijo in izgubo kilogramov

CAMPBELL, T. Colin: Celota: ponovni premislek o znanosti in prehrani

CAMPBELL, T. Colin: Prezare z dietami z malo ogljikovih hidratov

DOLINAR, Adriana: Resnice in zmore o maščobah

LISLE, Douglas J.: Past užitka

*MERLJAK, Marija: Olja za prehrano, zdravje in nego telesa

Alternativna medicina (615)

ČERNE, Barbara: Jod: premišljena uporaba joda in Lugolove raztopine

ELLSWORTH, Abby: Anatomija masaže: vodnik za popolno masažo telesa

VERMA, Vinod: Joga: naravna pot bivanja

VERMA, Vinod: Preprečevanje demence: na osnovi ajurvede, joge in drugih metod

Zdravilna zelišča (615.32)

KERŠEK, Emil: Bolezni mehurja, sečnih kanalov in prostate: zdravljenje z zdravilnimi zelišči

KERŠEK, Emil: Ledvične bolezni: zdravljenje z zdravilnimi zelišči

Kmetijstvo (63)

TRAVNIŠKO sadje: sorte, pridelava in predelava

Vrtnarstvo (635)

BRADLEY, Fern Marshall: Kako shranjujemo zelenjavna semena: kako pridelujemo, čistimo, shranjujemo in sadimo zelenjavno seme s svojega vrta

MCGOWAN, Alice: Kako prezimimo lončnice: spoznajte, kako lahko leto za letom prezimimo na mraz neodporne rastline

Gospodinjstvo (64)

*ALIBEGIČ, Sabina: Šivarica jesen – zima: [13 šivalnih projektov s priloženimi kroji: priročnik]

HUG, Veronika: Vse skvačkano!: modni dodatki od nog do glave

Kuharice (641)

DEREANI, Mateja Teja: Matejina veganska kuhinja. 4. Herbivorij: z rastlinsko prehrano do izvornih okusov in prvinskega zdravja

DOMAČI namazi za vsako priložnost

MORRIS, Julie: Superhrana za super smutije: 100 okusnih, vitalnih in hranljivih receptov

RAKIČ, Jasna: S hrano proti hipertenziji

WATSON, Christine: 500 sokov in smutijev

Management (65)

IVANKO, Štefan: Teorija organizacije

Umetnost (7.0)

MIKUŽ, Jure: Poti k razumevanju podobe

Arhitektura/Urbanizem (71/72)

KEMPERL, Metoda: Barok na Slovenskem. Sakralni prostori

Uporabna umetnost (74)

BARBER, BARRINGTON: Risanje: nadaljevalni tečaj osnov risanja

WHITTLE, Janet: Naučimo se risati cvetje in drevesa v

preprostih korakih

Družabne igre, Ples (793/794)

BONCENS, C.: Ustvarjalne ideje za vse dni v letu: [priročnik za starše, vrtnice in šole]

Literarna teorija (82.0)

DOLGAN, Marjan: Literarni atlas Ljubljane: zgodbe in nezgode 94 slovenskih književnikov v Ljubljani

PERKO, Janja: Slovenščina na ustni maturi 2015: priročnik

Biografije (929)

*COHEN, Leonard: Pravi moški zate: življenje Leonarda Cohena

KOZINA, Peter: "Če se bom odločil graditi, potem bom gradil najmoderneje!": priložnosti in pasti slovenskega

trgovca in podjetnika Petra Kozine (1876-1930), ustanovitelja tovarne čevljev Peko v Trzinu

ZIMSKO BRANJE ZA UŽITEK IN CRKLJANJE!

Še posebej opozarjamo na knjige z oznako*

Maja Gregorič

IZBOR KNJIŽNIH NOVOSTI V KNJIŽNICI LOGATEC

JANUAR 2015

LEPOSLOVJE

Slovensko

HORVAT, Franci: Timšel (spomini, dnevniki)

JANŠA, Janez: Noriško kraljestvo. Beli panter (zgodovinski r.)

JERANČIČ, Lea: Nikoli več/1

KOS, Janko: Umetniki in meščani: spominjanja (spomini, dnevniki)

KRAMBERGER, Nataša: Brez zidu: časopisna pripoved o Berlinu in drugih krajih 2004-2014 (spomini, dnevniki)

*MARINČIČ, Katarina: Po njihovih besedah

OPREŠNIK, Marija: Uresničene iluzije

ŠALAMUN, Tomaž: Orgije (poezija)

*ŠAROTAR, Dušan: Panorama: pripoved o poteku dogodkov

*ŠVIGELJ-Mérat, Brina: Slovenski obraz

Tuje

BUONARROTI, Michelangelo: Stih (poezija)

CHASE, Emma: Ukročena/3

CROSS, Ethan: Prerok/2 (kriminalni r.)

DONALDSON, Julianne: Edenbrooke

*DYLAN, Bob: Ni še mrak (poezija)

*FLAŠAR, Milena Michiko: Klical sem ga Kravata

FORSYTH, Frederick: Maščevalec (kriminalni r.)

GRISHAM, John: Čas za ubijanje (kriminalni r.)

GRISHAM, John: Tožniki (kriminalni r.)

HEATH, Lorraine: V postelji s hudičem

HOYT, Elizabeth: Gospodar teme

JABIR, Rabi: Mehliškovo poročilo

JEFFRIES, Sabrina: Nikoli ne zapeljaj malopridneža

JOHANSEN, Erica: Saga o kraljevini Tearling (zf)

KELK, Lindsey: Obožujem London

KENNER, Julie: Vročna skrivnost: prvi del trilogije Skrivnostni vitezi

KLEYPAS, Lisa: Odpelji me opolnoči

KRACAUER, Siegfried: Ginster

LOISEL, Régis: Peter Pan: [IV-VI] (stripi)

LONG, Julie Anne: Nevarnost naslade

MACLEAN, Sarah: V vrtincu skrivne ljubezni z lordom

MALPAS, Jodi Elle: Ta moški se izpove/3

MALPAS, Jodi Elle: Obljubljena ena noč/1

ME, Tara Su: Izurjena

NESI, Edoardo: Zgodba o mojih ljudeh: bes in ljubezen v življenju industrialca iz province (spomini, dnevniki)

SCARROW, Simon: Cesarska straža (zgodovinski r.)

*SHRIVER, Lionel: Pogovoriti se morava o Kevinu

SIMUKKA, Salla: Rdeča kot kri: prva knjiga trilogije Sneguljčica/1 (kriminalni r.)

SPARKS, Nicholas: Na prvi pogled

SPIELMAN, Lori Nelson: Živi svoje sanje

STEIN, Gertrude: Uporabno znanje (antologije)

*TATARKA, Dominik: Pleteni naslonjači

THOMAS, Sherry: Najsrečnejša dama v Londonu

TRIFONOV, Jurij Valentinovič: Starec

VELIKIČ, Dragan: Bonavia

ZANDER, Joakim: Plavalec (kriminalni r.)

STROKOVNA LITERATURA NOVOSTI

Duhovna rast (130)

BYRNE, Rhonda: Modrosti za vsak dan

ČUK, Katarina: Naša brezčasna narava

DEBEVC, Maja: Moč ljubezni

KALIŠNIK, Varja: Bela v ljubezni: pot do izpolnjevanja partnerskega odnosa

Mejne znanosti (133)

BALL, Pamela: Velika sanjska knjiga

Psihologija (159.9)

BROWN, Brené: Neizmeren pogum: kako pogum, da si dovolimo biti ranljivi, spremeni način, kako živimo, ljubimo, vzgajamo otroke in vodimo

*DUHIG, Charles: Moč navade: zakaj počnemo, kar počnemo in kako lahko to spremenimo

MIDDLETON, Kate: Stres: kako se ga znebimo

PODGORNIK, Nevenka: Psihične krize sodobnega človeka: sociološko-antropološka perspektiva in vpogled v psihoterapevtsko prakso

Etika (17)

HORVAT, Sebastian: Ljubezen ali dandanašnja farsa
MILLBURN, Joshua Fields: Minimalizem: živeti s smislom

Kršćanstvo (27)

*O'REILLY, Bill: Jezusova zgodba

*ZAVALA, José María: Pater Pij: nepoznani čudeži svetnika s stigmami

Gospodarstvo (33)

*GUZELJ, Tamara: Kako do službe: kako v 7 hitrih korakih priti do dobre zaposlitve, ko ni objavljenih prostih delovnih mest

Vojne znanosti (355)

LELJAK, Roman: Speča udba

Medicina (61)

AGUS, David: Kratek vodnik za dolgo življenje

Zdrava prehrana (613)

*PREZELJ, Teja: Stezice do zdravja: priročnik za zdravo življenje

VASEY, Christopher: Uravnovežena dieta za optimalno zdravje: obnovite svoje zdravje s kislinsko-bazično prehrano

Alternativna medicina (615)

ESSELSTYN, Caldwell B., jr.: Preprečite in odpravite srčnožilne bolezni: koronarna srčna bolezen, angina pectoris, povišan krvni tlak, povišana raven holesterola

MOSLEY, Michael: Dieta 5: 2: shujšajte, ostanite zdravi in živite dlje s preprosto metodo vmesnega posta

Kmetijstvo (63)

DORIA, Julia: Samooskrbni organski vrt: priročnik za sonaravno eko vrtjarjenje

Domache živali (636)

DOMANJKO-Petrič, Aleksandra: Prva pomoč za psa in nekatere bolezni pri psih: priročnik za lastnike in skrbnike psov

Kuharice (641)

Management (65)

RUGELJ, Samo: Izgubljeni bralec: esej o slovenskem založništvu v kriznih časih

Uporabna umetnost (74)

*HUDO preprosto: domiselni nasveti, hitri recepti in ljubke ideje

Umetnost (75)

TAVČAR, Lidija: Vzporedni svetovi: risarke in slikarke prve polovice 19. stoletja na Kranjskem

Glasba (78)

LEBIČ, Lojze: Katalog del

LEBIČ, Lojze: Od blizu in daleč II

Turistični priročniki - Slovenija (914/036)

AGROCAMPING: z avtodomom na podeželje: [Slovenija & Istra: 91 ponudnikov]

Biografije (929)

DRAKULA, Vlad: Drakula: [tiran ali velik vladar?]
KORELIČ, Bruno: Moja pot: od Bežjakov do Luke Koper
PREINFALK, Miha: Plemiške rodbine na Slovenskem: 17. stoletje. Del 1, Od Billichgrätzov do Zanettijev

Svetovna zgodovina (93/99)

LOWE, Keith: Podivjana celina: Evropa po drugi svetovni vojni

NOB

ŠTROVS, Marko: Neme priče: množični poboji nasprotnikov komunizma 1941-1946

Še posebej opozarjamo na knjige z oznako*

Zima je pred vrati! Doma na toplem pa je tako fino brati!

Maja Gregorič

VONJ PO NOVIH GLASBENIH OBETIH

NAVDUŠUJOČE IZZVENEL KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA

Lanski božič je stekel brez posebnega mraza, tudi brez snega. Le dva dni kasneje pa je sneg ponujal svojo belino, ki se je do večera vse bolj debelila, vendar nikakor ni zavrla obilnega poslušalstva, ki je v Športni dvorani želelo prisluhniti zdaj že dodobra ustaljenemu Božično-novoletnemu koncertu logaškega Pihalnega orkestra. Letos celo z razlogom več: orkester se je namreč ob tej priložnosti predstavil z novim dirigentom, ki je prek akademske izobrazbe izšel tako rekoč iz godbeniških vrst, z domačinom Vidom Pupisom. Ponovno gre tedaj za akademsko izobraženega glasbenika in domačina, ki se je bil ukoreninil v domačem orkestru. Ob vsem se je gotovo ponujala poslušalcem tudi tipajoča radovednost.

Foto: Valter Leban

Vid Pupis, novi dirigent Pihalnega orkestra

In radovednost je bila prej ko ne potešena že z uverturo Lahka konjenica (Leichte cavalerie) Franza von Suppeja. Dirigentu in orkestru je avditorij bučno pritrjeval. Posebno pozornost poslušalstva sta pritegnili skladbi, ki ju orkester pripravlja za majsko tekmovanje: Mož foha Milka Lazarja in Zmajevno leto (The Year of Dragon) Philipa Sparkea. Občinstvo je prav tako navduševal lahkotnejši (nikakor pa ne lahek!) program od Fučkovega Hercegovca prek de Haanove Zgodbe (La Storia), Andersenovih Buglerjevih počitnic (Bugler's Holiday), kjer se je prestižno predstavil trio trobent z Janezom Gantarjem, Žigom Čukom in Juretom Kociprom. Dalje je orkester navdušenost v dvorani stopnjeval še z Jenko-Puciharjevo Lipo, z Jonesovo Duhovno boso novo (Soul Bossa Nova) pa z Graingerjevo Pastirjevo vznesenostjo (Shepherd's Hey), z Adamičevim Božičnim koktejlom vse do nezgrešljive Straussove Koračnice Radetzky (Radetzky Marsch), ob katerem svoj ritmični posluš razigrano preizkuša vsakokratna koncertna publika, ki je bila z bogatimi zvoki koncertnega večera izpričano zadovoljna. Praznični koncert, ki ga je zanesljivo od-dirigiral v belo odeti Vid Pupis in je ponudil resnično glasbeno praznično doživetje, je z nabrto duhovitostjo v svojem glumaškem stilu povezoval humorist Tilen Artač. Če se torej tudi po večeru jutro pozna, smemo domnevati, da bodo novi dnevi logaškega orkestra in njegovega novega dirigenta na pravšnji poti k pomenljivim dosežkom, ki jim jih privoščimo brez zavidanja. Skratka, zadišalo je po novih glasbenih obetih.

Marcel Štefančič

Foto: Valter Leban

Ob sklepni skladbi Radetzky Marsch

Na decembrskem Božično-novoletnem koncertu je logaškemu Pihalnemu orkestru na novo dirigiral Vid Pupis, rojen v Ljubljani 1981. leta. Svoje otroštvo in čas svojega izobraževanja – osnovnega in glasbenega – je preživel v Logatcu, kjer še vedno živi. Klarineta se je lotil že na Glasbeni šoli v Logatcu, šolanje je nato nadaljeval na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani, kjer je na Akademiji za glasbo končal študij klarineta pri prof. Alojzu Zupanu in pridobil naziv akademski glasbenik. Ta čas poučuje klarinet na Glasbeni šoli Franca Šturma v Ljubljani. Izkušen z delom v pihalnem orkestru se je lotil že leta 2004 pri Postojnski godbi 1808, ki ji je zvest še ta čas. Kot klarinetist je igral z logaškimi pihalci že iz zgodnje mladosti; od lanskega marca pa logaškemu orkestru tudi dirigira.

Nam lahko razkrijete motiv vaše odločitve za delo z logaškim orkestrom?

Pač, ponudil se mi je nov izziv. Namreč, kot dolgoletni član orkestra sem poznal njegov razvoj, njegove hibe in vrline: številčnost, njegov profesionalni odnos do dela, njegovo kakovost – torej dovolj vabljivi razlogi za mojo odločitev. Tu so se mi pokazale možnosti poglobljenega dela za osebno rast in rast orkestra. In tako želim vrniti kraju in godbi, kar sta mi doslej dajala.

Ste zadovoljni z dediščino?

Seveda. Dediščina je dobra. Vendar po vsaki zamenjavi dirigenta se načelnajo občutne spremembe. Pojavljajo se zasedbene spremembe, drugačen postane način dela. Tudi ambicije krenejo na nova pota. Zadelj vsega tega in še česa je potreben izdaten čas za navajanje dirigenta na orkester in naspotno; kajpak, plod novega dela se da okusiti šele po kakih treh-petih letih skupnih prizadevanj.

Vaši zastavki so bili opazni že na prazničnem koncertu; nam lahko kaj otipljivejšega poveste o svojih namerah?

Učvrstiti bo treba zdravo okolje, v katerem bo lahko orkester napredoval, za kar morajo biti godbeniki motivirani. Zato je treba zagotoviti zdravo jedro godbenikov – od teh, ki že pridno delajo v orkestru, posebej pa še s prepotrebnimi pomladitvami članstva, navezujoč se na domačo glasbeno šolo ali še na kak drug vir. Jedru godbe pa bodo v pomoč tudi poslej kot doslej profesionalni glasbeniki. Vsekakor pa mora ostati poglavitno muziciranje ljubiteljev, ki naj razvijajo svoj glasbeni potencial vse do najizzivalnejše tekmovalnosti. Tekmovalnost pa ne sme postati sama sebi namen, ampak mora dopolnjevati osnovno težnjo, ki naj izhaja iz ljubezni do glasbe. Namreč, temelj vsega je le ljubiteljsvo v najbolj žlahtnem pomenu te besede.

In kaj smemo pričakovati letos?

Pred orkestrom je pomemben preizkus, ki se mu reče: majsko mariborsko tekmovanje pihalnih orkestrrov v koncertni skupini. Seveda, nameravani preizkus ni ravno mačji kašelj. Orkester se je s tovrstnimi izzivi že uspešno srečeval, zato se zaveda vseh naporov, ki spremljajo resne priprave za sila zahteven tekmovalni spopad. Poleg obeh tekmovalnih skladb, ki smo jih predstavili na prazničnem koncertu, se moramo lotiti še obvezne skladbe tujega avtorja. Gre za 5-mesečno naporno delo, ki bo terjalo predano prizadevnost vseh 55 godbenikov. Pričakovati moram polnost vaj – kar se da najbolj kompletno zasedbo na vajah. To pa, žal, največkrat presega moja pričakovanja. Do tekmovanja se bo orkester preizkusil še na predtekmovalnih koncertih: doma in v gosteh.

Na slišanje tedaj, vsaj na domačem koncertu...

... vsekakor!

CANTABILE IN 180-ČLANSKI ZDRUŽENI ZBOR BOGATO OBDAROVALA

VTISI Z BOŽIČNO-NOVOLETNEGA KONCERTA

Do zadnjega koticčka polna Gallusova dvorana Cankarjevega doma, na odru osemdeset glasbenikov z dirigentom Marjanom Grdadolnikom in koncertnim mojstrom Matejem Avšičem ter simfonična pesnitev Vltava Bedřicha Smetana – tak je bil 20. decembra začetek gala božično novoletnega koncerta simfoničnega orkestra Cantabile. Takoj za tem je z glasom Mojce Bitenc zasijala Gomezova Ave Maria in kmalu za njo eden vrhuncev večera Andaluzijski koncert, ki ga je prvič v Sloveniji virtuožno izvedel Slovenski kitarški kvartet (M. Kurtjak, I. E. Grafenauer, S. Kranjčan Fojkar, A. Vrščaj). Gomezovo skladbo so izvajalci posvetili preminulemu brezovškemu župniku, logaškemu rojaku Jožetu Gregoriču, ki je z dirigentom snoval ta koncertni dogodek, a se je še pred izpolnitvijo moral posloviti.

V drugem delu koncerta je odrski prostor za orkestrom povsem zapolnil stoosemdesetčlanski združeni zbor (MePZ Adoramus Logatec – zborovodja M. Grdadolnik, MePZ Brezovica – T. Rozman, MePZ dr. Frančišek Lampe Črni vrh – K. Bajec Felc in MePZ Stanko Premrl Podnanos - V. Fabčič). Že z veličastnim »Hosana« iz Benedictusa K. Jenkinsa je pretresel dvorano. Izjemen je bil tudi inštrumentalni solistični del te skladbe, ki ga je z mnogo topline in lepo izoblikovanim zvokom odigral čelist Peter Avšič. V Fantaziji na božične napeve se je ob zboru razpel Lucas Somoza Osterc. Program se je vzpel do Handlove Aleluje, v kateri so mnogoštevilni pevci izrazili vso svojo izpovedno moč, ki jim je podarjena od zgoraj, kot je po koncu skladbe pomenljivo nakazal dirigent. Temu so sledile še štiri skladbe, v eni od njih je kupal in ukal tolkalist Tine Vučko. Predstavili sta se dve otroško mladi pevki Teja Jerina in Petra Kodba. Rednemu programu, ki ga je temperamentno zaključila Bitenčeva, je orkester dodal štiri skladbe, med njimi najbolj znano božično himno, za katero pa čas tedaj še ni povsem dozorel. In ob koncu več kot triurnega koncerta smo se počutili kot v logaški dvorani: na oder je skočil fant in prevzel taktirko,

da je poslušalstvo lahko odploskalo svoje v Strausovi koračnici, posvečeni avstrijskemu feldmaršalu Radetzkeu. Koncert je prijazno in tudi malce hudomušno povezal Marjan Bunič.

Občudovanja vredno je, da amaterski ansambel, ki deluje (še) tretje leto, lahko napolni veliko dvorano CD in da inštrumentalisti zdržijo triurno muziciranje. Občudovanje si zaslužijo tudi pevci, ki so pred odrsko školjko usklajeno in mojstrsko peli in obenem dobesedno: prestali poldrugo uro neprekinjenega petja in vmesnega statiranja. Predvsem pa gre spoštljivo priznanje dirigentu, ki je orkester zasnoval, ki ga suvereno vodi ter navdušuje člane in soliste, da sprejemajo vedno nove izzive in jih smelo vodi po vzpenjajoči se poti spoznavanja in poustvarjanja glasbe. Tiste glasbe, katere poslanstvo je, da spreminja na boljše, kot je dejal M. Bunič. No, nekaj priznanja pa gre tudi poslušalcem, da so zbrano spremljali neobičajno dolg program.

Z ljubljanskim koncertom pa so se »dnevi simfoničnega orkestra Cantabile« šele začeli. Že 3. januarja smo na ljubljanski televiziji spremljali uro in četrt dolg dokumentarni film Jana Culiberga »Gal Gjurin in simfonični orkester Cantabile z gosti«, posnet med njihovo koncertno turnejo po desetih slovenskih mestih (in se bo letos nadaljevala, op. p.). Dan zatem smo lahko v logaški športni dvorani prisluhnili programsko nekoliko spremenjenemu in krajšemu – a še vedno dveurnemu – ljubljanskemu koncertu. Tudi na njem so se predstavili vsi gostje: združeni zbori, Mojca Bitenc, Lucas Somoza Osterc, Slovenski kitarški kvartet ter obe mladi pevki. Znova ga je povezal Marjan Bunič, ki se je še enkrat zahvalil vsem sponzorjem, da so omogočili izvedbi koncerta. Ne vem, kdaj je kakemu kulturnemu dogodku v športni dvorani nazadnje prisluhnilo toliko poslušalcev kot tokrat. Med njimi je bil dobršen del tistih, ki za koncert v Ljubljani niso mogli dobiti vstopnic.

Da bi le lahko še večkrat doživeli tako bogato glasbeno darilo, kakršno je bil gala božično-novoletni koncert SO Cantabile z gosti.

Janez Gostiša

Foto: Jana Šmuderl

Cantabile z združenimi zbori na odru ljubljanskega Cankarjevega doma, decembra 2014

STAND UP KOMIKA PO DOMAČE

BOGDAN ŽERJAL Z MEDVEDJEGA BRDA NA TABOR

Foto: Brane Pevec

Bogdan Žerjal je obiskovalcem Kulturnega doma Tabor prinesel obilo smeha in dobre volje.

V Kulturni dom Tabor v Gorenjem Logatcu je 6. 12. 2014 zvečer prišel Bogdan Žerjal iz Medvedjega Brda z namenom, da bo v »tem veselem decembru« širil dobro voljo. Dvorana je bila že pred osmo zvečer polna obiskovalcev, ki so se na tisto deževno soboto odločili, da si bodo popestrili sobotni večer. In prav so se odločili: Bogdan je svoj nastop začel z odvezanimi »šničami«, s čimer si je takoj pridobil poslušalce na svojo stran. Ker je bil večer pred tem Miklavžev večer, ga je vključil v svoj nastop. Pri tem je šel v korak s časom: odslej ne bomo več pisali Miklavžu na listku, ki se mimogrede lahko tudi izgubi, ampak po elektronski pošti. Kmalu nam je zaupal, da je pri 38 letih dobil veselje do dela – slekel je namreč pulover, pod katerim je imel majico s svojim imenom in dejavnostjo, zadaj pa ime sponzorja. Naj ga zaupam tudi vam: Gradbena dela Boštjan Podobnik, Medvedje Brdo. Sicer pa je prišel v Logatec na povabilo krajevne skupnosti Tabor. Zaposlen je v lesni obrti, že desetletje pa prijateljuje z gledališčem. Je tudi predsednik amaterske gledališke skupine Medvedje Brdo, za katero Bogdan pravi, »da so krasen »team«, ki med seboj dobro sodeluje, pa naj gre za igralce, scenografe, tonske tehnike in tudi tiste, ki so odgovorni za transport scenografije«. Pred odmorom je natresel še vrsto duhovitih, vsekakor si bomo zapomnili, da je logaški nacionalni občinski šport »tek ven do« z izpeljankami: do trgovine, do avtobusa in najpogostejši – do gostilne.

Po slabi uri nastopanja je nastopil čas za premor, ki ga je zapolnil mladi harmonikar, tudi z Medvedjega Brda, Janko Potočnik, ki je urezal nekaj Avsenikovih, Slakovih in drugih starejših narodnozabavnih melodij. V nadaljevanju je Bogdan spregovoril o Modrijanih, ki jih je sama ljubezen - tudi v angleščini (Kiss me ...), pa o Čukih, ki navdušujejo s čudovito enostavnimi besedili. Oponašal je kar nekaj pevcev in pevk (med drugim tudi Heleno Blagne, Vladeka Kreslina, Staneta Vidmarja ...), seveda ni šlo brez Mirana Ališiča, Andree Massia. Ni pozabil na najlepšega med slovenskimi politiki, trenutnega premierja, pa bivšega predsednika ZB NOB, spravil se je na popularno televizijo. V slabih dveh urah je Bogdan Žerjal natrosil vrsto domislic, šal, si pri tem obilno pomagal s kretnjami in mimiko, skratka obiskovalcem je prinesel obilo smeha in dobre volje. Pohvalno je tudi to, da je spregovoril po domače, v domačem narečju. V januarju je nastopil v Lazah in zadnjega v mesecu skupaj z drugimi stand-up komiki v Grajskem parku Vitez.

Brane Pevec

LIKOVNIKI SE UVELJAVLJAJO V SLOVENIJI IN IZVEN NJE

BOŽIČNO-NOVOLETNA RAZSTAVA DRUŠTVA LIKOVNIKOV LOGATEC

Razstava je bila odprta v torek 16. decembra lani in je bila na ogled vse do konca prvega meseca letošnjega leta. Na njej so bila razstavljena dela skoraj vseh članov društva. Po pozdravu predsednika Janeza Ovsca je nastopila kitaristka Katja Razložnik, ki je navzoče uvedla v prednovoletno razpoloženje. Nato je spregovorila likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn: »Lepo pozdravljeni vsi iskalki lepote. Umetnost je simbioza čustev in razuma. Razstava govori o tem, kakšni so posamezniki v društvu, s čim se ukvarjajo – je raznolika, kot je raznolika umetnost današnjega časa. V društvu je kar nekaj ustvarjalcev, ki iščejo nove ideje, v katerih se iz-

raža njihovo lastno sporočilo, pri čemer umetniki vseeno upoštevajo osnovna pravila umetnosti. V prvi vrsti moram čestitati prav vsem, pa naj bodo to keramičarji, kiparji, akvarelisti ... Pohvalo si zaslužite prav vsi, da ste sploh aktivni, da si vzamete čas, da osmišljate svoje življenje skozi umetnost.« Kritičarka je posebej pohvalila tiste, ki so se lani včlanili na novo, izpostavila še nekaj del, nato pa besedo dala predsedniku društva, ki se je Stibilj Šajnovi zahvalil za dosedanje sodelovanje, nato pa nadaljeval: »Preko Društva likovnikov Logatec spoznavamo Slovenijo, se družimo s člani drugih društev (iz Vrhnike, Cerknice, Ribnice, Sežane ...), vzpostavljamo nove

stike, skratka, naše društvo se tako uveljavlja v Sloveniji in tudi izven nje. Nekaj naših članov se je uvrstilo tudi v sam vrh državnega ustvarjanja, pohvala gre tudi vsem, ki so razstavljali izven meja naše dežele. Lani smo imeli okroglih deset razstav, maja smo imeli stoto razstavo v teh prostorih. Kljub težavam s financiranjem predvidevam, da nam bo tudi letos uspelo organizirati osem do deset razstav in seveda realizirati vsakoletni Ex-tempore«. Sledile so še novoletne čestitke in želje, potem so se likovniki obdarovali med seboj (žrebanje iz klobuka), darila pa so dobili tudi stalni gostje in pisec teh vrstic.

Brane Pevec

DELAVNICE, PREDAVANJA

Vsak petek, OŠ 8 talcev Logatec:

Delavnice za osebno in duhovno rast z naslovom: SE VAM PODIRA ŽIVLJENJE - POSTAVITE GA NAZAJ!

Ukvarjali se bomo z meditacijo, dihalnimi vajami, vajami za notranjo moč, tehniko pisanja in jogo smeha. Več informacij na 051 346 179 ali mojca.vnuk5@gmail.com

Četrtek, 19. februarja, ob 19. uri, Jožefova dvorana medgeneracijskega doma Logatec:

predavanje Nikoli ni bilo lahko biti Slovenec

Predaval bo dr. Stane Granda. Našo državo smo dobili razmeroma hitro, kar pa ne pomeni, da ta nima svoje cene. Zato je težko razumeti vsesplošno jamranje nad državo, ki je danes edino, v čemer smo si Slovenci enotni. Na slovensko državo vplivajo tako domače kot mednarodne razmere. Če zadnjih skoraj ne moremo spreminjati, pa smo samo mi in nihče drug odgovorni za domače. Ko bomo to dojeli in postali odgovornejši, se bodo razmere začele spreminjati na boljše. Pristrčno vabljeni! Povabite tudi znance in prijatelje! Vstop prost, Bog pa vam povrne vaš prostovoljni dar, s katerim boste omogočili obisk zanimivih gostov tudi v prihodnje.

Torek, 24. 2. 2015, Območna obrtno-podjetniška zbornica Logatec:

Strokovni seminar računovodski in davčni obračun za 2014 ter davčne novosti v 2015

Predavateljica: Božena Macarol

Seminar je namenjen: samostojnim podjetnikom, vodjem računovodskih služb in računovodskih servisov, knjigovodjem in računovodjem, direktorjem malih podjetij in vsem ki sodelujejo pri izdelavi zaključnega računa. Za dodatne informacije: mag. Dejan Šraml, tel: 01 750 90 80, 051 651 538, dejan.sraml@ozs.si. Število mest je omejeno, zato pohitite s prijavo (do zapolnitve mest)!

RAZSTAVE

Sreda, 18. 2. 2015, ob 19. uri, Galerija Hiša sonca, Notranjska c. 14, Logatec:

Slikarska razstava Marte Frei Malo bele/Malo črne

Marta Frei, rojena 2. 10. 1964 v Ljubljani, je končala Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani in Šolo uporabnih umetnosti Famul Stuart. Za svoja dela je prejela več nagrad in priznanj. Sodeluje na mednarodnih slikarskih bienalih. Živi in dela v Sinji Gorici pri Vrhniki. Org. in info.: JSKD OI LOGTAEK T: 01/ 7591 740 E: oi.logtaec@jskd.si Urnik ogleda: od ponedeljka do petka od 9:00 do 12:00 ter ob drugih prireditvah v prostorih Galerije Hiša sonca. Za organizirane skupine šolskih in predšolskih otrok je obvezna predhodna najava,

Do 25. 2. 2015, Jožefova dvorana medgeneracijskega doma Marije in Marte:

Skupinska razstava Simpozij Zaplana 2014

Na skupinski razstavi se nam s svojimi deli predstavljajo slikarji Janez Kovačič, Franc Golob, Vojko Gašperut – Gašper, Pija Krmavnar in Žiga Čakš skupaj z varovanci »Centra Dolfke Boštjančič« iz Drage pri Igu. Razstava je na ogled vsak dan v času obiskov Doma Marije in Marte.

ŠPORT

Vsak torek, od 20. do 21.30 ure, Kulturni dom Gornji Logatec:

Plesni tečaj s Tio Anno in Andrejem

Začetek tečaja; 17. 2. 2015

Združite zabavo z glasbo in se prepustite gibanju ob ritmih, ki bodo nahranili vašo dušo in okrepili vaše telo! Zaplešite s plesnim klubom Top Dance in se podajte na plesni tečaj za vse okuse in predznanja. Tečaj družabnih plesov je namenjen tistim, ki si želite plesno znanje, ki ga lahko uporabite na vsakem plesišču. Pridružite se nam in uživajte v plesnih korakih in osvajanju figur, s katerimi vam na plesišču nikoli več ne bo nerodno! Z vami bosta izkušena plesna učitelja Tia Anna in Andrej z dolgoletnimi plesnimi izkušnjami. Cena : za vse nove člane smo pripravili popust, tako da cena mesečnega tečaja znaša 47,5 eur. / na par. INFO IN VPIS : plesni klub TOP DANCE na telefon 031 552 412

KONCERTI

Četrtek, 19. februarja 2015, ob 19. uri, Narodni dom Logatec:

Slovensko-dalmatinski večer

Citre so lep milozvočen slovenski instrument, privlačen in skrivnosten. Nastopili bodo citrarka Tanja Zajc Zupan, Klapa Gallus in pevkica Teja Saksida. Del programa bo posvečen dalmatinskim pesmim. Klapa Gallus bo izvedla na primer: Ne diraj moju ljubav, Oči boje lavande, Ružo crvena, Anđele moj, Čiribiribela ... Dalmatinskemu melosu se bosta pridružili tudi Tanja in Teja, ki bosta izvedli pesmi Severine in Tereze Kesovije ... Vstopnice prodajajo: Knjigarna in papirnica DZS Logatec, Turistična pisarna Naklo in Upravni center Logatec, Društvo upokojencev Logatec ter ostala društva. Vljudno vabljeni!

SKUPINSKI LOV

DOPOLDNE Z LOGAŠKIMI LOVCI

»Pred časom si pisal o lovcih. Pa si že bil kdaj na lovu?« me je vprašal eden od logaških lovcev. »Samo enkrat sem šel z nečakom loviti ribe, po kakšni uri čakanja, da bo kaj prišlo, sem šel v gozd v okolici ribnika in se kmalu vrnil s polnim košem gob (ta je bila »lovska«, saj se lahko naenkrat iz gozda prinese le dva kilograma gob, recimo slabo košaro.)«. Nakar je sledilo povabilo: »Naslednjo nedeljo bomo šli na pogon. Ob pol osmih imamo zbor na Stari cesti.«

Megla se še ni dobro razkadila, nič ni kazalo, da bi sonce predrlo oblake, ampak vsaj padalo ni. Ravno triintrideset se nas je zbralo, od tega 32 v lovskih oblekah z obveznimi klobuki, na katerih je bila vsaj lovska značka. In še nekaj me je ločilo od drugih: nisem imel orožja, zato pa fotoaparata! Seveda ne smem pozabiti še na štiri lovske pse, kajti njihova prisotnost je na lovu zelo pomembna. Po žrebanju, kdo bo v kateri skupini in kdo bo na katerem stojišču, je gospodar lova na kratko razložil, kje in kaj se bo lovilo in zaključil z opozorilom: »Glejte, da bo varno!«

Potem je sledil razhod, ena skupina, v kateri sem bil tudi avtor teh vrstic, je šla na eno stran gozda, druga, skupina gonjačev, v kateri so bili lovski psi, pa je odšla na drugo stran lovišča, odkoder je potem prodirala v obliki klina proti nam. Ko sva bila že dovolj globoko v gozdu, sva se z Lojzetom Albrehtom, starešino lovske družine, ustavila, poiskala vsak svoje drevo, da naju divjad ne bi takoj opazila. Sicer živali bolj slabo vidijo, ne ločijo barv, zato pa bolje slišijo in seveda vohajo. Kljub temu kakšni nagli gibi niso priporočljivi, glasnejše govorjenje pa sploh ne. Navet: če si v gozdu ne želite srečanja z divjadjo, na primer z medvedom, potem morate biti čimbolj glasni, kajti pametnejši (v tem primeru žival) se raje umakne. Nakar je sledil tisti del lova, kjer se minute vlečejo, čas se ustavi, skratka: čakanje. Tišina, mir, brezvetrje - še listje, ki je ostalo na drevesih, se je pritajilo, prav tako kot midva, ki sva se prestopala z noge na nogo, se tu pa tam spogledala, kar je pomenilo: »Si slišal?« Ali pa: »Zopet nič«. Slišala sva bolj malo, v začetku lova en strel, nekje v daljavi se je oglasil ptič ... Tako

je minila prva ura čakanja, vedno bolj pogosto sem pogledoval na telefon, enkrat mi je sosed pomahal in kazal z roko nekam med veje dreves. Po slabih dveh urah je prišel mimo pes gonič, za njim so začeli prihajati lovci, kar je pomenilo, da je prvi del pogona končan. Takrat mi je Lojze povedal, da je tisto kazanje z roko pomenilo, da je nedaleč stran čez cesto skočila košuta, katere zadnjo plat je za hipec zagledal.

Gospodar lovišča je že pred lovom napovedal, da bosta pogona verjetno dva. Ker prvi ni bil uspešen, je sledila preselitev na drugi del lovišča, kjer je bila druga zgodba. Na pozdravu lovnini pri Lovski koči so imeli lovci kaj pokazati: trije lovci zadeli v polno. S tem se je zopet malo bolj približalo letnemu planu ulova, ki se ga določi v prvih mesecih leta, a je bil lani nekoliko na veliko zastavljen. Žled je lani prizadel tudi divjad, ta se je zaradi polomljenih dreves težje gibala, zatorej je težje prišla do hrane. Zaradi težjega dostopa do krmišč je bilo tudi krmljenje oteženo (le-to je sicer tudi določeno z letnim načrtom – določeni sta količina in vrsta hrane ter lokacije krmišč). Zanimivo je, kako narava poskrbi za ravnovesje: ker ni bilo dovolj hrane, je bilo tudi manj potomstva, da o polnih, ki jih je bilo le za vzorec, ne govorimo.

Za konec pa v razmislek še nekaj misli, ki jih je dr. Ivan Lavrenčič zapisal leta 1932 ob petindvajsetletnici glasila Lovec: »Gozdovi ginevajo, izginjajo iz močvirja, polja se spreminjajo v zeljnike in vrtove, divjačina izgublja svoja skrivališča in ž njimi svoj glavni eksistenčni predpogoj, zato gine – izumira. Človeštvo se danes peha za materialnim blagom, peha se za kruhom in nima časa občudovati lepoto proste narave. Zato njena poezija gine in ž njo ginejo tudi njeni spomeniki, ginejo, ker jih nihče ne goji. Edino lovec je še, ki prosti naravi in njenim spomenikom prinaša obulus spoštovanja, ki ve ceniti njeno lepoto ... Dolžnost pravega lovca je skrbeti za to, da ta poezija popolnoma ne izumre...«

* objavljeno v Knjigi Lov in lovci skozi čas Romane Erhatič Širnik (Zlatorogova knjižnica, Ljubljana 2004)

Brane Pevec

Jutranji zbor pred lovom

Foto: Brane Pevec

PRED 70 LETI JE BIL PRI SV. ANI SNEG OBARVAN RDEČE

TUDI LETOS SPOMINSKA SLOVESNOST

Trinajstega januarja letos je bil lep, sončen dan. Tudi nad vasico Sv. Ana nad Ložem je sijalo sonce in vabilo prve zvončke ter trobentice na plan. Povsem drugače pa je bilo trinajstega januarja leta 1945. Snega je bilo do kolen, borci 2. in 3. čete Notranjskega odreda so bili po več dnevem pohodu zelo utrujeni, rečeno jim je bilo, da lahko prenočijo pri prijaznih domačinih v majhni vasici (komaj tri hiše je štela) nad Loško dolino, pri Sv. Ani. Ta del Notranjske je veljal za osvobojeno ozemlje, zato je čuječnost nekoliko popustila, spanec je premagal tudi stražarje. To pa je bilo za 31 borcev usodno. Žal se je našel izdajalec, ki je o gibanju partizanov obvestil domobrance, ki so proti jutru napadli vasico. Pod njihovimi strelji je padlo 16. borcev in en domačin, 15 pa so jih ujeli. Le-te so potem odpeljali na komando v Cerknico in nato v ljubljanske zapore. Med njimi sta bila tudi dva Logatčana Tollazijeva dvojčka – Bojan in Mitja.

V spomin na ta žalostni dogodek vsako leto ZB NOB Lož, občina Loška dolina in domačini pripravijo slovesnost, na katero že vrsto let organizirano prihajajo tudi člani Združenja borcev za vrednote NOB Logatec. Poleg predstavnikov iz Loža sta na slovesnosti spregovorila tudi Germano Švaba iz Vsedržavne ZB Italija in upokojeni polkovnik JLA in SV Milan Gorjanc. Kvartet trobil je ganil srca prisotnih s pesmijo Šivala je deklica zvezdo, kasneje pa tudi

Foto: Brane Pevec

Tudi letos je v sv. Ani potekala spominska slovesnost.

Tone Šepic, ki je prebral nekaj svojih pesmi. Prireditelj je lepo zaokrožil pevski zbor Jasna, z njimi je bil tudi harmonikar Domen Škerjanc. Slednji je tudi nastopil kot recitator skupaj s Hano, Zalo in Tinetom, predstavniki mladega roda, ki bodo ohranili spomin na dogodke pred sedmimi desetletji.

Brane Pevec

NOVI IZOLIRNI DIHALNI APARAT

TRIGLAV DONIRAL GASILCEM V LAZAH IN JAKOVICI

Letošnje ekstremne vremenske razmere so s hudim žledolomom in izjemno visoko poplavo Planinskega polja zelo prizadele Laze in Jakovico. Domače gasilsko društvo je z veliko prizadevnostjo in z aktiviranjem vseh svojih zmogljivosti doseglo, da so bile posledice obeh ujm znosnejše. Žal pa je bilo pri tem poškodovane in uničene tudi precej opreme.

V poletnem času lanskega leta so zato tudi gasilci iz Laz in Jakovice na več naslovov naslovili prošnje za donatorsko pomoč. V okviru letošnjih preventivnih akcij Zavarovalnice Triglav, v okviru katerih so podprli kar 22 različnih projektov s področij gasilstva, zdravstva, civilne zaščite in poplavne in prometne varnosti ter razvoja in varnosti otrok po vsej Sloveniji, so se prošnji veliko-

Foto: arhiv PGD Laze-Jakovica

Z nakupom novega izolirnega dihalnega aparata bo delo gasilcev PGD Laze-Jakovica učinkovitejše in varnejše.

dušno odzvali in kot doniranca izbrali tudi Prostovoljno gasilsko društvo Laze-Jakovica. V okviru omenjenega projekta so društvu podarili darilni bon za nakup izolirnega dihalnega aparata v vrednosti 2.300 evrov.

Ob tej priložnosti je bila v prostorih velike sejne sobe gasilskega doma v Lazah v četrte 17. decembra 2014 priložnostna slovesnost, na kateri so predstavniki zavarovalnice gasilcem slovesno izročili vrednostni bon za ta aparat. Slovesnosti so se poleg domačih gasilcev in predstavnikov Zavarovalnice Triglav udeležili tudi predsednik Gasilske zveze Logatec, predstavnica Občine Logatec in predsednica Krajevne skupnosti Laze. Kot so posebej poudarili, so se za izbor odločili zaradi majhnosti društva, ki deluje v pretežno delavskem in kmečkem okolju in jim je vsakršna podpora zelo dobrodošla. Predsednica društva Karmen Laznik je povedala: »S sredstvi Zavarovalnice Triglav bomo posodobili zastarelo opremo. Z nakupom novega izolirnega dihalnega aparata bo delo gasilcev učinkovitejše in varnejše, še zlasti pri reševanju ljudi in živali iz prostorov, ki jih je zajel ogenj.«

Slovesno priložnost so v Lazah sklenili s priložnostnim pogrinjkom, ob katerem so se ob sproščenem klepetu še enkrat zahvalili predstavnikom Zavarovalnice Triglav za to donatorsko pomoč gasilcem v Lazah in Jakovici.

za PGD Laze-Jakovica

Branko Simšič

OJ, TI NAŠA ZEMLJA SVETA

NAŠO PRETEKLOST JE POMEMBNO ZAZNAMOVAL GENERAL MAISTER

Ni naključje, da je kljub zimskemu letnemu času december najbolj živahen mesec v letu. Vrvež po ulicah, v trgovinah je skoraj prehrupen. Sredi tega hitenja pa vendarle najdemo čas, da se z mislimi podamo tudi nekoliko v preteklost. Pa niti ne tako oddaljeno. Tja v devetdeseta leta prejšnjega tisočletja, da, prav ste prebrali, sega naša misel. Sliši se ogromno, a od tistega za nas tako pomembnega dogodka ni minilo več kot slaba četrtnina stoletja. Pred natanko štiriindvajsetimi leti smo 23. decembra skoraj soglasno odločili, kako želimo v prihodnje živeti. Sklenili smo, da je samostojna Slovenija naše upanje prihodnosti. Res smo že takoj naslednje leto stopili na to zahtevno pot. A kakor se mali dojenček uči hoditi, pa velikokrat pade, se spotakne, zajoče, tako tudi mladi državi ni bilo prizaneseno. Še sedaj se dogaja, da vrtnec vsakdanjosti maje našo ladjo, a le s skupnimi močmi ter z veslanjem vseh vesel skupaj bomo lahko dosegli varen pristan. Pot je torej lahko ravna, a večkrat je blatna, strma, trnjeva in polna ovir. Tako je, a vseeno lahko rečemo, da smo se odločili prav. Misel na samostojnost se je rodila že mnogo prej, že v začetku dvajsetega stoletja. Tedaj je svoj pogum in odločnost pokazal in pomembno zaznamoval našo preteklost general Rudolfo Maister. To je bil človek velikega srca in poguma. Ni se ustrašil mnogih, ki so mu stopili na pot, bil je odločen boriti se za našo severno mejo. Prav gotovo bi brez njegovega dela Maribor še sedaj bil v rokah tujcev, Slovenija pa brez pomembnega dela ozemlja. Prav temu človeku smo ob dnevu samostojnosti in enotnosti v Rovtahn namenili dobršen del prostora. Njegovo delo in življenje sta bila rdeča nit prireditve, ki se je odvijala 21. 12. 2014, v Domu krajanov v Rovtahn. Obiskovalci so dvorano skoraj do zadnjega sedeža napolnili. Proslava, ki je bila na nek način slavospev junaku, je bila v celoti pripravljena pod taktirko OŠ Rovte in kulturnega društva Žarek. Gonilna sila in idejni vodja je bila Ljudmila Treven, učiteljica slovenščine in zgodovine na tukajšnji osnovni šoli. Tudi sodelavci so ji seveda priskočili na pomoč in nastala je prireditev, ki nam je vsem lahko v ponos. Gotovo bi je bil vesel tudi sam general.

Pevci šolskega pevskega zbora so, kot se za prireditev v čast državi spodobi, začeli s himno. Pri tej in ostalih pesmih, ki smo jih lahko slišali ta večer, sta imeli pomembno vlogo zborovodkinja Mari Loštrek Žižek in Mihaela Kavčič, katere prsti so ubrano drseli po tipkah klavirja. Bobnar Gregor Kavčič je simbolično

Foto: Alenka Šemrov

Mala Katica in general Maister, Meta in Martin, odlična v svojih vlogah.

naznanil leto 1914, ko se je začela 1. svetovna vojna, vojna, ki je terjala mnoge žrtve. A ljudje se niso dali. Pogum in junaštvo sta botrovali vsa štiri leta vojne. Včasih so si pomagali tudi s pesmijo. Vojaški boben je ena izmed njih, ki smo jo lahko slišali tudi tega večera. Junaško, borbeno in odločno je bilo treba stopiti na težko pot. Učenca Jan in Eva sta v nadaljevanju poznorila nastanek seminarske naloge o Rudolfu Maistru. Njegovo pot in odločilna dejanja so prikazali večji učenci dramskega krožka pod mentorstvom Mojce Klemen. Prizorček je imel pomenljiv naslov Kocka je padla. Tako kot je pomembno, kako kocka pade, tako je bilo pomembno, kako je Maister v ključnih trenutkih vzel stvari v svoje roke in s tem tudi usodo Slovencev in seveda mesta Maribor. Bil je namreč ključni mož za nastanek severne meje. Tako sta tudi voditelja prireditve na koncu svoje naloge ugotovila, da je bil to izjemno pogumen človek, človek dejanj in ne le človek besedičenja. A namesto, da bi za ta dejanja tedaj užival ugled, so ga kaj kmalu upokojili in je kasneje tudi razmehroma mlad umrl, kar je bila posledica bolezni, ki si jo je » pridobil« v vojni. Šele sedaj po tolikih letih smo se mu upali nameniti prostor in besede zahvale, čeprav bi si to zaslužil mnogo prej. Prav gotovo pa bi bil Maister ponosen in hvaležen mladim igralcem, ki so ga tako imenitno predstavili v svojih igrah. Posebej so pohvalo poželi najmlajši igralci, ki so v odlomku Deklica in general prikazali, kako je že bolan in utrujen prišel iskat zdravja v Slovenske Gorice. Malo Katico je imenitno uprizorila tretješolka

Meta Lukan, lik generala pa je skozi vso predstavo igral osmošolec Martin Žust. Oba sta ob koncu požela velik aplavz, saj sta si ga s svojo igro več kot zaslužila. Predstavo je vseskozi spremljala video predstavitev na platnu, kjer so si prisotni lahko ogledali nekatere izseke iz Maistrovega življenja in dela. Učenci in mentorica Mojca so posneli tudi kratek film, ki je dopolnil uspešno predstavo v izjemno celoto. Lep je posnetek, ko Maister za vedno zaspi z vejico rožmarina na prsih. Simbolično, saj je rožmarin na nek način eden od simbolov Slovenije. Vejico te dišeče rastline je vsak dobil ob odhodu domov, napovedovalca pa sta vsem zaželela lepe prihajajoče praznike in uspešen korak v leto 2015. Da je bila prireditev tako uspešna, je gotovo zasluga vseh, ki so na kakršen koli način pomagali pri nastanku. Tistim, ki so na svoj način in s svojim prispevkom pomagali pri izpeljavi, gre seveda pohvala in zahvala. Ne gre pa pozabiti niti tistih, ki so bili nekoliko v ozadju, a brez njih stvari ne bi tekle tako, kot je treba. To so hišnik, pa spremljevalci za odrom, snemalci filma, fotografinja Alenka in še kdo je verjetno med njimi.

Ljubezen do domovine je vrednota, ki bi jo morali kljub napakam in slabostim gojiti vsak dan posebej. Ob koncu so pevci ubrano zapeli: Slovenija, od kod lepote tvoje. Pesem pravi, da je Slovenija prelepa, a tisto pravo nevidno duhovno lepoto ji moramo dati mi, Slovenci, ki tu bivamo in jo ustvarjamo.

Metka Bogataj

NAZAJ V PLANINSKI RAJ

NOVA PRIDOBITEV PRI PLANINSKI KOČI NA VRHU SVETIH TREH KRALJEV

Kadar nam tegobe vsakdanjih dni pridejo vrh glave, je najboljše zdravilo narava. Najbolje si je duha in telo spočiti daleč stran od vrveža, ki nas duši. Rovte so na tako lepem delu Slovenije in veseli smo lahko, da nam je dano tu živeti. Kako lepo je zjutraj vstati, stopati po cesti in v daljavi uzreti z jutranjim soncem obsijane gorske očake, sredi katerih kraljuje očak Triglav. Kot bel venec se vzpenjajo gorski vršaci k nebu, čisti in mogočni. Vrhovi nas vabijo, da jih obiščemo, a hkrati nam govorijo, naj jih spoštujemo, predvsem pa njihove pasti, ki so lahko včasih tudi usodne. Da bi zahajali v gore, prav gotovo ni dano vsakomur. V tem primeru se pač moramo zadovoljiti tudi z bližnjimi, nekoliko nižjimi, a vseeno lepimi cilji, ki so nam prav vsem dosegljivi. Nam najbližji, pa tudi eden najlepših vrhov je seveda Vrh Svetih Treh Kraljev. Okoli 800 metrov nad morjem se vzpenja, na vrhu pa ga krasi lepa in urejena cerkvena, ki je vidna daleč naokrog. Ni lepšega začetka nedelje kot v ranem jutru pešačiti na ta priljubljen kraj. Le nekaj kilometrov poti malo navzdol, pa nekaj navzgor in že smo tam. Najprej pri tamkajšnji podružnični šoli, nato malo višje je že sam vrh. Vmes pa je prava planinska postojanka, koča na Vrh Svetih Treh Kraljev. In prav tam je bilo 17. 1. 2015, kljub precej slabemu vremenu slovesno. Planinsko društvo Rovte je letos lepo urejeni koči dodalo še eno pridobitev, majhno a nič manj pomembno. To je nova informacijska tabla, ki bo v pomoč zlasti tistim, ki teh krajev ne poznajo tako dobro kot mi domačini. Vsakdo lahko najde tiste stezice, ki so včasih bile in so še danes. S to pesmijo se je namreč slovesnost pričela. Cerkveni pevski zbor pod vodstvom Janeza Trevena je imel ta dan pevsko nalogo obeležiti slovesnost. Da bi bile te stezice čim večkrat obiskane, so seveda želje vseh, ki se trudijo in jih po svojih močeh urejajo. Vodja markacistov Franc Kogovšek nam je lepo orisal pot Planinskega društva Rovte, ki sega v konec šestdesetih let prejšnjega stoletja. Tedaj so se žirovski planinci odcepili, logaška občina pa ni imela planinskega društva. Nekaj članov je ostalo pri prvotnem društvu, nekaj se jih je priključilo PD Ljubljana Matica in Usnjar Vrhnika. Leta 1972 pa je bilo ustanovljeno PD Logatec, kjer je bilo kar nekaj članov tudi iz Rovt. Ti so pomagali pri odpiranju Notranjske planinske poti, leta 1982 pa je bila ustanovljena tudi sekcija Rovte. Kar 270 članov je štela. Njen prvi predsednik je bil Boris Treven. Pomembno za planince pa je bilo leto 1987, ko je bila zgrajena planinska koča na Vrh Svetih Treh Kraljev. Le malo kasneje, leta 1992, pa je bilo ustanovljeno tudi samostojno planinsko društvo Rovte, kateremu je predsedoval Stanislav Šinkovec. Sedanji predsednik društva je Janez Treven. Planinci imajo vedno dovolj dela. Ko niso na svojih planinskih poteh ljubiteljsko, pa so dejavni pri urejanju okolice koče, planinske poti vsako leto zahtevajo ureditev, pa še mnogo je drobnih del, ki pa so prav tako pomembna za delovanje društva.

Želja domačinov in pohodnikov je bila v zadnjem času tudi urejena in pregledna tabla, ki bi bila v pomoč vsem, ki te kraje obiskujejo. Markacisti PD Rovte imajo kar precej zaslug, da je to nastalo. Pomoč pri nastanku in izdelavi zemljevida je nudil Bogdan Seliger iz PD Horjul, za strokovno in tehnično izvedbo pa je poskrbela ekipa Muri tisk iz Ajdovščine. Uokviril pa jo je kdo drug kot prizadeveni planinec in markacist, predvsem pa velik ljubitelj naših planinskih poti Bogomil Mikuž. On in njegova žena Marta sta tudi simbolično odkrila lepo in uporabno

Foto: Alen Bogataj

Postojanka planincev na Vrh Svetih Treh Kraljev

pridobitev. Aplavz in še pesem iz grl pevcev Rož, Podjuna, Zila se je razlegla po oblačni, a kljub temu prijetni okolici Vrha. Tudi predsednik KS Vrh Svetih Treh Kraljev Boštjan Mivšek se je pridružil čestitkam in se v kratkem govoru zahvalil za pridobitev in predvsem za zgledno sodelovanje med tema dvema krajevnima skupnostma.

Foto: Alen Bogataj

Takole se bomo lažje znašli, kajne?

Lepo je, da se tudi ta dejavnost tako lepo vklaplja v oba kraja in pomeni pomembno vez tudi med ljudmi. Temu prav gotovo veliko pripomorejo člani PD Rovte, ki so lahko po svojem delovanju marsikomu za zgled. Še malo druženja ob prijetni družbi in toplem čaju v topli koči, za katero v zadnjem času lepo skrbita oskrbnika koče Jadranka in Dejan Jenko. Njima in vsem, ki boste ta kraj obiskali, pa želimo veliko lepih, sproščujočih in predvsem planinskih užitkov.

Metka Bogataj

KMALU NOVO ŠOLSKO IGRIŠČE

DOBRODELNOST OBISKOVALCEV NA PRIREDITVAH OŠ 8 TALCEV LOGATEC

Foto: Loti Turk

Prednovoletni čas se je za našo šolo odvijal s »svetlobno hitrostjo«. Organizirali smo toliko različnih dejavnosti, da smo jim še sami komaj sledili. December je namreč čas, ko vsako leto organiziramo različne dobrodelne dejavnosti, s katerimi zbiramo denar za socialno ogrožene učence ali za različne nadstandardne dejavnosti. Letošnja rdeča nit organiziranih akcij je bilo zbiranje sredstev za urejanje šolskega igrišča. Praznični mesec smo začeli s stojnico, ki je vsak dan pričakala naše starše in druge obiskovalce šole. Na stojnici so učenci iz podaljšanega bivanja gostom ponujali svoje izdelke. Marsikaj, kar so naredili v času podaljšanega bivanja, so za prostovoljni prispevek starši lahko odnesli domov in razstavili na vidnem mestu ali celo komu podarili. Nadaljevali smo s prednovoletnim bazarjem, ki smo mu dali spodnji naslov.

Kako so zimske večere preživljali naši dedki in babice

Obiskovalce tega dogodka je pri vstopu v avlo pričakala prav posebna stojnica, pri kateri so se lahko pogreli s toplim čajem in posladkali s čudovito dišečimi piškoti.

Stojnico nam je posodil gospod Janez Stržinar z Vrhnike. Narejena je iz velikih starih sani, ki so jih uporabljali pri raznih zimskih kmečkih opravilih.

Naši učenci so gledalcem zapeli nekaj starih ljudskih pesmi, zaplesali ljudske plese, povedali nekaj kratkih ljudskih pravljic in nam prikazali, kako so se včasih otroci igrali nagajivke in izštevanke.

Na stojnicah, ki nam jih je velikodušno posodilo Komunalno podjetje Logatec, smo ponujali izdelke, ki so spominjali na življenje nekoč. Punčke, medvedke, igračke, voščilnice, lončene izdelke, čaje, mila, ki so jih včasih izdelovali sami iz naravnih materialov. Družine naših učencev so na pobudo šolskega sklada Ježek napekle veliko lepih, dišečih in dobrih piškotov, da so se kupci kar težko odločili.

Popoldne je minilo v prijetnem vzdušju. Med ogledom stojnic so se ljudje ustavljali, malo pokramljali med seboj, vmes v ustih raztopili piškotek ali dva in bili videti prav židane volje.

Prisrčna hvala vsem staršem, obiskovalcem prireditve in sodelavcem za sodelovanje in obisk.

S prodajo izdelkov smo za igrala zbrali nekaj več kakor 600 evrov.

Agata Smrekar

Mmmm, po domačih piškotih diši ...

Čisto posebna akcija letos je bila peka in »prodaja« domačih piškotov. Šolski sklad Ježek je namreč v prvih dveh tednih decembra starše povabil, da za šolski prednovoletni bazar pečejo domače piškote. Akcija je res pritegnila veliko staršev, saj smo na koncu prejeli nad 600 paketov domačih piškotov in prav vse smo tudi prodali. Obiskovalci bazara so kar v vrstah stali, da bi lahko nabavili čim več piškotov. Zbrali smo okoli 1300 evrov, ki jih bo šolski sklad prav tako namenil šolskemu igrišču.

Nenazadnje pa smo na šoli organizirali tudi prvo art tržnico v Logatecu.

V soboto, 13. decembra, je naša šola na željo mnogih ustvarjalcev umetnostne obrti na Logaškem organizirala prvo art tržnico. Priprav je bilo kar nekaj. Gospa ravnateljica je skupaj z gospo Jano Jureš in Marijo Urbas sklicala dva uvodna sestanka z vsemi prijavljenimi, poskrbela za prostor in medijsko pokritost. Kar nekaj učiteljic nas je prostovoljno skrbelo, da je tržnica potekala nemoteno in v prijetnem vzdušju.

Na tržnici je sodelovalo 25 razstavljavcev in prodajalcev z lepimi in unikatnimi izdelki. Dogajanje na tržnici je bilo živahno. Od 10. do 18. ure so nas z obiskom razveselili številni obiskovalci. Art tržnico bomo zagotovo ponovili tudi prihodnje leto, saj smo bili res prijetno presenečeni, koliko različnih ustvarjalcev umetne obrti dela v Logatecu in okolici.

Utrip tržnice smo medijsko pokrili s pomočjo RADIA 94, z rednim javljanjem v njihov program.

Tudi udeleženci ART tržnice so namenili 10 % od prodaje Šolskemu skladu Ježek za nakup igral.

Marija Urbas

Tako, ko je le nekaj dejavnosti, ki smo jih organizirali v tem mesecu.

Za ureditev našega igrišča smo tako zbrali nekaj nad 2000€, ki jih bomo že kmalu spomladi koristno porabili. S tem denarjem sicer ne bomo nakupili vsega, kar si želimo, bomo pa zagotovo uredili vsaj delček igrišča.

Vsem obiskovalcem katerekoli od navedenih akcij se zahvaljujemo, da ste nam s svojo množično prisotnostjo izkazali zaupanje in s svojim prispevkom pomagali, da bo okolica šole še bolj prijazna otrokom, kakor je sedaj. Hvala in srečno, vidimo se prav kmalu.

Karmen Cunder, ravnateljica

Foto: Loti Turk

PLANINSKI POHOD 25. 1. 2015

JEVNICA – JANČE – LITIJA

V nedeljo, 25. januarja 2015, sta planinski vodnici PD Cerknica /Štefka Šebalj Mikše/ in PD Logatec /Alenka Mrak/ združili planinski pohod: Jevnica – Janče - Litija. Tega dne smo se planinci s posebnim avtobusom peljali do kraja Jevnica pri Litiji in to do mostu, ki pelje čez Savo in ni prevozen za avtobuse. Pohodniško opremljeni smo šli čez most in po markirani poti, ki se je kmalu strmo dvigala, do 2 uri 30 min oddaljenih Janč. Razgled je bil vedno lepši, saj so bili vrhovi pobeljeni in pokrajina blizu Janč snežena. Sonce se je medlo kazalo izza oblakov, v dolini pa se je vila megla. Del poti poteka po »Sadni cesti«, ki se vije med Javorom in Jančami.

Sredi dopoldneva smo se ustavili v Planinskem domu na Jančah, ki stoji na kopastem Janškem hribu, najvišjem vrhu Janškega hribovja, na katerem je pri bližnji cerkvi tudi jedro razložene vasice enakega imena. Leta 1954 so začeli postopoma graditi planinski dom, v katerem so leta 1957 odprli zavetišče, čez dve leti pa celotni dom. Dom upravlja PD Litija. Radi ga obiskujejo pohodniki, kolesarji in izletniki, ki se lahko pripeljejo do planinskega doma. Vas Janče sodi v najvišji vrh gričevja, ki se pričinja s kašeljškimi hribom proti vzhodu do Litije, na desnem bregu Save. Vrh doseže 794 metrov. Janče imajo lep razgled. Tu

Foto: Marinka Petkovšek

Pred planinskim domom na Jančah

oko v lepem vremenu kakor na dlani pregleda Gorenjsko do Triglava, Karavank in Kamniških planin. Tudi na Dolenjsko seže pogled. Vidijo se Ribniški svatje in Kočevarija. Na Notranjskem šele Nanos omeji pogled prav v Vipavo, do Štajerske pa zastirajo pogled do dolin le vrhovi. Kraj je bil naseljen že v prazgodovinski dobi. Ljudsko izročilo pravi, da je bilo prvotno ime kraja na janškem vrhu Črni gozd, ker je bil na gosto poraščen z gozdom. Čez vrh je vodila pot z Gorenjske na Dolenjsko. Potnike so tod večkrat napadli pobegli janičarji oz. njih potomci. Zato so ta kraj preimenovali v Jantschberg in iz tega Janče. Med drugim jim je v roke padel osamel popotnik, ki se

je v stiski zaobljubil, da bo sezidal kapelo v čast. Sv. Nikolaju /priprošnjik v stiskah na vodah in gorah in zavetnik tudi popotnikov/, če bo živ prišel domov. Kdaj se je to zgodilo, se ne ve, cerkev pa se omenja že leta 1581. Samostojna župnija je od leta 1876. Po krajšem počitku in ogledu notranjosti cerkve smo pohod nadaljevali v Litijo čez Malo Štango, po Čebelarski gozdni učni poti bukovega gozda, in po ozki stezi prišli v 3 urah do Litije / 238 m/ na desnem bregu Save in se napatili proti središču, kjer nas je čakal avtobus. Zgodaj popoldne smo zaključili lepo vodeni pohod v prijetni družbi planincev obeh društev.

Marinka Petkovšek

ČEBELICA MAJA V LAZAH SREČALA DEDKA MRAZA

Kar nekaj živali se pozimi preseli v tople kraje, druge pa ostanejo doma, a jo večji del prespijo. Najbolj znan zaspavec je največji med njimi - medved, zimo prespijo tudi ježi, polhi, manjši glodalci, kače, pa nebidigatreba klopi in vedno delavne čebelice. Tudi tista, ki jo vsi poznamo: Čebelica Maja, ki pa je imela eno veliko željo: rada bi videla Dedka Mraza. Zato je zvedel tudi Snežak, na pomoč so prišli poletje, sonček in vila Margareta, ki so skupaj s Čebelico Majo v Lazah 27. decembra popoldne dočakali Dedka Mraza in njegovo spremstvo.

Bilo je prijetno, otroci so bili navdušeni, starši zadovoljni, vse je potekalo v zadovoljstvo tudi nastopajočih. Nastopili so: Tina Facija (čebelica Maja), Aleksandra Tegelj (vila Margareta), Barbara Debevc (sonček), Anja in Zala Frančeškin (palčka), Lea Simšič in Miranda Divjak (snežinki) ter Greta Kralj, Lilijana Hasani in Nada Čamernik (snežaki) in Dedek Mraz (Branko Simšič). Igrico je napisala Vanda Lavrič, risal Tone Hasani, nepogrešljivi Janez Šabec pa je poskrbel za smrekico, darila in pogostitev nastopajočih.

Brane Pevec

Foto: Brane Pevec

Čebelica Maja je v Lazah dočakala Dedka Mraza.

ŠPORTNA ŠOLA DLAN NA DLAN

AKTIVNO GREMO NAPREJ!

Zadnje decembrske dni, ko nas je presenetil težko pričakovan sneg in z njim zimska radost in veselje, smo pri Dlan na Dlan preživel v športnem duhu in se aktivno udeleževali v prireditvah za mlado in staro v Logatcu.

Dlančki in vedno šaljivi čarovnik Jole Cole, ki je zabaval najmlajše, smo bili letos zelo pridni, saj nas je obiskal Dedek Mraz, ki je obdaril skoraj 200 otrok in omogočil nešteto nepozabnih otroških spominov. Čarobno je bilo tudi na ustvarjalnih delavnicah in v zimski napihljivi deželi. Odraslim pa je nasmeh na obraz prinesel nastop Stand-Up komika. Kljub mrazu, ste mnogi, tisti bolj pogumni in vzdržljivi, z nami preplesali tudi najdaljšo noč in aktivno vstopili v novo leto 2015.

Tako kot vam, tudi nam, čas beži hitro, zato gremo NAPREJ! Že je tu februar in z njim letošnje novosti pri Dlan na Dlan. Veselimo se novega sodelovanja in rojstnodnevnih animacij v bazenu v Logatcu, Aktivne točke na Gregorjevem sejmu in novih članov vseh starosti, ki s TELO-vadbo, skrbijo za svoje zdravje in pozitivne življenjske navade.

Komaj smo okusili novo leto in že je tu pust in z njim Kurenti, ki kličejo pomlad. Mi takrat zagotovo ne bomo spali in počivali. Pred vrati je spomladanski vpis v Nogometno šolo, tečaj rolanja in priprava na najboljše počitnice v Poletni šoli 2015. Do takrat je še kar nekaj pretečenih kilometrov, golov in plesnih nastopov.

Foto: arhiv Dlan na dlan

Obisk Dedka Mraza na novoletnem srečanju

Zato vas najprej povabimo, da se skupaj z nami posladkate s krofi na ustvarjalnih otroških delavnicah v Grajskem parku Vitez in obiščete našo Aktivno točko na Gregorjevem sejmu v Logatcu.

Tina Ž., Dlan na Dlan

POMEMBNA PRIDOBITEV

Po večletnih prizadevanjih smo dolnjelogaški gasilci s skromno slovesnostjo 20. decembra tudi uradno predali v uporabo novo hitro tehnično reševalno vozilo – HTRV-1.

Vozilo zamenjuje dosedanje, 18 let staro vozilo, ki je iztrošeno. Gasilci smo skrbno ocenili naše potrebe in se glede na izkušnje iz preteklih let odločili za nabavo novega vozila na podvozju Mercedes Benz Sprinter z nosilnostjo 5000 kg. Nadgradnjo vozila je izdelalo podjetje EURO GV iz Ilirske Bistrice. Vozilo je namenjeno za posredovanje v vseh vrstah tehničnih intervencij, ki so na našem območju v zadnjih letih v strmem porastu. Poleg 200 litrov vode in visokotlačne črpalke z odgonom iz motorja je v vozilu nameščen komplet hidravličnega orodja za rezanje in razpiranje pločevine, platforma za reševanje iz avtobusov in tovornjakov, večfunkcijska zložljiva lestev, dva izolirna dihalna aparata in komplet opreme za nudenje prve pomoči vključno z avtomatskim zunanjim defibrilatorjem ter koritastimi nosili, ki so prve v naši občini in omogočajo tudi dvig poškodovanih ali obolelih oseb iz višin ter globin, ter tudi kot za transport v helikopterju. V vozilo smo namestili tudi IR termo kamero, orodje za odpiranje vrat, radijske postaje, sodobno led razsvetlavo in prenosni računalnik, v katerem imamo shranjene požarne načrte večjih industrijskih objektov v občini, kakor tudi karakteristike vseh znamk osebnih vozil. Računalnik nam bo v pomoč tudi pri vodenju morebitnih nesreč večjega obsega.

Na slovesnosti so bila trinajstim članom društva podeljena priznanja Gasilske zveze Logatec in Gasilske zveze Slovenije, ki so jih prejeli v znak zahvale za večletno aktivno in prizadevno delo v gasilstvu. Da bi vozilo dolgo in varno služilo namenu, ga je blagoslovil župnik Janez Kompare.

Vrednost vozila in opreme je nekaj čez 110.000 EUR. Polovico

sredstev je prispevala Občina Logatec, preostali del pa smo uspeli v več letih privarčevati sami. Tu ne smemo pozabiti omeniti pomembnega prispevka krajanov, ki nam z vsakoletnim prispevkom za gasilske koledarje izražate pomoč in podporo. Vsem, tudi številnim podjetnikom in delovnim organizacijam, ki nam namenjate občasno denarno podporo, se iskreno zahvaljujemo.

Dobrega sodelovanja si želimo tudi v prihodnje. Gasilci si bomo še naprej prizadevali nuditi hitro in strokovno pomoč, ki bo z novo pridobitvijo lahko še učinkovitejša.

Blaž Korenč

Foto: Blaž Korenč

Novo reševalno vozilo je sodobno opremljeno; njegova vrednost sega čez 110.000 evrov.

ORIENTALSKA PRAVLJICA

DOBRODELNI ROTARACT KLUB AJDOVŠČINA - LOGATEC

24. 1. 2015 so člani Rotaract kluba Ajdovščina – Logatec v dvorani KS Tabor Gorenji Logatec pripravili dobrodelno Orientalsko pravljico. Cilj dogodka je bil zbrati denarna sredstva za šolski sklad OŠ Tabor Logatec, ki bodo namenjena otrokom v finančni stiski.

Po pogostitvi ob kozarcu vina in pozdravnem nagovoru predsednice Rotaract kluba Ajdovščina – Logatec Vande Černigoj ter ravnateljice OŠ Tabor Logatec Miše Stržinar se je pravljica začela. Spoznali smo zgodbo očarljivega Sultana, ki se je odpravljal na dolgo potovanje po svetu, da bi našel žene za svoj harem in s tem pridobil pravico do očetovega bogastva. Prebudila nas je energična glasba in na oder so priplesale orientalske plesalke.

Ob skrivnostnih, umirjenih, zapeljivih ter tudi poskočnih in živahnih ženskah je postal Sultan še bolj zmeden in privoščil si je odmor ob okušanju sladkih baklav. Prav tako smo si tudi sami vzeli odmor in se posladkali. Vsak gost je lahko po svoji presoji ocenil, kako dobra je baklava in prispeval v škatlico prostovoljnih prispevkov. Hkrati je potekala nagradna igra z zbiranjem ocenjevalnih listkov. Ugotoviti je bilo potrebno, koliko cekinčkov je na krilu, ki je viselo v avli dvorane.

Po odmoru se je pravljica nadaljevala. Na koncu svojega potovanja je Sultan ob srečanju z beračem ugotovil, da prava sreča ne prihaja iz njegovih zlatnikov, ampak iz dejanj.

Duh pravljice je lahko v nas vsak trenutek. S kančkom dobre volje in namenom pomagati

otrokom v finančni stiski se je preko 80 obiskovalcev zbralo tudi ob tem dogodku. Cilj dobrodelne Orientalске pravljice je bil, po besedah članov Rotaract kluba Ajdovščina – Logatec, dosežen.

Rotaract je mednarodna organizacija pod okriljem Rotary International, ki združuje mlade med 18. in 30. letom starosti. V Sloveniji trenutno deluje 14 Rotaract klubov. Člani Rotaract kluba Ajdovščina - Logatec prihajajo iz Ajdovščine, Nove Gorice, Sežane, Vipave in Logatca. Skupna jim je predvsem želja po nudenju pomoči socialno prizadetim, bolnim in drugače ogroženim članom družbene skupnosti s poudarkom na otrocih in mladini.

Vanda Černigoj

»PLAVANJE JE ZAKON!«

Bazen v Logatcu, ki je pred meseci (končno) ponovno odprl svoja vrata, ni dobrodošel zgolj za šolarje in rekreativne plavalce. Logaškimi otrokom, od najmlajših do malo večjih, je ponovno

na voljo tudi plavalna šola. In v zadnjem tednu januarja so z vadbo zaključile prve skupine otrok, v veliki meri navdušeni nad osvojenim znanjem, usposobljenimi vadiateljicami in vadiitelji ter seveda vragolija-

mi, ki pritičejo učenju plavanja. Tistim, ki bodo znanje še izpopolnjevali, so se že pridružili novi nadobudneži, željni plavalnih veščin.

Jure Vodnik

DRUŠTVO UPKOJENCEV LOGATEC

Spoštovane članice in člani DU Logatec, leto je spet na okoli in prišel je zopet čas, da si वोščimo. Naj nam prijateljstvo ogreje dlani, naj novo leto 2015 prinese velika pričakovanja, naj zagori tisoče luči, naj vam vsaka snežinka nariše nasmeh, vsaka zvezda izpolni eno željo, naj vam vsak korak prinese srečo. Žal smo z vsakim novim letom starejši, držimo se starega reka, naj ostane tako, kot je, samo da slabše ne bo. Ko si upokojen, ne razmišljaj, kaj še moraš narediti, ampak koliko si tega naredil. Zavedaš se, da je to zadnja stopnja napredovanja; tu ni ne bolniške, ne dopusta; tu je sedaj tvoja volja, kdaj na dopust ali potovanje. Ko se upokojiš, ti ni treba vsak dan vstajati in odhajati v službo, obveznosti, ki jih imaš po novem, pa je toliko, da je včasih še dan prekratek, zato pravimo, da nimam časa. Druženje ali delo v društvu upokojencev je dobro za vsakogar, ki se včlani in postane aktiven član. Vabimo vse, ki ste se v kratkem upokojili, in tudi ostale, ki ste že v pokoju, včlanite se v naše društvo. Članarina za članstvo je 12€, če želite še vzajemno pomoč, ki jo izplačajo svojcem po vaši smrti, je dodatno 10€, skupaj 22€ (izplača se pogrebna 235€), mora pa biti plačana najkasneje do 1. 5. v tekočem letu, to velja tudi za članarino za vse ostale člane društva, v nasprotnem izgubite vse pravi-

ce članstva; odločitev je vaša. Kaj dobite za teh 12€ članarine? - Udeležujete se vseh dejavnosti v društvu na športnem ali kulturnem, humanitarnem področju, na družabnih srečanjih, izletih in letovanju na morju. Ponovno bodo razni tečaji, plesni tečaj že januarja, in drugi izobraževalni tečaji iz programa U3ŽO. Vaša želja se lahko uresniči za ponovno udejstvovanje za delo v društvu. Članstvo vam omogoča velike ugodnosti in popuste pri storitvah ali nakupih, za katere je podpisan društveni dogovor pri raznih obrtnikih - od frizerja do prevoznih, nakupa ozimnice (seznam popustov je v pisarni društva). Redni popoldanski treningi v pikadu, balinanju, ročnih delih, pevskem društvu, v pohodih, kolesarjenju, meddruštvenih celoletnih športnih tekmovanjih v osrednji Sloveniji in Notranjski. Tudi zabavati se znamo; vsako leto organiziramo zabavo v čast žena, kopalni izlet, pustovanje, kostanjev piknik, martinovanje, veliko drugih skupinskih izletov, tudi letovanje v hotelu DELFIN v Izoli po najbolj ugodnih cenah itn. V vseh zabavnih izletih je vključena živa plesna glasba.

Zakaj je dobro biti član društva upokojencev? To je nevladna neprofitna organizacija, ki skrbi in pomaga svojim članom za uresničevanje človekovih pravic, temeljnih svoboščin in izboljšanja gnetnega in socialnega položaja v vseh okoljih,

tudi s stanovanjsko problematiko, socialno in zdravstveno pomoč z obiski na domu, pomoč za lažjo vključitev v družabno življenje. Z nami ne boste nikoli sami, v ZDUS-u (Zvezi društev upokojencev Slovenije) se člani prostovoljno združujejo z namenom medsebojnega povezovanja in sodelovanja za uresničevanje in usklajevanje skupnih interesov za izboljšanje kakovosti življenja svojih članov. V ZDUS-U deluje svetovalnica za pravna vprašanja in pravice iz pokojninskega in socialnega varstva, brezplačna pomoč vam bo vedno na voljo, ko jo boste najbolj potrebovali. V Sloveniji je združenih čez 520 društev in klubov, 13 pokrajinskih zvez ali 230 000 članov, polovica vseh upokojencev Slovenije. Vrata v pisarno našega društva so odprta v sredah in petkih od 8-10h, pri nas je včlanjenih že 1300 članov, pridite in se nam pridružite.

V novem letu 2015 želim vsem članom in članicam, vašim članom družine, veliko strpnosti. Vse, kar želite, da vam zaželi drugi, zaželite to njim, bodite prijazni, oproščajte in če morete, pomagajte tistim, ki pomoč zelo potrebujejo; letos nam je narava zadala veliko gorja, naj tudi tisti, ki jim je voda zalila dom, občutijo, da niso sami.

Vinko Aleksander

6. SEJA KOMISIJE ŽENSKE V GASILSTVU PRI CTIF

NA JAPONSKEM TUDI SLOVENSKA GASILKA IZ NAŠE OBČINE

V Tokyu je od 28. septembra do 1. oktobra 2014 potekalo 6. zasedanje komisije Ženske v gasilstvu in reševalnih službah pri CTIF. Zasedanja se je udeležilo 22 udeležencev iz 8 držav: Finske, Kanade, Združenih držav Amerike, Japonske, Rusije, Slovenije, Srbije in Švedske. Zasedanje je potekalo po predvidenem dnevnem redu. Na začetku zasedanja je predsednik Japonske gasilske zveze Toshifumi Akimito pozdravil vse udeležence na zasedanju, zaželel dobro počutje na Japonskem in na kratko predstavil gasilstvo na Japonskem.

V nadaljevanju sta se predstavili udeleženci iz Kanade in ZDA, ki sta bili prvič prisotni na seji. Miro Leinonen smo imenovali za sekretarko komisije. Predsednica komisije Tatiana Eremina je predstavila poročilo o dejavnostih delovne skupine v zadnjem enoletnem obdobju. Delovna skupina je imela dve srečanja, lanskega julija v Franciji in letošnjega aprila na Finskem. Delovna skupina je obdelala vprašalnik o ženskah v gasilstvu in reševalnih službah v državah, ki so članice delovne skupine in rezultate. Ugotovile smo, da je potrebno obstoječemu vprašalniku dodati še nekaj vprašanj in nekatera vprašanja poenostaviti. Predlagano je bilo, da se vprašalnik razširi še z vprašanji o vplivu poklica gasilke na njihovo zdravje. V naslednjih mesecih se bo na tem projektu delalo intenzivneje tako, da bo projekt zaključen do naslednje seje. Največja sprememba oz. dosežek je sprememba statusa delovne skupine. Na skupščini CTIF, ki je potekala od septembra v Beogradu, je bil sprejet sklep, da naša delovna skupina dobi status komisije. Predsednica je predlagala, da v bodoče komisija deluje v dveh smereh, in sicer na področju operativnih gasilk in na področju drugih zadalžitev oz. nalog v reševalnih službah. Prvo skupino bo vodila švedska poklicna gasilka Mona Hjortzberg in drugo Mira Leinonen iz Finske. V nadaljevanju smo razpravljale o smernicah za delo teh dveh skupin. O teh smernicah, idejah in predlogih se bo razprava nadaljevala na naslednjem sestanku na Švedskem. V nadaljevanju

Foto: M. C. Turk

Ženske udeležence so prejele japonsko gasilsko lentu.

nam je bil predstavljen osnutek statuta komisije. Po razpravi smo se odločile, da dokument podrobno pregledamo doma in o njem razpravljamo ter ga sprejmemo na naslednji seji. Tamara Stelbova iz Rusije je predavala na temo Zdravstveni vidik dela gasilcev. Na predlog predsednika Gasilske zveze Japonske je komisija sprejela izjavo za javnost, ki govori o tem, da morajo gasilke pri odzivanju na različne naravne nesreče, terorizem in požare imeti še aktivnejšo vlogo pri zaščiti družine in zagotavljanju varnosti v skupnosti; da morajo ženske izkoristiti svoje potenciale, ki jih imajo, na različnih področjih gasilskih dejavnosti, za nadaljnji razvoj vloge žensk v gasilstvu si vse sodelujoče države prizadevajo za izboljšanje njihovega delovnega okolja. V naslednjem letu sta načrtovani dve seji komisije, in sicer v aprilu na Švedskem ter septembra na Hrvaškem. Pozno popoldne smo se pridružile simpoziju japonskih gasilk, kjer je bilo prisotnih okoli 300 gasilk in gasilcev. Na začetku jih je predsednik Japonske gasilske zveze seznanil s sporočilom komisije za javnost. V nadaljevanju smo predstavnice držav Rusije, Finske, Kanade, Srbije, Slovenije, Švedske, ZDA in Japonske predstavile svojo gasilsko organizacijo, gasilke in njihov način dela v gasilstvu. Moja predstavitev je vsebovala nekaj splošnih podatkov o državi Sloveniji in Gasilski zvezi Slovenije. V nadaljevanju so bili predstavljeni

podatki o številčnosti gasilk, njihovemu izobraževanju in činih ter tekmovanjih in aktivnostmi na področju dela z mladimi in preventivi. Seznanila sem jih z delovanjem Sveta članic, programom specialnosti „vodja članic“, našimi težavami in usmeritvami za prihodnje. Navdušeni so bili nad odličnimi uvrstitvami naših gasilk na gasilskih olimpiadah. Sledilo je vprašanje o metodah treninga, ki pripeljejo gasilke na ta odlična mesta.

Po simpoziju smo nadaljevali z druženjem ob japonski kulinariki. Vsem predavateljicam na simpoziju so podarili gasilski kimono.

Zadnji dan je bil namenjen spoznavanju Japonske. Pridružila se nam je vodička, ki je posredovala osnovne informacije o Japonski in njenih značilnostih. Z vlakom (bullet train, hitrost vožnje do 320 km/uro) smo potovali do mesta Hakone, se z ladjo popeljali po jezeru in si ogledali delček nacionalnega parka Hakone. V Odawari smo ponovno vstopili na vlak in se vrnili v Tokyo na ogled templja Asakusa. S stolpa Tokyo Skytree (visok 634 m) smo si ogledali Tokyo z višine. Obiskali smo eno izmed 80 gasilskih postaj v Tokyu, gasilsko postajo Kanamachi, ki jo vodi poveljnica Aida. Približno 1 uro smo se zadržali v gasilskem muzeju. Japonska gasilska zveza in njen predsednik so se izkazali kot zelo dobri in pozorni gostitelji.

Marinka Cempre Turk

ADVENTNO VZDUŠJE V DOMU STAREJŠIH

V predprazničnih dneh je bilo tudi v domu starejših v Logatcu veselo. Oskrbovance doma in stanovalce oskrbovanih stanovanj so prihajali obiskovat otroci iz vseh treh logaških vrtcev, ki so jim tudi pomagali postavljati jelke, gostitelji pa so jim postregli s štrudlom, ki so ga oskrbovanke ob pomoči negovalk in sester spekle same po oddelkih. Pred tem so oskrbovanci doma skupinsko izdelovali

adventne venčke in voščilnice, obiskali so jih poklicni gledališčniki skupine Studia Anima s predstavo Hop Cefizelj, učiteljski oktet Pa kolkr tolk, predstavila se jim je plesna skupina Univerze za 3. življenjsko obdobje, skupinsko so obiskali tradicionalni logaški sejem, ki je bil prazničen, ter se v dvorani DU Logatec srečali z vrstniki.

M. V.

Foto: M. V.

Katera je spletla najlepši adventni venček?

SAJ NI RES, PA JE!

V Logaških novicah, glasilu vseh občanov, se je udomačila precej nenavadna logika. Nekaterim se objavlja vse – tudi zgodovinsko zavajajoče opise dogodkov in njih učinek na sedanost – drugim pa malo manj. Legitimna odločitev uredništva, pa vendar presenetljiva, saj smo pred tedni zakoračili v leto 2015 in ne 1946. Leta 1991 je Slovenija postala samostojna država z demokratično ureditvijo. Berlinski zid je padel dve leti prej. Komunizem se je sesul v prah. Razna združenja z rdečo peterokrako zvezdo so utihnili, se poskrila, kot vidimo le za nekaj let, ali se prebarvala v rumeno. Kljub vsemu razlogov za strah ni več, groznje je treba prijaviti policiji.

V novembrski številki beremo članek o dogodkih v Logatcu, ki so se zvrstili ob Dnevu spomina na mrtve. G. Pevec meša občinsko spominsko slovesnost z dogodki, ki jih je pripravila ZZB za vrednote NOB. Od kod si jemlje pravico, da to počne? Zgodovinsko gledano je nima! T. i. NOB nima nič skupnega s samostojno Slovenijo, pač pa z revolucijo, uničenjem gospodarstva in neizmernim terorjem, ki so ga občutili preštevilni prebivalci takratnega sreza Logatec in tudi še kasneje. Ali ste »tovariši« morja pozabili, kaj se je dogajalo? Za osvežitev spomina si oglejte zemljevid Slovenije z lokacijami prikritih grobišč. Ali sodržavljani še pomnite Trst, Celovec in vsa druga skladišča cenene robe na drugi strani železne zaves? Da ne nizamo dokumentov iz let pred osamosvojitvijo, o aktivnostih naših »narodnoosvobodilnih borcev« pri osamosvajanju Slovenije. Naj za ilustracijo omenimo kruto življenjsko izkušnjo soproge nekdanjega generalnega državnega tožilca g. Drobniča. Kot gimnazijka si je prislužila večmesečno »letovanje« v ženskem taborišču za družbeno koristno delo na Kočevskem. Razlog? Ker je par sošolkam rekla, da se ji zdi samostojna Slovenija boljša rešitev kot to, da smo v socialistični Jugoslaviji. Njena izpoved o neizmernem trpljenju in razosebljanju obudi sočutje tudi pri skali.

Človek sprva zamahne z roko, ko bere Pevčev prispevek, ki je, zgodovinsko gledano, neverjetno zavajajoč. A glej, v decembrski številki se to ponovi. G. Pevec v isti lonec daje »vse« pomembne dogodke, ki so se v lanskem letu zgodili v Občini. Med drugim meša prvo svetovno vojno, dve stoletnici in seveda vse dogodke, povezane s t. i. NOB. Na ustanovitev Združenja za vrednote slovenske osamosvojitve pa je, nebidigatreba, pozabil. Zakaj? Vsekakor sramotno za uredništvo, da vodi takšno segregacijsko

politiko. Poudarjamo, ki je zavajajoča in škodljiva. Naj spomnimo, samostojna Slovenija je nastala iz demokratičnih teženj Slovencev, iz naše želje po normalnem življenju, s čimer pa t. i. NOB nikoli ni imela in še danes nima nič skupnega.

V sklepnih besedah se obračamo tudi na Občino Logatec. Letos je 70 let od konca druge svetovne vojne in največjega genocida, ki se je zgodil v teh krajih od prazgodovine do danes. Dostojnega javnega spomenika v spomin in opomin na ta neslavni dogodek pa v občinskih načrtih še ni videti. Še več, Občina bo z našim in evropskim denarjem obnavljala spomenik v slavo tistih, ki so krivci za omenjena grozodejstva. Naj razume, kdor more! Od Občine pričakujemo odgovor na naslednja vprašanja: Kako je mogoče, da v članici EU, z našim in evropskim denarjem obnavljate totalitarne spomenike? Ali je to v duhu »Resolucije o evropski zavesti in totalitarizmu«? Kdaj bo Občina kandidirala za evropska sredstva, da se v središču Logatca postavi dostojen spomenik žrtvam revolucije na Logaškem in se nanj z velikimi črkami jasno zapiše, kdo je krivec za njih strahotno pogubljenje?

Anton Velušček, Logatec

POPRAVEK ČLANKA

Popravljamo naslov sestavka Šircovi bohki-Obcestni križi v Hrušici, tako da ostane le pravilno Obcestni križi v Hrušici, opustimo pa delovni naslov Šircovi bohki, ki ga je zapisal tiskarski skrat.

Jože Omerzu

Foto: Jože Omerzu

Mimo znamenja Pri granati so z vozovi tudi iz Logatca vozili vojaški material na Soško fronto, v obratni smeri pa ranjence. Zemljišče HL sicer pripada upravni občini Logatec, z gozdovi pa gospodarijo, že od Windischgretza dalje, postojnski gozdarji. Tromeja med vipavskimi HW gozdovi-gg Tolmin, gg Postojna in gg Ljubljana-k.o. Novi svet pa je na sedlu južno od Travnega vrha. Do te tromeje pridemo najprej po (zaklenjeni) gozdni cesti mimo doma obrtnikov, do krožnega zaključka, pa še nekajsto korakov levo.

FORTRADE

Fortrade d.o.o.
Pod Hruševco 50
1360 Vrhnika

Zaradi povečanega obsega poslovanja iščemo:

VOZNIKA C kategorije - SKLADIŠČNIKA

Prijave pošljite do 28.2.2015 na e-mail: hilda@fortrade.si

OBVESTILO

Spoštovani bralci, zaradi velikega števila pisem bralcev bomo v prihodnje pisma bralcev krajšali oziroma omejili na največ pol tipkane strani (2500 znakov s presledki). Pisma bralcev odražajo mnenja bralcev Logaških novic in ne mnenja uredništva Logaških novic. Ne smejo biti pisana žaljivo, avtorji pa naj se podpišejo z imenom, priimkom in naslovom.

Uredništvo

LAHKO GRE NA BOLJE!

Spremembe na bolje so vedno dobrodošle, a vzamejo čas, trud, vztrajnost, željo in še kaj. Rezultati so potem nagradujoči tako v samem uspehu cilja, ki smo si ga postavili, kot tudi v našem psihičnem počutju, saj se počutimo uspešne, da smo nekaj dosegli, vidimo svoj izdelek. S tem nam zraste tudi samozavest in dobro počutje.

Opisal bom moj nedavni primer. V moji bližnji okolici je zelo obljudena sprehajalna pot pod Sekirico proti Martinj hribu, ki pa je bila vedno polna smeti, ki so jih sprehajalci povečini odvrgli na ali ob cesti, pa najsi bodo to pasji iztrebki v vrečki ali druge smeti. Večkrat sem vzel s seboj na sprehod vrečo ali dve in jih vedno do vrha napolnil s smetmi. Tu in tam me je žalostilo, da sem bil v tem sam, sam sebi rekoč: »Kje so tisti, ki bi radi čistejše okolje?« Veliko se govori, naredi pa bolj malo. Nadaljeval sem s tem, dobil tudi marsikatero pohvalo od mimoidočih, tudi začudenje, da to kdo počne. Dajali so mi vzpodbudo. Tako početje namreč terja določeno mero poguma, saj se izpostaviš izven okvirov. Za to sem jim hvaležen. Nato sem poleg tega klical na občino in komunalo, za postavitev smetnjakov, a so mi zatrjevali, da je to neizvedljivo. Eni so me pošiljali k drugim in obratno, rekoč, da to ni njihovo področje. Na občino sem pisal tudi za možnost sestanka z županom, a odgovora nisem dobil, prav tako pri direktni prošnji na Facebooku, kjer ima gospod župan svoj profil. Odločil sem se vzeti stvari v svoje roke, v trgovini kupil plastičen koš za 2,5 evra in ga postavil k trikotnemu križišču na tej sprehajalni poti, kjer stoji kamnita miza in klopi. Koš je bil neprestano poln, praznil sem ga, kolikor

sem uspel, in glej to čudo, v roku dveh mesecev je nekdo postavil točno tam dva velika kamnita smetnjaka, kot je bilo že nekaj časa nazaj storjeno pri kapelici pod Sekirico. Naključje? Ne bi rekel. Prej to, da je pravilno usmerjen trud in energija obrodila sadove. Nekdo je opazil in zaropotal pri pristojnih. Hvala vam dobri mož, gospa. Hvaležni so vam vsi, ki se sprehajajo tu.

Ta zgodba je odličen primer, kako se z vztrajnostjo doseže želeno, če so le cilji realni. Da je vedno možnost izboljšanja situacije, le na pravi način se jo je treba lotiti. Ta princip si lahko preslikamo tudi v svoje življenje, v spremembe v sebi. Če se oseba zaveda svojih lastnosti, ki so potrebne izboljšanja, veljajo enaka pravila. Vera v možnost spremembe na bolje, trud, vztrajnost in pogum, ter dobra mera discipline. Vsak pri sebi ve, kaj mora spremeniti, zato-rej si priznajmo svoje napake in zavijajmo rokave. Ko se bomo na bolje spremenili mi, se bodo do nas drugače obnašali drugi in tudi življenje samo se bo pričelo odvijati tja, kamor je prav. Življenje ne čaka, urca dela tika taka.

Miha Pečenik

PREVERITE RAČUN KOMUNALE LOGATEC

Pred nekaj meseci, ko smo se odločili detajlno preveriti račun Komunale Logatec, smo opazili postavko »Zbiranje BIO (po urniku)«. Presenetilo nas je tudi dejstvo, da je bila količina odpeljanih bio smeti 37,7 kg in ker v gospodinjstvu bio kante sploh nimamo (imamo kompostnik), smo se odločili, da zgodbo preverimo.

V odgovor smo dobili, da so pred cca 2!!! letoma zamenjali sistem izračunavanja odvoza smeti in da je napaka najverjetneje od takrat. Seveda moram biti pošten in delno prevaliti krivdo tudi na sebe, kajti vsak posameznik je dolžan preveriti specifikacijo pogodb, računov ... katere sklene oz plača. A vendar se mi hkrati tudi poraja vprašanje – smo bili mi po cca 2 letih, kolikor časa naj bi ta napaka obstajala, res prvi, ki smo na komunalo naslovili tovrstno vprašanje? Če temu ni tako, se seveda upravičeno lahko vprašamo, zakaj nihče od zaposlenih ni našel in odpravil napake. Za nazaj žal ni možen dobropis preplačanega odvoza, si pa lahko znižate položnico v bodoče. Na logaško komunalno podjetje pošljite dopis z dokazilom (zadnjo položnico) in zahtevajte popravek izračuna.

Janez Istenič

Ime	Mesena EN	Dava bina (EV)	Avst. A	DAV Vrsta	DAV Vrsta	DAV Vrsta
Občina s javno vodo						
ODVOZ	20,000 kg	0,589	0,50 €	10,00	11,41	
ODVOZ	1,000 kg	0,059	0,50 €	4,48	4,98	
Občinske in občinske odpadke vodo						
ODVOZ	20,000 kg	0,589	14,70 €	0,50 €	4,41	1,27
ODVOZ	1,000 kg	0,059	10,00 €	0,50 €	4,48	1,41
ODVOZ	20,000 kg	0,589	10,00 €	0,50 €	4,48	1,41
ODVOZ	1,000 kg	0,059	10,00 €	0,50 €	4,48	1,41
ODVOZ	20,000 kg	0,589	10,00 €	0,50 €	4,48	1,41
ODVOZ	1,000 kg	0,059	10,00 €	0,50 €	4,48	1,41
Rezanje in ločevanje odpadkov						
ODVOZ	20,000 kg	0,589	0,50 €	6,39	6,89	1,00
ODVOZ	1,000 kg	0,059	0,50 €	2,30	2,80	0,39
ODVOZ	20,000 kg	0,589	0,50 €	2,30	2,80	0,39
ODVOZ	1,000 kg	0,059	0,50 €	0,78	0,84	0,10
ODVOZ	20,000 kg	0,589	0,50 €	0,78	0,84	0,10
ODVOZ	1,000 kg	0,059	0,50 €	0,27	0,33	0,04
ODVOZ	20,000 kg	0,589	0,50 €	0,27	0,33	0,04
ODVOZ	1,000 kg	0,059	0,50 €	0,27	0,33	0,04
Skupaj: 13,87 14,88						
Skupaj: 13,87 14,88						
Skupaj: 13,87 14,88						

Foto: J. I.

Imate na voljo in prilagodite v skladu s svojo potrebo in potrebami za prilagoditev dan obstoječi opremljenosti in vsebine opremljenosti. Če imate kakršnokoli vprašanje, se obrnite na našo službo za pomoč na daljavo. Če imate kakršnokoli vprašanje, se obrnite na našo službo za pomoč na daljavo. Če imate kakršnokoli vprašanje, se obrnite na našo službo za pomoč na daljavo.

Če nimate bio kante, ampak kompostnik, si lahko znižate račun za odvoz odpadkov.

ZIMSKA PRAVLJICA

Območna obrtno-podjetniška zbornica Logatec je prvo februarso soboto že peto leto zapored organizirala smučarski dan na idiličnem avstrijskem smučarskem središču Turracher Höhe, znanem tudi po jezeru Turrachersee. Sončen dan, prijetna družba ter raj na belih strminah so spisali novo zimsko pravljico za rekordno številu udeležencev doslej – 106 smučark in smučarjev iz Logatca. Športni dan logaških obrtnikov in podjetnikov ter njihovih sodelavcev, družinskih članov ter prijateljev zbornice je postal že tradicionalni celodnevni športni dogodek OOO Logatec. Na ta način zbornica skrbi tudi za športno-rekreativno udejstvovanje svojih članic in članov ter s tem za prijetno in zdravju koristno druženje.

Najstarejši smučar med nami je bil 66-letni Dominik Petrovčič, mojster strojnih inštalacij. Enajstkrat mlajši od njega je dobil priznanje za najmlajšega smučarja – prvotolček Ažbe Koprivnjak. Zanesenjaki (1) Jože Nagode, (2) Žiga Šemrov in (3) Mitja Albreht pa so presmučali rekordno število kilometrov. Vsa od njih se je približali neverjetnim 50 kilometrom.

OOO Logatec, Dejan Šraml

ZAHVALA

OB SLOVESU VIDE VAVKEN

Ob slovesu naše mame Vide se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, darovali cvetje in sveče ter nam bili v težkih trenutkih v tolažbo.

Za pogrebno slovesnost gre posebna zahvala ge. Vesni Jerina in ZZB Logatec.

Vsi njeni.

INFORMACIJE:

telefon:
05 37 26 800

e-pošta:
tajnistvo@gimidrija.si

INFORMATIVNI DAN NA GIMNAZIJI JURIJA VEGE IDRJA

petek, 13. februar 2015, ob 9. in 15. uri

sobota, 14. februar 2015, ob 9. uri

Predstavili bomo izobraževalne programe **gimnazija**, **strojni tehnik** in **mehatronik operater** ter številne dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo naši dijaki.

Začetek predstavitev vseh programov bo v stavbi gimnazije, Študentovska 16.

PRIDI IN SE PREPRIČAJ!

ZAHVALA

*In Bog jim je obrisal vse solze z lic.
In nič več ne bo smrti,
ne žalosti,
ne joka
niti bolečine.
Kajti kar je bilo,
je minilo.*

Ob bolečem slovesu od dragega moža, očeta, dedija

**FILIPA GANTARJA
15. 12. 1957-18. 12. 2014**

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, ki so nam v času težke bolezni pomagali, da smo dragega moža, očeta imeli ves čas ob sebi. Hvala sodelavcem občine Logatec, ki so ga obiskovali, ga bodrili in mu vlivali upanja. Hvala sosedom, sodelavcem in številnim prijateljem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, darovane sv. maše. Hvala gospodu župniku Janezu Selanu za lepo opravljene pogrebne slovesnosti, Miru Šemrovu in Bertu Menardu za ganljive besede slovesa. Za pripravo in pomoč pri pogrebu se zahvaljujemo g. Gorazdu, sosedom, logaškim čebelarjem, pevcem, trobilcem in ge. Mariji Čuk za molitve. Hvala vsakemu izmed vas, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi.

ZAHVALA

*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.
(T. Pavček)*

**PETEK FRANCKA
(1955-2014)**

Ob boleči izgubi naše žene, mami in babi Francke se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in sodelavcem, ki so nam v času njene bolezni in smrti stali ob strani.

Posebna zahvala gre srčnemu osebju ZD Logatec, zdravnici Špeli Albreht za skrb in čas, ki ga je posvečala mami in nam. Gorazdu Bošnjaku, Petru Senčurju iz KP Logatec ter pogrebcem za pripravo, vodenje in sodelovanje na pogrebni slovesnosti. Župniku Janezu Selanu za lep pogrebni obred. Pevcem iz Kamnika, ki so s svojimi glasovi pobožali naša srca. Sosedu Ivanki Tomazin za ganljive besede ob slovesu ter gospe Mariji Čuk za molitve. Družinam Leskovec, Gostiša in Tomazin.

Hvala vsakemu posebej za izrečeno sožalje, objeme, molitve, podarjene sveče in vsem, ki ste jo v velikem številu pospremili k zadnjemu počitku.

Hvala vam, ker ste jo imeli radi.

Vsi njeni.

ZAHVALA

*Hvala vam mama, za
rojstvo, življenje.
Hvala za čas, za
ljubezen, skrb.
Hvala za bisere
stkane v trpljenje,
mama, naj vedno
vam lučka gori.*

**KORENČ FRANČIŠKA
ČEŠIRKOVA MAMA
(1924-2015)**

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem za izrečeno sožalje, darovane sveče ter darove za svete maše.

Posebej se zahvaljujemo patronažni sestri Indiri ter gospodoma župnikoma: Janezu Selanu ter Dragotu Senčurju za lepo opravljen pogrebni obred.

Zahvaljujemo se tudi Komunalnemu podjetju Logatec za vso pomoč pri izvedbi pogreba.

Hvala vsem, ki ste našo mamo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni.

ZAHVALA

*Kadar naši najdražji umrjejo, ne odidejo,
le v srce se preselijo in tam
naprej živijo.*

**PAVLA PIVK
28. 1. 1935-26. 10. 2014**

Zahvaljujemo se vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem za darovane sveče in maše. Hvala g. župniku Janezu Komparetu in g. župniku Cirilu Isteniču za pogrebno mašo.

Hvala vsem, ki ste nam pomagali in stali ob strani.

Vsi njeni.

ALI JE POD ISTIM SONCEM OTROŠTVO RES LAHKO TAKO DRUGAČNO?

Vabimo vas, da se nam pridružite na prireditvi, ki smo jo zasnovali tako, da jo boste lahko spremljali z vsemi petimi čutili (fotografije, posnetki staroselcev iz Sudana in naših otrok, njihova in naša glasba, vonj afriških drevesnih smol in niz preprostih jedi).

Kdaj? 18. 2. 2015**Kje?** Na OŠ 8 talcev Logatec**Kdo?** Vsi, ki vam ni vseeno za prihodnost nas – otrok.**Kaj?**

16:00 – odprtje prodajne fotografske razstave Toma in Bojane Križnar,
nastopajoči: otroci Republike Sudan, učenci OŠ 8 talcev Logatec,

gost: župan občine Logatec Berto Menart,

16:30 – okrogla miza: Mladinski center v Logatcu?

Vzporedno bo potekala delavnica

»Glineno sonce – most med otroki«,

17:00 – ogled filma, The good lie/Dobra laž (za občane in učence predmetne stopnje), Zgodba o dveh mavričnih deklicah (za učence razredne stopnje).

Članice ekipe Comenius

Vse zbrane prispevke bomo poklonili otrokom na kriznih območjih.

Čista RESNICA.

od 26. 2. 2015

Najboljše zdravilo proti coprnijam
je praprotno seme.

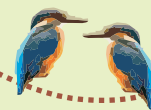
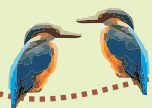
MUZEJKARST
KRASA MUSEUM

WWW.MUZEJKRASA.SI

Notranjski muzej Postojna, Kolodvorska cesta 3, Postojna

Gregorjevo Logatec 2015

Program prireditev

ponedeljek, 9. marec, ob 18. uri
Upravni center Logatec, 1. nadst., seja soba

Predavanje SPOMLADANSKA OSKRBA SADNEGA DREVJA
Predavateljica: Alenka Caf
Izvajalec: KGZS - Zavod Ljubljana, izpostava Logatec

torek, 10. marec, ob 17. uri
Narodni dom Logatec, Prešernova dvorana

GLEDALIŠKA DELAVNICA ZA OTROKE IN MLADOSTNIKE
s predstavitvijo gledaliških tehnik in izvedbo improvizacij.
Izvajalec: Kulturno društvo Novi oder Logatec
Prijave in info.: Špela Delux, 041 436 319 ali spela.delux@gmail.com

sreda, 11. marec, ob 18. uri
Upravni center Logatec, 1. nadst., seja soba

Predavanje in demonstracija
UPORABNOST IN PRIPRAVA SMOLNATEGA MAZILA
Izvajalec: Društvo za zdravilne rastline Ognjič Logatec

četrtek, 12. marec, ob 18. uri
Upravni center Logatec, 1. nadst., seja soba

Predavanje GOZDOVI ZA LJUDI
Predstavitve gozdarstva in lovstva.
Izvajalca: Zavod za gozdove Slovenije in Lovska družina Logatec

četrtek, 12. marec, ob 19. uri
Narodni dom Logatec, Prešernova dvorana

ZVOČNA KOPEL Z GONGI
Udeleženci prinesite blazino za vadbo, brisačo ter vodo.
Izvajalec: Kulturno društvo Novi oder Logatec
Prijave in info.: Špela Delux, 041 436 319 ali spela.delux@gmail.com

sobota, 14. marec, od 8. ure
Cankarjeva, Notranjska, Tovarniška cesta,
trg pred cerkvijo sv. Nikolaja

Gregorjev semenj

Osrednje logaške ulice bodo poleg predstavitvenih stojnic logaških društev gostile tudi ponudnike semen, čebulic, sadik in zelišč, domačih mesnih in mlečnih izdelkov, različnih produktov iz domačega sadja in zelenjave, različnih domačih pekovskih izdelkov, izdelkov domače in umetnostne obrti, pripomočkov za delo na vrtu, izdelkov suhe robe, tekstila, obutve ...

KULTURNI PROGRAM OD 10. URE DALJE PRED CERKVIJO SV. NIKOLAJA

Nastopajoči: Kulturno društvo Pihalni orkester Logatec, otroci Vrtca Kurirček in Miklavževega vrtca, Pevsko društvo invalidov in upokojencev Logatec, Ženski pevski zbor DU Rovte, Pevsko društvo Logatec, Twirling klub Logaških mažoret, MSKD Dlan na dlan.

Občane in obiskovalce obveščamo o spremenjenem prometnem režimu in prometni signalizaciji.
K parkirnim mestom vas bodo usmerjali reditelji med 8. in 15. uro.
Shemo spremenjenega prometnega režima najdete na www.logatec.si in na www.kp-logatec.si.
V primeru izjemnih vremenskih razmer prireditev 14. marca odpade.

Komunalno podjetje Logatec in Občina Logatec

